

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

8 Μαρτίου 2024

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1537

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 834/2023*

Λήψη απόφασης επί της αυτεπάγγελτης έρευνας της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού στις αγορές χονδρικής και λιανικής διαδικτυακής πώλησης συσκευών τηλεπικοινωνίας και τηλεδιασκέψεων και συναφούς εξοπλισμού, ανταλλακτικών και λογισμικού, προκειμένου να διαπιστωθεί αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 1 του ν. 3959/2011 ή/και 101 ΣΛΕΕ στο πλαίσιο κάθετης συμφωνίας σε συνέχεια των Προτάσεων Διευθέτησης Διαφοράς του άρθρου 29Α του ν. 3959/2011 των εταιρειών με τις επωνυμίες «YEALINK NETWORK TECHNOLOGY Co. Ltd» και «Allwan Επικοινωνίες Δεδομένων Ε.Π.Ε.».

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου του κτηρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 11η Δεκεμβρίου 2023, ημέρα Δευτέρα και ώρα 9:30, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Ιωάννης Λιανός
Μέλη: Χαρίκλεια Νικολοπούλου (Αντιπρόεδρος)
Παναγιώτης Φώτης
Ιωάννης Στεφάτος (Εισηγητής)
Χαρίκλεια Βλάχου
Παντελής Μπορόβας
Μιχαήλ Πολέμης και

Αγγελική Κανελλοπούλου, σε αναπλήρωση του τακτικού μέλους Χρυσοβαλάντου - Βασιλικής Μήλλιου

* Η παρούσα απόφαση εκδίδεται σε τρεις επιπλέον εκδόσεις με τα διακριτικά: (1) Προς Δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, (2) Έκδοση για την κινέζικη εταιρεία 厦门亿联网络技术股份有限公司, με την επωνυμία στην αγγλική γλώσσα «YEALINK NETWORK TECHNOLOGY Co. Ltd», (3) Έκδοση για την εταιρεία «Allwan Επικοινωνίες Δεδομένων Ε.Π.Ε.». Από τις παραπάνω εκδόσεις έχουν αφαιρεθεί τα απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία (όπου η ένδειξη [...]) τα οποία δεν θα πρέπει να περιέλθουν σε γνώση του αντίστοιχου αποδέκτη της έκδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 3959/2011 (Α'93), όπως ισχύει, και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (Β' 1790/2023).

Η Εισηγήτρια Άννα Γκάτζιου απουσίαζε λόγω δικαιολογημένου κωλύματος.

Γραμματέας: Ηλιάνα Κούτρα

Πριν την έναρξη της συζήτησεως, ο Πρόεδρος όρισε Γραμματέα της υπόθεσης την υπάλληλο της Γραμματείας Προέδρου, Αντιπροέδρου και Εισηγητών, Ηλιάνα Κούτρα με αναπληρώτρια την Ευγενία Ντόρντα.

Στην αρχή της συζήτησης, ο Πρόεδρος έδωσε το λόγο στον Εισηγητή της υπόθεσης, Ιωάννη Στεφάτο, ο οποίος ανέπτυξε συνοπτικά την υπ' αρ. οικ. 9116/2.11.2023 γραπτή εισήγησή του και λαμβάνοντας υπόψη όσα αναφέρονται αναλυτικά σε αυτή, πρότεινε, δυνάμει του άρθρου 29Α του ν. 3959/2011 και της παρ. 35 της υπ' αρ. 790/2022 απόφασης της Ολομέλειας της ΕΑ, την αποδοχή, σύμφωνα με το ανωτέρω σκεπτικό, των ως άνω αναφερομένων Προτάσεων Διευθέτησης Διαφοράς που υπεβλήθησαν από τις εταιρείες Yealink και Allwan και την έκδοση απόφασης με την οποία η Επιτροπή θα:

1. Διαπιστώνει ότι οι εταιρείες αποδέκτες της Εισήγησης, παραβίασαν, σύμφωνα με τα εκτεθέντα στο σκεπτικό, το άρθρο 1 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, και το άρθρο 101 ΣΛΕΕ, λόγω της συμμετοχής τους σε απαγορευμένες οριζόντιες συμπράξεις, δυνάμει των πρακτικών που, συνοπτικώς στο πλαίσιο της Διαδικασίας Διευθέτησης, περιγράφησαν ανωτέρω.

2. Υποχρεώνει τις προαναφερόμενες επιχειρήσεις να παύσουν, εφόσον δεν το έχουν ήδη πράξει, και να παραλείπουν στο μέλλον τις διαπιστωθείσες στο σκεπτικό παραβάσεις του άρθρου 1 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, και του άρθρου 101 ΣΛΕΕ.

3. Επιβάλει πρόστιμο για την τέλεση των διαπιστωθεισών, βάσει του σκεπτικού, παραβάσεων του άρθρου 1 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, και του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, ως ανωτέρω.

Με την ολοκλήρωση της ανάπτυξης της Εισήγησης και αφού αποχώρησαν από την αίθουσα τα μέλη της Γενικής Διεύθυνσης, η Επιτροπή προχώρησε σε διάσκεψη επί της ως άνω υπόθεσης με τη συμμετοχή Εισηγητή της υπόθεσης, Ιωάννη Στεφάτου, ο οποίος δεν έλαβε μέρος στην ψηφοφορία και αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης προς διευθέτηση υπόθεσης, την Εισήγηση και τη Δήλωση Διευθέτησης των μερών, ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

Περιεχόμενα

I.	ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ – ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ	
II.	ΟΙ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	
II.1	YEALINK.....	
II.2	ALLWAN	
II.3	Η ΣΧΕΣΗ ΜΕΤΑΞΥ YEALINK ΚΑΙ ALLWAN	
III.	ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΓΟΡΑ	
IV.	Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ	
IV.1	ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
IV.2	ΥΠΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΥΠΟΘΕΣΗ	
IV.2.1	<i>Εκκίνηση της διαδικασίας – Εκτίμηση της ΕΑ</i>	
IV.2.2	<i>Διμερείς συσκέψεις και υποβολή πρότασης διευθέτησης διαφοράς</i>	
V.	ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ	
V.1	ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ	
V.2	ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΣ ΕΝΔΟΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ & ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 101 ΣΛΕΕ . 14	
V.3	ΚΑΘΕΤΕΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΚΑΙ ΚΑΘΕΤΟΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ – ΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ (ΕΕ) 330/2010 ΚΑΙ 2022/720	
V.4	Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ «ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ»	
V.5	Η ΥΠΑΡΞΗ «ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ» ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	
V.5.1	<i>Γενικό πλαίσιο</i>	
V.6	ΕΞ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ	
V.6.1	<i>Γενικό πλαίσιο</i>	
V.6.2	<i>Καθορισμός ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών στο διαδίκτυο</i>	
V.6.3	<i>Απαγόρευση ενεργητικών και παθητικών πωλήσεων στο πλαίσιο δικτύου επιλεκτικής διανομής</i>	
V.7	Η ΕΞΩΧΩΡΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΝΩΣΙΑΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ	
V.8	ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΕΞΑΙΡΕΣΗΣ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 1 ΠΑΡ. 3 ΤΟΥ Ν. 3959/2011 ΚΑΙ 101 ΠΑΡ. 3 ΣΛΕΕ ΣΤΗΝ ΚΡΙΝΟΜΕΝΗ ΥΠΟΘΕΣΗ	
VI.	ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ	
VI.1	ΚΥΡΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ	
VI.1.1	<i>Το δίκτυο διανομής προϊόντων Yealink</i>	
VI.1.2	<i>Ευρήματα έρευνας</i>	
VI.2	ΥΠΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ	
VI.2.1	<i>Καθορισμός ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών στο διαδίκτυο</i>	
VI.2.2	<i>Απαγόρευση ενεργητικών και παθητικών πωλήσεων στο πλαίσιο δικτύου επιλεκτικής διανομής</i>	
VII.	ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ	
VII.1	ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΥΨΟΥΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΤΙΜΟΥ	
VII.2	ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΤΙΜΟΥ	
VII.2.1	<i>Yealink</i>	
VII.2.2	<i>Allwan</i>	

Ι. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ – ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

1. Η παρούσα Απόφαση διευθέτησης αφορά στην αυτεπάγγελτη έρευνα στις αγορές χονδρικής και λιανικής διαδικτυακής πώλησης συσκευών τηλεπικοινωνίας και τηλεδιασκέψεων και συναφούς εξοπλισμού, ανταλλακτικών και λογισμικού για τον εντοπισμό τυχόν αντι-ανταγωνιστικών πρακτικών στο πλαίσιο κάθετων συμπράξεων κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 1 του Ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ¹.
2. Για τους σκοπούς της εν λόγω έρευνας, η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού (εφεξής και «ΓΔΑ») προέβη στις 11.06.2021 στη διενέργεια επιτόπιου ελέγχου στα γραφεία της εταιρείας Allwan, σε έτερες εταιρείες που εμπορεύονται προϊόντα της κατασκευάστριας οι οποίες και τα διαθέτουν μέσα από ηλεκτρονικό κανάλι πωλήσεων² καθώς και στην [...] ³.
3. Επιπλέον, σε επόμενο χρόνο εστάλησαν επιστολές παροχής στοιχείων σε εταιρείες που εμπορεύονται επί του παρόντος ή είχαν εμπορευτεί κατά το παρελθόν προϊόντα Yealink είτε ως κεντρικοί διανομείς⁴ είτε ως λιανοπωλητές⁵.

ΙΙ. ΟΙ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΙΙ.1 YEALINK

4. Η κατασκευάστρια εταιρεία ιδρύθηκε το 2001 και εδρεύει στην Κίνα⁶. Η Yealink είναι η μητρική εταιρεία του Ομίλου, η οποία [...] τις τέσσερις θυγατρικές εταιρείες που ανήκουν σε αυτόν⁷.
5. Κατά τα αναφερόμενα στις συμβάσεις που συνάπτει με τους ανά χώρα κεντρικούς διανομείς των προϊόντων της, η Yealink δραστηριοποιείται στην παραγωγή και εμπορία προϊόντων τηλεπικοινωνίας

¹ Αφορμή για την εν λόγω έρευνα υπήρξε [...].

² Συγκεκριμένα την ίδια ημέρα πραγματοποιήθηκε έλεγχος και στα γραφεία των: [...]

³ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 4771/31.05.2021, 4772/31.05.2021, 4773/31.05.2021, 4774/31.05.2021 και 5134/11.06.2021 εντολές ελέγχου προς τις εταιρείες Allwan, Μακρίδης, ETD, Creative Minds και PartnerNet, αντίστοιχα.

⁴ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 2366/11.03.2022, 2368/11.03.2022, 2369/11.03.2022 και 2370/11.03.2022 επιστολές προς τις εταιρείες Allwan, [...] και [...].

⁵ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 2339/11.03.2022, 2340/11.03.2022, 2341/11.03.2022, 2343/11.03.2022, 2344/11.03.2022, 2345/11.03.2022, 2346/11.03.2022, 2347/11.03.2022, 2348/11.03.2022, 2349/11.03.2022, 2351/11.03.2022, 2352/11.03.2022, 2353/11.03.2022, 2354/11.03.2022, 2355/11.03.2022, 2356/11.03.2022, 2357/11.03.2022, 2358/11.03.2022, 2359/11.03.2022, 2360/11.03.2022, 2361/11.03.2022, 2362/11.03.2022, 2363/11.03.2022, 2364/11.03.2022, 3140/01.04.2022 και 2451/15.03.2022 επιστολές προς τις [...] αντίστοιχα. Διευκρινίζεται ότι σε επόμενο χρόνο στάλθηκαν υπομνηστικές επιστολές σε εταιρείες που ενώ είχε παρέλθει η προθεσμία προσκόμισης των αιτούμενων στοιχείων, δεν ανταποκρίθηκαν σχετικά (βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3117/31.03.2022, 3118/31.03.2022, 3122/31.03.2022 και 3123/31.03.2022 υπομνηστικές επιστολές προς [...] αντίστοιχα). Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με την υπ' αριθ. πρωτ. 4306/06.05.2022 επιστολή [...], η εταιρεία κατά το σύντομο διάστημα λειτουργίας της δεν δραστηριοποιήθηκε στην εμπορία προϊόντων Yealink αλλά οι αγορές των εν λόγω προϊόντων που πραγματοποίησε αποσκοπούσαν αποκλειστικά σε ίδια χρήση.

⁶ Βλ. την ετήσια έκθεση της εταιρείας για το 2022 η οποία προσκομίστηκε με την υπ' αριθ. πρωτ. E486/17.01.2023 επιστολή. Ειδικότερα, σύμφωνα με την υπ' αριθ. πρωτ. 6452/22.08.2023 Πρόταση Διευθέτησης Διαφοράς της Yealink, η κατασκευάστρια εδρεύει επί της οδού Hu'an, αρ 666, Xiamen, Fujian 361009.

⁷ Πρόκειται για τις εταιρείες Yealink (Europe) Network Technology B.V., Yealink (USA) Network Technology Co., Ltd, Xiamen Yealink Communication Technology Co., Ltd και Xiamen Yealink Software Co., Ltd. Σημειωτέον, η Yealink (Europe) Network Technology B.V. [...] (βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. E486/17.01.2023 επιστολή).

μέσω πρωτοκόλλου VoIP⁸ και SIP⁹, παρέχοντας λύσεις επικοινωνίας μέσω των λογισμικών Microsoft Teams και Zoom Room Business¹⁰. Ειδικότερα, το πεδίο δραστηριοποίησης της κατασκευάστριας, σύμφωνα με την θυγατρική της εταιρεία Yealink (Europe) Network Technology B.V., περιλαμβάνει α) το σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την παραγωγή και την πώληση προϊόντων δικτύου, τηλεπικοινωνιακών προϊόντων, ηλεκτρονικών προϊόντων, λογισμικού και υλικού υπολογιστών, λογισμικού μικροϋπολογιστών και συναφών υπηρεσιών παροχής τεχνικών συμβουλών, β) τη μηχανική δικτύων και γ) τη εισαγωγή και εξαγωγή διαφόρων εμπορευμάτων και τεχνολογιών¹¹.

6. Όπως αναφέρει η Yealink στην ιστοσελίδα της¹², η εταιρεία εξειδικεύεται στην κατασκευή IP προϊόντων τηλεπικοινωνίας ως άνω έχοντας λάβει διακρίσεις για την ποιότητα και αξιοπιστία των προϊόντων της, τα οποία σήμερα διατίθενται σε 140 χώρες¹³. Όσον αφορά στη διείσδυσή της στην ελληνική αγορά, αν και σημαντικό πλήθος λιανοπωλητών συναφών προϊόντων διαθέτει προϊόντα Yealink στους τελικούς καταναλωτές, μέχρι και σήμερα τα εν λόγω προϊόντα αποτελούν εξαιρετικά μικρό τμήμα του συνολικού κύκλου εργασιών τους, κάτι που ενδεχομένως υποδεικνύει χαμηλή προς το παρόν διείσδυση της κατασκευάστριας στην αγορά των προϊόντων τηλεπικοινωνίας μέσω πρωτοκόλλων VoIP και SIP στην Ελλάδα. Σημειώνεται δε ότι στην ελληνική επικράτεια, ο Όμιλος δραστηριοποιείται μόνο μέσω της κατασκευάστριας.

II.2 ALLWAN

⁸ Ο όρος VoIP (Voice over Internet Protocol) αφορά σε χρησιμοποιούμενο πρωτόκολλο κατά την πραγματοποίηση τηλεφωνικών επικοινωνιών με τη χρήση του διαδικτύου αντί των παραδοσιακών τηλεφωνικών γραμμών. Βλ. σχετικά και υπ' αριθ. πρωτ. 3335/06.04.2022 επιστολή [...] σύμφωνα με την οποία οι IP (ή VoIP) τηλεφωνικές συσκευές είναι οι συσκευές «που διακρίνονται για το εξειδικευμένο λογισμικό τους» και η λειτουργία τους «βασίζεται στην αρχή της μετάδοσης φωνής μέσω του διαδικτύου, ή, όπως είναι περισσότερο γνωστή, στην τεχνολογία VoIP (ή φωνή μέσω πρωτοκόλλου Ίντερνετ)».

⁹ Ο όρος SIP (Session Initiation Protocol) αφορά σε χρησιμοποιούμενο πρωτόκολλο επικοινωνίας μέσω δικτύων υπολογιστών, που επιτρέπει τη μεταφορά πολυμεσικών πληροφοριών είτε μέσω του διαδικτύου, είτε μέσω ενός τοπικού δικτύου. Για την εφαρμογή του απαιτείται η χρήση ενός υπολογιστή που να έχει τον ρόλο του εξυπηρετητή SIP (SIP server). Πρωτοεμφανίστηκε το 1996, ως πρωτόκολλο για τηλεσυνδιασκέψεις. Το SIP κατέχει σημαντική θέση στη διαδικτυακή τηλεφωνία, γιατί δεν δεσμεύει τον χρήστη σε κάποιο συγκεκριμένο πάροχο, όπως για παράδειγμα την εταιρεία Skype, εφόσον εάν έχει τις γνώσεις μπορεί να το αξιοποιήσει ατομικά ή μέσω των εκατοντάδων παρόχων VoIP με υποστήριξη SIP. Βλ. σχετικά και <https://www.softwareadvice.com/resources/what-is-sip/>.

¹⁰ Βλ. ενδεικτικά την από 2021 σύμβαση διανομής μεταξύ Yealink και Allwan που λήφθηκε κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία της τελευταίας στις 11.6.2021 (πρόκειται για το στοιχείο ελέγχου με αριθμηση EI 5). Ειδικότερα κατά τα ορισθέντα στο άρ. 1 της σύμβασης «YEALINK develops and sells VoIP products for SIP services, YEALINK Voice and Video Solutions for Microsoft Teams & Zoom Room Business (hereinafter referred to as the "PRODUCTS")».

¹¹ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. E486/17.01.2023 επιστολή (μετάφραση της Υπηρεσίας από το πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα: "The scope of business of Xiamen Yealink Network Technology Co., Ltd. is: • the design, development, production and sale of network products; telecommunication products, electronic products, computer software and hardware, single-chip microcomputer software and related technical consulting services; • network engineering; • import and export of various commodities and technologies").

¹² Βλ. σχετικά <https://www.yealink.com/about.html>.

¹³ Βλ. σχετικά <https://www.yealink.com/about.html>.

7. Η εταιρεία Allwan εδρεύει στο Μαρούσι Αττικής και δραστηριοποιείται στη χονδρική εμπορία προϊόντων τεχνολογίας¹⁴ στο σύνολο της Ελληνικής επικράτειας¹⁵.
8. Όπως προέκυψε από τα συλλεχθέντα στο πλαίσιο της έρευνας στοιχεία, η Allwan αποτελεί από τον Σεπτέμβριο του 2017 κεντρικό διανομέα προϊόντων Yealink στην Ελλάδα. Πέραν της δραστηριότητάς της ως διανομέας προϊόντων Yealink σε δίκτυο συνεργαζόμενων υποδιανομέων και λιανοπωλητών, δραστηριοποιείται και στη λιανική πώλησή τους. Ωστόσο, η λιανική (σε σχέση με τη χονδρική) πώληση προϊόντων Yealink είναι εξαιρετικά περιορισμένη, καθώς κατά μέσο όρο αφορά σε λιγότερο από το 4% του κύκλου εργασιών της¹⁶. Επιπλέον, σύμφωνα με στοιχεία που παρείχε η ίδια, η χονδρική διάθεση προϊόντων Yealink αντιστοιχεί κατά το διάστημα των ετών 2018-2021 στο [...] περίπου του συνολικού κύκλου εργασιών της, παρουσιάζοντας όμως διαχρονικά αύξηση¹⁷. Πάντως, πέρα από προϊόντα Yealink η εταιρεία εμπορεύεται και προϊόντα λοιπών κατασκευαστριών, τόσο ομοειδών με της Yealink προϊόντων¹⁸ όσο και προϊόντων που εξυπηρετούν άλλες ανάγκες τεχνολογίας, όπως για παράδειγμα συστήματα επιτήρησης χώρου¹⁹.

II.3 Η ΣΧΕΣΗ ΜΕΤΑΞΥ YEALINK ΚΑΙ ALLWAN

9. Η συνεργασία της Yealink με την Allwan ξεκίνησε το Σεπτέμβριο 2017²⁰ έπειτα από πρωτοβουλία της πρώτης καθώς η Allwan ήδη δραστηριοποιούνταν στη διανομή αντίστοιχων προϊόντων άλλων κατασκευαστών, ανταγωνιστών της Yealink²¹. Η σχέση αυτή χαρακτηρίζεται ως αυξημένης συνεργασίας με την Allwan να θέτει ως προϋπόθεση της αποδοχής των όρων της Yealink την από μέρους της τελευταίας δέσμευση ότι η Allwan θα αποτελέσει το μοναδικό εθνικό διανομέα των προϊόντων Yealink, δηλώνοντας μάλιστα και την πρόθεσή της να επενδύσει πόρους για την ανάπτυξη της μεταξύ τους συνεργασίας και της εμπορίας των προϊόντων Yealink στην Ελλάδα εφόσον οριστεί

¹⁴ Σύμφωνα με το άρθρο 3 του καταστατικού της Allwan, «[σ]κοπός της εταιρείας είναι: 1) Το χονδρικό και λιανικό εμπόριο ηλεκτρονικού και τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού και εξαρτημάτων. 2) Το χονδρικό και λιανικό εμπόριο μερών ηλεκτρικών τηλεφωνικών ή τηλεγραφικών συσκευών. 3) Το χονδρικό ή λιανικό εμπόριο συσκευών εκπομπής για τη ραδιοτηλεφωνία, ραδιοτηλεγραφία, ραδιοτηλεοπτική μετάδοση. 4) Το χονδρικό ή λιανικό εμπόριο συσκευών τηλεομοιοτυπίας. 5) Το χονδρικό ή λιανικό εμπόριο τηλεφωνικών κέντρων, συμβατικών τηλεφώνων, θυροτηλεφώνων και λοιπού τηλεφωνικού εξοπλισμού. 6) Το χονδρικό ή λιανικό εμπόριο εξοπλισμού πληροφορικής και επικοινωνιών με αλληλογραφία ή μέσω διαδικτύου. 7) Υπηρεσίες εγκατάστασης, υποστήριξης και επισκευής εξοπλισμού επικοινωνίας.».

¹⁵ Βλ. και <https://www.allwan.gr/>.

¹⁶ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 2884/24.03.2022 επιστολή. Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρείχε η εταιρεία, το ποσοστό του κύκλου εργασιών από εμπορία προϊόντων Yealink που αφορά στη λιανική πώλησή τους διαμορφώνεται για κάθε ένα εκ των ετών 2017-2021 σε [...] και [...] αντίστοιχα.

¹⁷ Σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκόμισε η Allwan με την υπ' αριθ. πρωτ. 2884/24.03.2022 επιστολή της, κατά το έτος 2017 η εμπορία προϊόντων Yealink αντιστοιχούσε σε μόλις [...] του συνολικού κύκλου εργασιών της. Υπενθυμίζεται ότι η συνεργασία μεταξύ των δύο εταιρειών εκκίνησε τον Σεπτέμβριο του 2017. Ωστόσο τα επόμενα έτη αυξάνεται η σημασία της εμπορίας προϊόντων Yealink επί των συνολικών εσόδων της διανομέα, καθώς το εν λόγω μέγεθος διαμορφώνεται σε [...] για το 2018, [...] για το 2019, [...] για το 2020 και σε [...] για το 2021.

¹⁸ Σύμφωνα με τα διαθέσιμα προϊόντα συσκευών τηλεπικοινωνίας με χρήση πρωτοκόλλου VoIP, η εταιρεία φαίνεται να εμπορεύεται και προϊόντα των κατασκευαστριών Grandstream, Snom κ.α.

¹⁹ Για την πλήρη γκάμα των προϊόντων που εμπορεύεται η Allwan βλ. και <https://www.allwan.gr/>.

²⁰ Βλ. την ορθή επανάληψη επί της υπ' αριθ. πρωτ. 5898/20.07.2023 ΠΔΔ της Allwan, σελ 8.

²¹ Βλ. το από 04.07.2017 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του J. Liu, στελέχους της Yealink ο οποίος φέρεται να είναι υπεύθυνος για την ελληνική αγορά, προς την Allwan, και συγκεκριμένα προς την ηλεκτρονική διεύθυνση sales@allwan.gr, και κοινοποιούμενο στην S. Su, έτερο στέλεχος της Yealink, με θέμα «Potential cooperation for IP phone business with Yealink», με το οποίο διερευνά το ενδιαφέρον της Allwan για πιθανή συνεργασία με τη Yealink. Ομοίως, βλ. και το από 26.07.2017 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του J. Liu προς τους ίδιους παραλήπτες με το ίδιο θέμα με το οποίο επανέρχεται μετά τη μη ανταπόκριση της Allwan. Τα ανωτέρω μηνύματα εντοπίστηκαν κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία της εταιρείας Allwan στις 11.06.2021.

ως αποκλειστικός διανομέας της Yealink στην Ελλάδα²². Η Yealink επισήμανε από τις πρώτες κιόλας επαφές με την Allwan, σχετικά με ανησυχίες της τελευταίας για ανταγωνιστικές πιέσεις από την παρουσία έτερου κεντρικού διανομέα, ότι στην πράξη η Yealink εφαρμόζει πολιτική Ελάχιστης Προτεινόμενης Τιμής Μεταπώλησης και Ελάχιστης Διαφημιζόμενης Τιμής. Παράλληλα, όπως επισημαίνει το στέλεχος της κατασκευάστριας, παρακολουθώντας την πρακτική των εθνικών διανομέων της, η Yealink είναι σε θέση να εντοπίσει τους διανομείς που αποκλίνουν από τις ως άνω ορισθείσες τιμές. Στην περίπτωση αυτή, όπως εξηγεί το στέλεχος της Yealink, η τελευταία διακόπτει τη συνεργασία με τους εν λόγω διανομείς, πράγμα που έπραξε και στην περίπτωση της PartnerNet²³.

III. ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Σχετική προϊόντική αγορά

10. Η σχετική αγορά προϊόντων ή υπηρεσιών περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων ή υπηρεσιών που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμες ή δυνάμενες να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών τους, της τιμής τους και της σκοπούμενης χρήσης τους²⁴.
11. Λαμβάνοντας υπόψη τη δραστηριότητα των εμπλεκόμενων μερών, τα συλλεχθέντα στοιχεία στο πλαίσιο της έρευνας της ΓΔΑ καθώς και τις εντοπιζόμενες πρακτικές κατά τα αναφερόμενα στην Ενότητα VI, φαίνεται εκ πρώτης όψεως ότι, για τους σκοπούς της παρούσας, ως σχετική προϊόντική αγορά δύναται να ορισθεί **η προμήθεια συσκευών και συναφών προϊόντων τηλεπικοινωνίας (αξεσουάρ, ανταλλακτικά κλπ) για εταιρική χρήση**. Τα εν λόγω προϊόντα βάσει της έρευνας της Υπηρεσίας φαίνεται να διακρίνονται από τα λοιπά προϊόντα τηλεπικοινωνίας λόγω α) του διαφορετικού χρησιμοποιούμενου πρωτοκόλλου (SIP, VoIP), β) του σκοπού χρήσης που αφορά στην κάλυψη πρωτίστως εταιρικών αναγκών παρά προς οικιακή χρήση²⁵ και γ) του υψηλότερου κόστους αγοράς και λειτουργίας²⁶. Επισημαίνεται δε ότι και στο πλαίσιο αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε συσκευές τεχνολογίας παραπλήσιων αγορών έχουν αναγνωρισθεί τα ανωτέρω σημεία ως παράγοντες διαφοροποίησης και διάκρισης²⁷.

²² Βλ. το από 09.08.2017 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της [...] (ALLWAN) προς τον J. Liu (YEALINK) και κοινοποιούμενο στην [...] (YEALINK) με θέμα «RE: Potential cooperation for IP phone business with Yealink», το οποίο εντοπίστηκε κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία της εταιρείας ALLWAN στις 11.06.2021

²³ Βλ. το από 10.08.2017 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του [...] προς την [...] (ALLWAN) και κοινοποιούμενο στο στέλεχος της Yealink S. Su με θέμα «Potential cooperation for IP phone business with Yealink». Αντίγραφο του εν λόγω μηνύματος εντοπίστηκε κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία της εταιρείας Allwan στις 11.06.2021.

²⁴ Βλ. Ανακοίνωση της Ε.Επ. «όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς για τους σκοπούς του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού», Επίσημη εφημερίδα («ΕΕ») αριθ. C 372 της 09/12/1997, παρ. 7.

²⁵ Βλ. τις απαντήσεις των διανομέων και των λιανοπωλητών που δραστηριοποιούνται στην αγορά. Ενδεικτικά, στην υπ' αριθ. πρωτ. 3889/19.04.2022 επιστολή της, η [...] αναφέρει ότι τα προϊόντα Yealink προορίζονται για την κάλυψη «αποκλειστικά εταιρικών αναγκών». Επίσης, η Allwan, διανομέας προϊόντων Yealink, αναφέρει ότι «[τ]α προϊόντα της Yealink προορίζονται για χρήση σε εγκαταστάσεις τηλεφωνίας και τηλεδιασκέψεων σε επαγγελματικούς χώρους. Καλύπτουν σχεδόν αποκλειστικά ανάγκες επαγγελματικής χρήσης» (βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 2884/24.03.2022 επιστολή) ενώ και [...], υποστηρίζει ότι τα εν λόγω προϊόντα «[ε]ίναι αποκλειστικά για επαγγελματική χρήση» (βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 2751/21.03.2022). Σε συνάφεια με τις ανωτέρω [...], λιανοπωλητής προϊόντων Yealink επισημαίνει δύο παράγοντες που υποδεικνύουν ότι τα εν λόγω προϊόντα απευθύνονται σε εταιρικούς χρήστες: α) το υψηλό κόστος τους που κατά την εταιρεία είναι «απαγορευτικό για οικιακούς πελάτες λιανικής» και β) την προϋπόθεση για τη λειτουργία τους της σύνδεσης με «πάροχο VoIP ή αντίστοιχο τηλεφωνικό κέντρο που γενικά δεν συναντάμε εύκολα σε ιδιώτες πελάτες» (βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 2445/15.03.2022 επιστολή).

²⁶ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3335/06.04.2022 επιστολή της [...] και την υπ' αριθ. πρωτ. 2445/15.03.2022 επιστολή της [...].

²⁷ Βλ. ενδεικτικά Απόφαση Ε.Επ. M.9424 – NVIDIA / MELLANOX, M. 966 - PHILIPS/LUCENT TECHNOLOGIES και M.9324 - ALSO / ABC DATA GROUP. Όπως αναφέρει χαρακτηριστικά η Ε. Επ. στην υπ'

12. Ωστόσο, σημειώνεται ότι η ακριβής οριοθέτηση της σχετικής αγοράς δεν αποτελεί κρίσιμο στοιχείο για τη νομική αξιολόγηση της υπό κρίση υπόθεσης, διότι κατά πάγια ενωσιακή νομολογία και πρακτική δεν απαιτείται η ακριβής οριοθέτηση της σχετικής αγοράς για την εφαρμογή του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, όταν οι κρινόμενες συμφωνίες ή εναρμονισμένες πρακτικές έχουν ως αντικείμενό τους τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού²⁸. Συναφώς, δεν απαιτείται, κατ' αρχήν, για τη διαπίστωση παράβασης ειδική οικονομική ανάλυση για τις συνθήκες της οικείας αγοράς, ούτε και για τον προσδιορισμό αυτής²⁹. Η αρχή αυτή μπορεί να εφαρμοστεί αναλογικά και στην περίπτωση του άρθρου 1 του Ν. 3959/2011.
13. Ως εκ τούτου, εκτιμάται ότι η ακριβής οριοθέτηση της σχετικής προϊόντικης αγοράς παρέλκει δεδομένου ότι τα συμπεράσματα της παρούσας δεν θα μεταβάλλονταν υπό οποιονδήποτε εναλλακτικό ορισμό.

Σχετική γεωγραφική αγορά

14. Στην υπό εξέταση υπόθεση ως γεωγραφική αγορά δύναται να ορισθεί το **σύνολο της ελληνικής επικράτειας**. Όπως αναφέρεται και στις συμβάσεις που συνάπτει η κατασκευάστρια με την Allwan, η τελευταία οφείλει να διανέμει τα προϊόντα Yealink στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας³⁰.

IV. Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

IV.1 ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

15. Το άρθρο 29α του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, ορίζει ότι:

«Με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού μπορεί να θεσπιστεί διαδικασία διευθέτησης διαφορών για τις επιχειρήσεις που παραδέχονται την αποδιδόμενη σε αυτούς παράβαση των άρθρων 1, 1Α και 2 του παρόντος ή των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με την απόφαση αυτή ρυθμίζονται τα εξής θέματα:

α) οι όροι και οι προϋποθέσεις υπαγωγής στη διαδικασία διευθέτησης,

β) το στάδιο της διαδικασίας, κατά το οποίο μπορεί να υποβληθεί αίτημα του ελεγχόμενου να υπαχθεί σε διαδικασία διευθέτησης το αργότερο μέχρι την κατάθεση από το μέρος του πρώτου υπομνήματος μετά από την κοινοποίηση της εισήγησης,

γ) η διαδικασία που ακολουθείται, προκειμένου να επιτευχθεί η διευθέτηση της διαφοράς. Στη διαδικασία αυτή προβλέπεται υποχρεωτικά η παραδοχή από τον ελεγχόμενο της αποδιδόμενης σε αυτόν παράβασης ως προϋπόθεση για τη διευθέτηση της διαφοράς. Εάν τελικά η διευθέτηση δεν επιτευχθεί, η δήλωση του ελεγχόμενου περί παραδοχής της παράβασης, όπως περιλαμβάνεται στις παρατηρήσεις που υπέβαλε, θεωρείται ανακληθείσα και δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη ούτε από την Επιτροπή ούτε από τα δικαστήρια,

αριθ. Μ. 966 - PHILIPS/LUCENT TECHNOLOGIES Απόφαση της «*it would appear possible that, given the different technologies employed in these products, their varying characteristics, prices and intended uses, they may form five different relevant product markets*» (βλ. σκ. 10).

²⁸ Βλ. ενδεικτικά Αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου T-38/02 *Groupe Danone κατά Επιτροπής*, σκ. 99, και T-48/02 *Brouwerij Haacht NV κατά Επιτροπής*, σκ. 58 (καθώς και στη σχετική νομολογία που παραπέμπουν).

²⁹ Βλ. Απόφαση ΣτΕ 2780/2012, σκ. 4.

³⁰ Σύμφωνα με τους σχετικούς όρους, «2. **Territory** The Territory mentioned in this Agreement is GREECE (the "TERRITORY") [...] 3. **Responsibility** 1) YEALINK authorizes the DISTRIBUTOR to distribute the PRODUCTS in the Territory» (βλ. την από 2021 σύμβαση διανομής προϊόντων Yealink μεταξύ Allwan και Yealink αντίγραφο της οποίας συλλέχθηκε κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία της Allwan στις 11.06.2021, ως στοιχείο ελέγχου ΕΙ5). Αντίστοιχος όρος περιλαμβάνεται και στις προηγούμενων ετών συμβάσεις διανομής μεταξύ Yealink και Allwan.

δ) η πρόσβαση των συμμετεχόντων στη διαδικασία διευθέτησης και στα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης κατά τη διάρκεια της διαδικασίας διευθέτησης, καθώς και η δυνατότητα αξιοποίησης των δηλώσεων και αποδεικτικών στοιχείων που προσκομίστηκαν από τα μέρη κατά τη διαδικασία αυτή,

ε) η δυνατότητα χωριστής διευθέτησης, σε περίπτωση περισσότερων ελεγχόμενων, εκ των οποίων μόνο μερικοί συναινούν στη διευθέτηση,

στ) η δυνατότητα της Επιτροπής, σε περίπτωση διευθέτησης της διαφοράς, να μειώσει τα επιβαλλόμενα πρόστιμα. Η μείωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) σε σχέση προς το πρόστιμο που θα επιβλόταν σε περίπτωση μη διευθέτησης της διαφοράς, όπως αυτό το πρόστιμο θα διαμορφωνόταν ύστερα και από μείωση, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 29Ε,

ζ) ζητήματα διαχρονικού δικαίου, και

η) κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

Σε περίπτωση διευθέτησης της διαφοράς, η Επιτροπή εκδίδει απόφαση κατ' απλοποιημένη διαδικασία, στην οποία, μεταξύ άλλων, βεβαιώνονται η τέλεση της αποδιδόμενης παράβασης, καθώς και το γεγονός της διευθέτησης της διαφοράς, και επιβάλλονται οι ανάλογες κυρώσεις.»

16. Βάσει του ως άνω άρθρου 29α του ν. 3959/2011, καθώς και βάσει του άρθρου 14 παρ. 2 περ. ιδ (εε) του ν. 3959/2011³¹ εκδόθηκε από την ΕΑ η υπ' αριθ. 790/2022 Απόφαση³² (εφεξής και «Ανακοίνωση για τη διαδικασία διευθέτησης διαφορών» ή «Ανακοίνωση»).
17. Σύμφωνα με την εν λόγω Απόφαση³³, σκοπός της διαδικασίας διευθέτησης διαφορών είναι η απλοποίηση και επιτάχυνση της διοικητικής διαδικασίας έκδοσης αποφάσεων από την ΕΑ για παραβάσεις των άρθρων 1, 1^Α και 2 του ν. 3959/2011 ή/και των άρθρων 101 και 102 της ΣΛΕΕ, καθώς και ο περιορισμός του αριθμού των προσφυγών που ασκούνται κατά των αποφάσεων της ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών³⁴, προκειμένου να παρασχεθεί στην ΕΑ η δυνατότητα να εξετάζει περισσότερες υποθέσεις με τους ίδιους πόρους και με λιγότερη διοικητική επιβάρυνση, να αυξάνει, έτσι, τον αποτρεπτικό χαρακτήρα της δράσης της και να ενισχύει, συγχρόνως, τον ανταγωνισμό στην ελληνική οικονομία όσο και το ενδιαφέρον των πολιτών για την αποτελεσματική και έγκαιρη τιμωρία των παραβατών. Στο πλαίσιο αυτό, στις επιχειρήσεις που συμβάλλουν στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της διοικητικής διαδικασίας ενώπιον της ΕΑ³⁵ μπορεί να επιβάλλονται μειωμένα πρόστιμα υπό τις ειδικότερες προϋποθέσεις που αναλύονται κατωτέρω³⁶. Η συμβολή αυτή

³¹ Η περ. ιδ (εε) θεσπίστηκε και εισήχθη στο άρθρο 14 παρ. 2 του ν. 3959/2011 με το άρθρο 105 του ν. 4389/2016 (ΦΕΚ Α' 94/27.5.2016).

³² “Όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία για τη διευθέτηση διαφορών σε υποθέσεις απαγορευμένων συμπράξεων, πρόσκλησης σε απαγορευμένη σύμπραξη και ανακοίνωσης μελλοντικών προθέσεων τιμολόγησης προϊόντων και υπηρεσιών μεταξύ ανταγωνιστών και περιπτώσεων κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης κατά παράβαση των άρθρων 1, 1^Α και 2 του ν. 3959/2011”. Η απόφαση αυτή αντικαθιστά στο σύνολό τους τις προϊσχύσασες σχετικές αποφάσεις της ΕΑ υπ' αριθ. 628/2016 και 704/2020.

³³ Βλ. Ανακοίνωση, παρ. 2 και 3. Βλ. ακόμα ΕΑ 642/2017, παρ. 6-9, 636/2017, σκ. 6-9, 721/2020, σκ. 4-7, 748/2021, σκ. 2-5.

³⁴ Βλ. ΓενΔικ Τ-456/10, Τιμαβ κ.ά. κατά Επιτροπής, Συλλ. 2015 σελ. 296, σκ. 60.

³⁵ Βλ. ΓενΔικ Τ-456/10, Τιμαβ κ.ά. κατά Επιτροπής, Συλλ. 2015 σελ. 296, σκ. 65.

³⁶ Κατά πάγια ενωσιακή νομολογία, μείωση του προστίμου λόγω συνεργασίας κατά τη διοικητική διαδικασία δικαιολογείται, εάν η συμπεριφορά της επιχείρησης διευκόλυνε την εκ μέρους της Επιτροπής διαπίστωση της παράβασης και, ενδεχομένως, την παύση της (βλ. ΔΕΚ C- 297/98 P, SCA Holding κατά Επιτροπής, Συλλ. 2000, σελ. I-10101, σκ. 36, ΔΕΚ C- 328/05 P, SGL Carbon κατά Επιτροπής, Συλλ. 2007, σελ. I-3921, σκ. 83, και ΠΕΚ 311/94, BPB de Eendracht κατά Επιτροπής, Συλλ. 1998, σελ. 11.29, σκ. 325). Μείωση του προστίμου δικαιολογείται επίσης

λαμβάνει τη μορφή της ειλικρινούς, ανέκκλητης και ανεπιφύλακτης παραδοχής από μέρους της εμπλεκόμενης επιχείρησης της αποδιδόμενης σε αυτή συμμετοχής στην παράβαση και της σχετικής ευθύνης της, καθώς και της παραίτησής της από την άσκηση συγκεκριμένων δικονομικών δικαιωμάτων και δικαιολογεί μείωση του προστίμου που επιβάλλεται από την ΕΑ³⁷.

18. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της Διαδικασίας Διευθέτησης Διαφορών (εφεξής και «ΔΔΔ») οι επιχειρήσεις για τις οποίες διεξάγονται έρευνες για συμμετοχή σε απαγορευμένη (οριζόντια καρτελική ή κάθετη) σύμπραξη ή για πρόσκληση σε απαγορευμένη σύμπραξη και ανακοίνωση μελλοντικών προθέσεων τιμολόγησης προϊόντων και υπηρεσιών μεταξύ ανταγωνιστών ή για κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης και σε βάρος των οποίων έχουν συλλεγεί αποδεικτικά στοιχεία και έχει στοιχειοθετηθεί παράβαση του άρθρου 1 ή/ και του άρθρου 1^Α ή και του άρθρου 2 του ν. 3959/2011 ή/και των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ, αναγνωρίζουν ανεπιφύλακτα τη συμμετοχή τους σε αυτή και τη συναφή ευθύνη τους και παραιτούνται, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, από το δικαίωμά τους για πλήρη πρόσβαση στο διοικητικό φάκελο της υπόθεσης και από το δικαίωμα προφορικής ακρόασης κατά τη συζήτηση ενώπιον της ΕΑ^{38,39}.
19. Στην περίπτωση αυτή, η απόφαση διαπίστωσης παράβασης από την ΕΑ κατά το άρθρο 29^α τελευταίο εδάφιο του ν. 3959/2011 σε συνδυασμό με το άρθρο 25 παρ. 1⁴⁰ του ίδιου νόμου εκδίδεται κατ' απλοποιημένη διαδικασία, αφού έχουν ληφθεί υπόψη οι ισχυρισμοί, νομικοί και πραγματικοί, και οι θέσεις των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, όπως υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της ΔΔΔ. Με την ίδια απόφαση προβλέπεται η επιβολή προστίμου⁴¹ στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις, κατά το άρθρο 25 παρ. 1 του ν. 3959/2011 και σύμφωνα με την Ανακοίνωση της ΕΑ-Κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων, μειωμένου κατά ποσοστό 15% λόγω υπαγωγής της υπόθεσης στη ΔΔΔ.

IV.2 ΥΠΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΥΠΟΘΕΣΗ

και στην περίπτωση που επιχείρηση συνδράμει την Επιτροπή στην ευκολότερη διαπίστωση του υποστατού της παράβασης, ιδίως με την εκ μέρους της επιχείρησης αναγνώριση της συμμετοχής της στην παράβαση ή με την μη αμφισβήτηση των πραγματικών ισχυρισμών επί των οποίων θεμελιώνεται η παράβαση (βλ. ΔΕΚ C-298/98 P, Finnboard κατά Επιτροπής, Συλλ. 2000, σελ. I-10157, σκ. 56, 59 και 60, C-57/02 P, Acerinox κατά Επιτροπής, Συλλ. 2005, σελ. 453, σκ. 88). Βλ. επίσης ΕΑ 526/2011, παρ. 2, και Ανακοίνωση ΕΑ, -Κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων, παρ. 15.

³⁷ Η μείωση του προστίμου δικαιολογείται ενόψει της συνεργασίας της εμπλεκόμενης επιχείρησης υπό την παραπάνω έννοια. Η ΕΑ, ως ανεξάρτητη διοικητική αρχή με αποκλειστική αρμοδιότητα την εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού με την έκδοση εκτελεστών αποφάσεων που υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο, δε διαπραγματεύεται με τις ελεγχόμενες επιχειρήσεις το ζήτημα της ύπαρξης της παράβασης και της επιβολής της κατάλληλης κύρωσης. Βλ. και Ανακοίνωση Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την διεξαγωγή διαδικασιών διευθέτησης διαφορών ενόψει της έκδοσης αποφάσεων δυνάμει του άρθρου 7 και του άρθρου 23 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου σε περιπτώσεις συμπράξεων (ΕΕ 2008 C 167/1), παρ. 2.

³⁸ Βλ. άρθρο 14 παρ. 2Α του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ Β' 1790/21.3.2023) (εφεξής και «ΚΛΔ»).

³⁹ Βλ. αναλυτικά Ανακοίνωση Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την διεξαγωγή διαδικασιών διευθέτησης διαφορών ενόψει της έκδοσης αποφάσεων δυνάμει του άρθρου 7 και του άρθρου 23 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου σε περιπτώσεις συμπράξεων (ΕΕ 2008 C 167/1) [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52008XC0702\(01\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52008XC0702(01)&from=EN).

⁴⁰ Οι παρ. 1 και 9 του άρθρου 25 του ν. 3959/2011, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 του ν. 4886/2022 και ισχύει, προβλέπουν τις κυρώσεις, πέραν της επιβολής προστίμου, που δύναται να επιβάλει η ΕΑ σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης των άρθρων 1, 1^Α και 2 του ίδιου νόμου και 101 και 102 της ΣΛΕΕ και οι παρ. 1 έως και 4 του άρθρου 25B του ν. 3959/2011, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 20 του ν. 4886/2022 και ισχύει, προβλέπουν, μεταξύ άλλων, τα κριτήρια υπολογισμού του προστίμου και το ανώτατο όριο αυτού. Οι εν λόγω διατάξεις τυγχάνουν εφαρμογής και σε περίπτωση υπαγωγής μίας υπόθεσης στη διαδικασία διευθέτησης διαφορών.

⁴¹ Η ΕΑ δύναται στο πλαίσιο της διαδικασίας διευθέτησης διαφορών να επιβάλει κατά τη διακριτική της ευχέρεια και τις λοιπές προβλεπόμενες στο άρθρο 25 παρ. 1 και 9 του ν. 3959/2011 κυρώσεις.

IV.2.1 Εκκίνηση της διαδικασίας – Εκτίμηση της ΕΑ

20. Με βάση το ως άνω θεσμικό πλαίσιο, οι εταιρείες Yealink και Allwan, για τις οποίες συνελέγησαν αποδεικτικά στοιχεία ικανά να στοιχειοθετήσουν παράβαση του άρθ. 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ στο πλαίσιο κάθετων συμφωνιών, εκδήλωσαν εγγράφως το ενδιαφέρον τους για διερεύνηση της δυνατότητας υπαγωγής τους στη ΔΔΔ και κατέθεσαν σχετικό αίτημα⁴², σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παρ. 16 της Ανακοίνωσης για τη διαδικασία διευθέτησης διαφορών. Ακολούθως, η ΕΑ σε συνεδρίασή της στις 22.03.2023⁴³ έκρινε ομόφωνα ότι η παρούσα υπόθεση είναι πρόσφορη και μπορεί να υπαχθεί στην εν λόγω διαδικασία διευθέτησης, καθώς πληροί τα κριτήρια υπαγωγής σε αυτή⁴⁴. Προς τούτο, στο πλαίσιο άσκησης της διακριτικής της ευχέρειας για την υπαγωγή υποθέσεων σε διαδικασία διευθέτησης, η ΕΑ συνεκτίμησε, ιδίως, την ειλικρινή πρόθεση των εταιρειών να υπαχθούν στη διαδικασία διευθέτησης διαφορών, τη φύση της εν λόγω παράβασης ως κάθετης σύμπραξης και τον προσδοκώμενο βαθμό επίτευξης και επιτάχυνσης της διαδικαστικής αποτελεσματικότητας, ο οποίος κρίθηκε εν προκειμένω, λόγω των ιδιαιτεροτήτων της υπόθεσης, ως προς την εξωχώρια εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού⁴⁵, ως αισθητά μεγάλος. Συνακόλουθα, εξουσιοδότησε τον αρμόδιο Εισηγητή, Ι. Στεφάτο, να διεξάγει διμερείς συσκέψεις με τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις προς τυχόν διευθέτηση της υπόθεσης⁴⁶.

IV.2.2 Διμερείς συσκέψεις και υποβολή πρότασης διευθέτησης διαφοράς

21. Στη συνέχεια, ο Εισηγητής κάλεσε τα μέρη σε διμερείς συσκέψεις⁴⁷. Στις [...] έλαβαν χώρα οι διμερείς συσκέψεις με τη Yealink και στις [...] έλαβαν χώρα οι διμερείς συσκέψεις με την Allwan⁴⁸. Κατά τη διάρκεια των διμερών συσκέψεων του Εισηγητή και της ΓΔΑ με τις εταιρείες, οι τελευταίες ενημερώθηκαν σχετικά με τα σημαντικότερα στοιχεία της υπόθεσης, κατά τα αναφερόμενα στην παρ. 20 της Ανακοίνωσης για τη ΔΔΔ, περιλαμβανομένου του υπολογισμού του εύρους του προστίμου⁴⁹. Περαιτέρω, στα πλαίσια της διαδικασίας, τα εμπλεκόμενα μέρη ανέπτυξαν επαρκώς τις απόψεις τους επί των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης και γνωστοποίησαν τους ισχυρισμούς τους, νομικούς και πραγματικούς.

⁴² Υπ' αριθ. πρωτ. [...] αίτημα της Yealink και υπ' αριθ. πρωτ. [...] αίτημα της Allwan.

⁴³ Βλ. το υπ' αριθ. 28 Πρακτικό της από 22.03.2023 Συνεδρίασης της ΕΑ.

⁴⁴ Βλ. Ανακοίνωση για τη Διαδικασία Διευθέτησης Διαφορών, ενότητα II, παρ. 6-9 και 31.

⁴⁵ Βλ. Ενότητα V.7 της παρούσης Απόφαση και το συνακόλουθο δικαίωμα άσκησης προφορικής ακρόασης ενώπιον της ΕΑ για την εμπλεκόμενη επιχείρηση που εδρεύει εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης σε περίπτωση τακτικής διαδικασίας, σύμφωνα με την παρ. 7 της Ανακοίνωσης.

⁴⁶ Βλ. παρ. 18 της Ανακοίνωσης για τη διαδικασία διευθέτησης διαφορών. Επίσης κατά την παρ. 19 της Ανακοίνωσης, η παροχή εξουσιοδότησης στον Εισηγητή να διεξάγει διμερείς συσκέψεις αναστέλλει τις προθεσμίες των παρ. 4 και 5 του άρθρου 15 του ν. 3959/2011. Στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνεται ότι η εν λόγω υπόθεση είχε ήδη ανατεθεί στον Εισηγητή κ. Ι. Στεφάτο, κατά τα οριζόμενα στο άρθ. 15 παρ. 2 του ν. 3959/2011, με το υπ' αριθ. 100 Πρακτικό της από 13.10.2022 Συνεδρίασης της ΕΑ.

⁴⁷ Επιστολή υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 2653/31.03.2023 προς την Yealink και επιστολή υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 2569/28.03.2023 προς την Allwan.

⁴⁸ Κατά τη διάρκεια των διμερών συσκέψεων συντάχθηκαν τα αντίστοιχα πρακτικά. Τα πρακτικά υπεγράφησαν από τον Εισηγητή, τους υπαλλήλους της ΓΔΑ καθώς και τους πληρεξούσιους δικηγόρους των δύο εταιρειών σε δύο πρωτότυπα, ένα εκ των οποίων παρέλαβαν οι εταιρείες και ένα τηρείται στον φάκελο της υπόθεσης.

⁴⁹ Ανακοίνωση ΕΑ αναφορικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό προστίμων που επιβάλλονται δυνάμει των άρθρων 25 και 25B του Ν. 3959/2011, καθώς και Ανακοίνωση ΕΑ της 17.7.2009 αναφορικά με το εύρος των ακαθάριστων εσόδων από προϊόντα ή υπηρεσίες που καθορίζουν το βασικό ποσό προστίμου σε περίπτωση παράβασης των άρθρων 1, 2 και 2^α του Ν. 703/1977 και 81, 82 ΣυνθΕΚ.

22. Ακολούθως και όταν επετεύχθη επαρκής βαθμός συναντίληψης αναφορικά με τα πραγματικά περιστατικά, το νομικό τους χαρακτηρισμό, τη βαρύτητα και τη χρονική διάρκεια των παραβάσεων, το βαθμό απόδειξης των αιτιάσεων βάσει των αποδεικτικών στοιχείων και τον υπολογισμό του εύρους του προστίμου, οι εταιρείες ανταποκρίθηκαν στην πρόσκληση του Εισηγητή για υποβολή Πρότασης Διευθέτησης Διαφοράς (εφεξής και «ΠΔΔ»)⁵⁰ και υπέβαλαν τις οριστικές σχετικές τους ΠΔΔ⁵¹.
23. Οι ΠΔΔ των εταιρειών περιλάμβαναν τα προβλεπόμενα στην παρ. 27 της σχετικής Ανακοίνωσης ήτοι, **(α)** ανεπιφύλακτη παραδοχή με σαφείς όρους που δεν επιδέχονται παρερμηνείας της συμμετοχής τους στις παραβάσεις του άρθρου 1 του ν. 3959/2011, σύμφωνα με τα συμπεράσματα των διμερών συσκέψεων που διεξήχθησαν μεταξύ του Εισηγητή και των εμπλεκόμενων μερών, καθώς και της ευθύνης που συνεπάγεται η συμμετοχή τους στις εν λόγω παραβάσεις, οι οποίες περιγράφονται συνοπτικά αναφορικά με το αντικείμενό τους, τα κύρια πραγματικά περιστατικά, το νομικό χαρακτηρισμό τους συμπεριλαμβανομένου του ρόλου εκάστου μέρους, την ενδεχόμενη εφαρμογή τους και τη διάρκεια συμμετοχής εκάστου μέρους σε αυτές, **(β)** αποδοχή της μεθοδολογίας υπολογισμού του προστίμου καθώς και του ανώτατου ύψους που μπορεί να επιβληθεί από την ΕΑ, σύμφωνα με το αποτέλεσμα των διμερών συσκέψεων, **(γ)** επιβεβαίωση ότι τα ενδιαφερόμενα μέρη έχουν ενημερωθεί επαρκώς σχετικά με τις αποδιδόμενες σε αυτά παραβάσεις και ότι τους παρασχέθηκαν επαρκείς δυνατότητες να γνωστοποιήσουν και να θεμελιώσουν τους ισχυρισμούς τους, νομικούς και πραγματικούς, κατά τη διεξαγωγή των διμερών συσκέψεων ενώπιον του Εισηγητή και τις απόψεις τους επί αυτών, **(δ)** επιβεβαίωση ότι είχαν δυνατότητα πρόσβασης κατά περίπτωση στα αποδεικτικά στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης, που είχαν ληφθεί υπόψη για τη στοιχειοθέτηση των αποδιδόμενων σε αυτά παραβάσεων, **(ε)** δήλωση παραίτησης από το δικαίωμα να λάβουν περαιτέρω ή και πλήρη πρόσβαση στο διοικητικό φάκελο της υπόθεσης και από το δικαίωμα προφορικής ακρόασης ενώπιον της ΕΑ, υπό την επιφύλαξη ότι η Εισήγηση διευθέτησης θα απηχεί την πρόταση διευθέτησής τους και ότι η ΕΑ θα αποδεχθεί με την απόφασή της τις ΠΔΔ των μερών, **(στ)** δήλωση παραίτησης από κάθε αμφισβήτηση της αρμοδιότητας της ΕΑ ή/και της εγκυρότητας της διαδικασίας που ακολουθείται για την επιβολή σε βάρος του προστίμου στο πλαίσιο της ΔΔΔ, υπό την προϋπόθεση ότι η Εισήγηση Διευθέτησης θα απηχεί τις ΠΔΔ και ότι η ΕΑ θα την αποδεχθεί με απόφασή της.
24. Η υποβολή των ΠΔΔ των εμπλεκόμενων μερών έγινε υπό την επιφύλαξη ότι το πρόστιμο που θα επιβληθεί από την ΕΑ σε αυτά δε θα ξεπερνά το ανώτατο ποσό, το οποίο τα εμπλεκόμενα μέρη έχουν αποδεχθεί για τις αποδιδόμενες σε αυτά παραβάσεις.
25. Η παράθεση των γεγονότων και η νομική αξιολόγηση που ακολουθεί θεμελιώνεται σε συνολική αξιολόγηση των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης και λαμβάνει υπόψη της την ανεπιφύλακτη και ρητή παραδοχή από τις εταιρείες που υπέβαλαν ΠΔΔ, των πραγματικών περιστατικών, του νομικού χαρακτηρισμού τους, της συμμετοχής τους στις παραβάσεις που διαπιστώνονται και της ευθύνης που συνεπάγεται η συμμετοχή αυτή.

V. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

V.1 ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ

26. Σύμφωνα με τη διάταξη 1 παρ. 1 του ν. 3959/2011: «[μ]ε την επιφύλαξη της παραγράφου 3, απαγορεύονται όλες οι συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές μεταξύ επιχειρήσεων και όλες οι

⁵⁰ Βλ. την επιστολή [...] Αντίστοιχα, εστάλη [...].

⁵¹ Υπ' αριθ. πρωτ. [...] πρόταση της Yealink και υπ' αριθ. πρωτ. [...] πρόταση της Allwan. [...].

αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού στην Ελληνική Επικράτεια». Η ενδεικτική περιπτώσιολογία που παρατίθεται στο άρθρο 1 παρ. 1 του ν. 3959/2011 περιλαμβάνει τις συμφωνίες εκείνες οι οποίες συνίστανται, μεταξύ άλλων, στο άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων όρων συναλλαγής, τον περιορισμό ή τον έλεγχο της παραγωγής, της διάθεσης, της τεχνολογικής ανάπτυξης ή των επενδύσεων ή την κατανομή των αγορών ή των πηγών εφοδιασμού.

27. Επομένως, προϋποθέσεις για την εφαρμογή των εν λόγω απαγορευτικών διατάξεων είναι: i) η ύπαρξη συμφωνίας μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων (ή εναρμονισμένης πρακτικής ή απόφασης ένωσης επιχειρήσεων) και ii) αντικείμενο ή αποτέλεσμα της ανωτέρω συμφωνίας να είναι ο περιορισμός, η παρακώλυση ή η νόθευση του ανταγωνισμού. Αντίστοιχες είναι και οι βασικές προϋποθέσεις που τάσσονται από τον ενωσιακό νομοθέτη για την εφαρμογή του άρθρου 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ, το οποίο, υπό την επιφύλαξη της πλήρωσης του κριτηρίου του επηρεασμού του διακοινοτικού εμπορίου, είναι εφαρμοστέο και βάσει του άρθρου 3 του Κανονισμού 1/2003. Ουσιαστικά, μοναδική επιπλέον προϋπόθεση εφαρμογής της ενωσιακής διάταξης, σε σχέση με τη διάταξη του εθνικού δικαίου, αποτελεί αυτή της δυνατότητας επίδρασης στο ενδοκοινοτικό εμπόριο⁵².
28. Το άρθρο 1 παρ. 3 του ν. 3959/11 προβλέπει εξαίρεση από τους εν λόγω απαγορευτικούς κανόνες για τις συμφωνίες, οι οποίες πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην εν λόγω διάταξη⁵³ και οι οποίες πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά προκειμένου να τύχει εφαρμογής η ατομική απαλλαγή που προβλέπουν οι ανωτέρω διατάξεις⁵⁴. Εφόσον έστω και μία από αυτές δεν πληρούται, η συμφωνία είναι αυτοδικαίως άκυρη κατ' άρθρο 1 παρ. 2 ν. 3959/2011. Η επιχείρηση που διεκδικεί τη χορήγηση ατομικής απαλλαγής, φέρει το βάρος να αποδείξει ότι πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις, με πειστικά επιχειρήματα και αποδεικτικά στοιχεία.

V.2 ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΣ ΕΝΔΟΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ & ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 101 ΣΛΕΕ

29. Για την εφαρμογή, παράλληλα προς τις διατάξεις του εθνικού δικαίου, του άρθρου 101 ΣΛΕΕ βάσει του άρθρου 3 παρ. 1 του Κανονισμού (ΕΚ) 1/2003⁵⁵, θα πρέπει να εξεταστεί εάν στην κρινόμενη υπόθεση συντρέχει το κριτήριο του επηρεασμού του διακοινοτικού εμπορίου. Το εν λόγω κριτήριο είναι αυτόνομο κριτήριο της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, το οποίο εκτιμάται *ad hoc*, και οριοθετεί το πεδίο εφαρμογής του ευρωπαϊκού δικαίου του ανταγωνισμού⁵⁶.

⁵² Βλ. ενδεικτικά ΣτΕ 1731/2001, Επισκ. Εμπ. Δικ. 2003, σελ. 1053.

⁵³ Ήτοι για συμφωνίες που (α) συμβάλλουν στη βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής των προϊόντων ή στην προώθηση της τεχνικής ή οικονομικής προόδου, (β) εξασφαλίζουν συγχρόνως στους καταναλωτές δίκαιο τμήμα από το όφελος που προκύπτει, (γ) δεν επιβάλλουν περιορισμούς που δεν είναι απαραίτητοι για την επίτευξη των στόχων αυτών, και (δ) δεν παρέχουν στις επιχειρήσεις αυτές τη δυνατότητα καταργήσεως του ανταγωνισμού σε σημαντικό τμήμα των σχετικών προϊόντων.

⁵⁴ Αντίστοιχες είναι και οι προβλέψεις του άρθρου 101 παρ. 3 ΣΛΕΕ.

⁵⁵ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της Συνθήκης, ΕΕ L 1 της 4.1.2003, σελ. 1.

⁵⁶ Βλ. σχετικά Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης [ΕΕ C 101/07, της 27/04/2004], εφεξής και «Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης», παρ. 12.

30. Συγκεκριμένα, για την εφαρμογή του ενωσιακού δικαίου, οι συμφωνίες και μονομερείς πρακτικές πρέπει να δύνανται να έχουν ένα ελάχιστο επίπεδο διασυνοριακών επιπτώσεων στο εσωτερικό της Ένωσης και ως εκ τούτου να δύνανται να επηρεάσουν «αισθητά» το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών⁵⁷.
31. Για να είναι σε θέση μια συμφωνία ή πρακτική να επηρεάσει αισθητά το εμπόριο μεταξύ κρατών-μελών, θα πρέπει, βάσει ενός συνόλου νομικών και πραγματικών στοιχείων, να μπορεί να πιθανολογηθεί επαρκώς ότι μπορεί να ασκήσει άμεση ή έμμεση, πραγματική ή δυνητική, επίδραση στα εμπορικά ρεύματα μεταξύ κρατών μελών, τούτο δε κατά τρόπο που να προκαλείται φόβος ότι θα μπορούσε να εμποδίσει την πραγματοποίηση ενιαίας αγοράς μεταξύ κρατών μελών⁵⁸.
32. Η απαίτηση να επηρεάζεται το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών συνεπάγεται την ύπαρξη συνεπειών στις διασυνοριακές οικονομικές δραστηριότητες μεταξύ δύο τουλάχιστον κρατών μελών, εντούτοις, το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών μπορεί να επηρεαστεί και στις περιπτώσεις στις οποίες η οικεία αγορά είναι η εθνική αγορά ή/και τμήμα αυτής και η συμφωνία καλύπτει ένα μόνο κράτος μέλος⁵⁹. Είναι δε πάγια η νομολογία ότι οι περιοριστικές του ανταγωνισμού πρακτικές, μεταξύ αυτών και οι κάθετες συμπράξεις⁶⁰, που καλύπτουν ολόκληρο το έδαφος ενός εκ των κρατών-μελών, ζωτικό δηλαδή τμήμα της κοινής αγοράς, έχουν εξ ορισμού αποτέλεσμα την παρακώλυση της οικονομικής αλληλοδιεισδύσεως που επιδιώκεται με τη ΣΛΕΕ και, ως εκ τούτου, πληρούται το κριτήριο επηρεασμού του διακοινοτικού εμπορίου για τους σκοπούς εφαρμογής του άρθρου 101 ΣΛΕΕ⁶¹. Ειδικά για τις κάθετες συμφωνίες που καλύπτουν το σύνολο ενός κράτους μέλους και αφορούν προϊόντα που αποτελούν αντικείμενο διασυνοριακών ανταλλαγών γίνεται δεκτό ότι δύνανται να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ κρατών-μελών, ακόμα και εάν δεν δημιουργούν άμεσα εμπόδια σε αυτό⁶².
33. Η φύση των προϊόντων που καλύπτονται από τις συμφωνίες ή πρακτικές παρέχει, πράγματι, μια ένδειξη για το εάν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών δύνανται να επηρεαστεί. Όταν η ίδια η φύση των προϊόντων διευκολύνει τις διασυνοριακές συναλλαγές ή τα καθιστά ιδιαίτερα σημαντικά για επιχειρήσεις που επιθυμούν να εγκατασταθούν ή να αναπτύξουν τις δραστηριότητές τους σε άλλα κράτη μέλη, το εφαρμοστέο του ενωσιακού δικαίου προσδιορίζεται ευκολότερα από ότι σε περιπτώσεις στις οποίες η ζήτηση για προϊόντα προμηθευτών από άλλα κράτη μέλη είναι, λόγω της

⁵⁷ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης», ό.π., παρ. 13.

⁵⁸ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης», ό.π., παρ. 23.

⁵⁹ Βλ. ΕΑ 580/2013 (επικυρωθείσα ως προς τα ζητήματα ουσίας από την ΔΕΦΑΘ 527/2016), σκ. 81 και ΕΑ 622/2015, σκ.127 με περαιτέρω παραπομπές. Βλ. επίσης Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης, ό.π., παρ. 22, 78επ. και ιδίως 86 επ. αναφορικά με τις κάθετες συμφωνίες που καλύπτουν ένα μόνο κράτος μέλος.

⁶⁰ Βλ. ενδεικτικά πρόσφατη ΕΑ 757/2021, παρ. 85 επ.

⁶¹ Βλ. ΣτΕ 1324/2013, σκ. 6, καθώς και ενδεικτικά αποφάσεις ΔΕΚ C-309/99, Wouters, Συλλ. I-1577, σκ. 95 και ΠΕΚ T-65/98, Van den Bergh Foods, Συλλ. II- 4653, ΠΕΚ T-7/93, Lagnese-Iglo, Συλλ. II1533, σκ. 120. Βλ. επίσης αποφάσεις ΔΕΦΑΘ 1001/2006, ΔΕΦΑΘ 2891/2009 και ΔΕΦΑΘ 559/2010. Συναφώς, το γεγονός ότι μια σύμπραξη έχει ως αποκλειστικό αντικείμενο τη διάθεση προϊόντων στο εμπόριο σε ένα μόνο κράτος μέλος δεν αρκεί για να αποκλειστεί η δυνατότητα επηρεασμού του εμπορίου μεταξύ κρατών μελών. Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι σύμπραξη η οποία εκτείνεται στο σύνολο του εδάφους κράτους μέλους συνεπάγεται, ως εκ της φύσεώς της, την εδραίωση στεγανοποιήσεων εθνικού χαρακτήρα, εμποδίζοντας με τον τρόπο αυτό την οικονομική αλληλοδιεισδύση που επιδιώκει η ΣΛΕΕ, βλ. C-211/22, σκ. 62 και εκεί μνημονεύμενη νομολογία.

⁶² Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης, ό.π., παρ. 88.

φύσης τους, πιο περιορισμένη, ή στις οποίες τα προϊόντα παρουσιάζουν μικρότερο ενδιαφέρον από την άποψη της διασυνοριακής εγκατάστασης ή της επέκτασης της οικονομικής δραστηριότητας που ασκείται μέσω παρόμοιας εγκατάστασης⁶³. Συμφωνίες που χαρακτηρίζονται από τη φύση τους ικανές να επηρεάσουν το ενδοενοσιακό εμπόριο είναι οι συμφωνίες που απαγορεύουν τις εξαγωγές, οι συμφωνίες που αφορούν εισαγωγές ή εξαγωγές, οι συμφωνίες που καλύπτουν περισσότερα του ενός κράτη μέλη, οι συμφωνίες που επιβάλλουν περιορισμούς στις ενεργητικές και παθητικές πωλήσεις, οι συμφωνίες μεταξύ προμηθευτών και διανομέων, οι οποίες επιβάλλουν ορισμένη τιμή μεταπώλησης και καλύπτουν δύο ή περισσότερα κράτη μέλη⁶⁴.

34. Εν προκειμένω, οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις, ήτοι τόσο η Yealink όσο και η Allwan, καθώς και τα λοιπά μέλη του δικτύου διανομής της πρώτης (κεντρικοί διανομείς, υποδιανομείς, λιανοπωλητές) δραστηριοποιούνται στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας, επομένως, οι δραστηριότητές τους δεν έχουν τοπικό ή περιφερειακό χαρακτήρα και παράλληλα η Yealink ασκεί διασυνοριακή δραστηριότητα. Επιπροσθέτως, η σχετική γεωγραφική αγορά προϊόντων είναι, όπως προαναφέρθηκε, εθνική και οι εξεταζόμενες συμφωνίες/ πρακτικές καλύπτουν το σύνολο της ελληνικής επικράτειας.
35. Ειδικότερα, οι υπό εξέταση πρακτικές καταλαμβάνουν και επηρεάζουν το σύνολο της ελληνικής αγοράς διότι η Yealink διατηρεί δίκτυο εξουσιοδοτημένων λιανοπωλητών, οι οποίοι δραστηριοποιούνται και διαδικτυακώς σε ολόκληρη την ελληνική επικράτεια. Περαιτέρω τα υπό κρίση προϊόντα τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού είναι από τη φύση τους αγαθά που διακινούνται ευρέως, μέσω εκτεταμένων εισαγωγών και εξαγωγών, μεταξύ των χωρών μελών της Ένωσης, πωλούμενα τόσο σε φυσικά καταστήματα όσο και μέσω διαδικτύου, ενώ δεν διαθέτουν κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τα οποία να περιορίζουν την πώληση και χρήση τους μόνο σε συγκεκριμένες περιοχές ή χώρες. Συνεπώς, τα υπό κρίση προϊόντα, κυρίως μέσω του διαδικτύου, δύναται να αποτελέσουν αντικείμενο διασυνοριακών συναλλαγών και όχημα αλληλοδιείσδυσης των εθνικών αγορών της Ένωσης και οι υπό κρίση πρακτικές είναι ικανές να επηρεάσουν το διακοινοτικό εμπόριο. Εξάλλου, ο πρώτος εκ των δυο εξεταζόμενων περιορισμών που επεβλήθη από την Yealink (σε σύμπραξη με την Allwan) αφορά στον καθορισμό ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών στο διαδίκτυο, το οποίο εκ φύσεως του δεν περιορίζεται σε εθνικό επίπεδο, αλλά αντιθέτως ευνοεί την εκτεταμένη διασυνοριακή προώθηση των προϊόντων. Είναι χαρακτηριστικό δε ότι, κατά δήλωση διαφόρων λιανοπωλητών που συνεργάζονται με τις ελεγχόμενες, οι πωλήσεις των προϊόντων τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού σήματος Yealink πραγματοποιούνται σε μεγάλο βαθμό μέσω των ηλεκτρονικών καταστημάτων τους⁶⁵. Περαιτέρω, ο δεύτερος υπό κρίση περιορισμός, ο οποίος συνίσταται στην απαγόρευση ενεργητικών και παθητικών πωλήσεων στο πλαίσιο δικτύου επιλεκτικής διανομής, ισοδυναμεί με πλήρη απαγόρευση των εξαγωγών σε άλλα κράτη μέλη.
36. Ενόψει των ανωτέρω, εκτιμάται ότι οι πρακτικές των ελεγχόμενων εταιρειών είναι ικανές να επηρεάσουν αισθητά το ενδοκοινοτικό εμπόριο, κατά την έννοια των ενωσιακών κανόνων

⁶³ Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης, ό.π., παρ. 30 και ενδεικτικά ΕΑ 590/2014, παρ. 249.

⁶⁴ Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης, ό.π., παρ. 16, 48, 53, 63 και 72 κατά περίπτωση.

⁶⁵ Βλ., ενδεικτικά, την υπ' αριθ. πρωτ. 2749/21.03.2022 επιστολή της [...]· την υπ' αριθ. πρωτ. 2654/18.03.2022 επιστολή [...]· την υπ' αριθ. πρωτ. 2876/24.03.2022 επιστολή της [...]· την υπ' αριθ. πρωτ. 2928/28.03.2022 επιστολή της [...]· την υπ' αριθ. πρωτ. 2646/17.03.2022 επιστολή της [...]· την υπ' αριθ. πρωτ. 3185/01.04.2022 επιστολή της [...]· την υπ' αριθ. πρωτ. 2445/15.03.2022 επιστολή της [...].

ανταγωνισμού και, ως εκ τούτου, το άρθρο 101 ΣΛΕΕ τυγχάνει παράλληλης εφαρμογής στην παρούσα υπόθεση.

V.3 ΚΑΘΕΤΕΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΚΑΙ ΚΑΘΕΤΟΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ – ΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ (ΕΕ) 330/2010 ΚΑΙ 2022/720

37. Οι συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε διαφορετική οικονομική βαθμίδα, οι οποίες αφορούν στις προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα μέρη δύνανται να προμηθευθούν, πωλούν ή μεταπωλούν αγαθά και υπηρεσίες (εφεξής και «κάθετες συμφωνίες») εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 1 παρ. 1 ν. 3959/2011 και 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ, στο μέτρο που περιλαμβάνουν περιορισμούς του ανταγωνισμού υπό την έννοια των ως άνω διατάξεων (εφεξής και «κάθετοι περιορισμοί»).
38. Εν προκειμένω, οι ελεγχόμενες Yealink και Allwan, καθώς και τα λοιπά μέλη του δικτύου της Yealink στην Ελλάδα (διανομείς, υποδιανομείς και λιανοπωλητές) δραστηριοποιούνται σε διαφορετικό επίπεδο στην αλυσίδα εμπορίας προϊόντων τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού σήματος Yealink, ώστε οι μεταξύ τους συμφωνίες/ πρακτικές, όπως αναλυτικά αναφέρονται κατωτέρω, να αποτελούν κάθετες συμφωνίες υπαγόμενες στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 1 παρ. 1 ν. 3959/2011 και 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ, στο μέτρο που περιλαμβάνουν κάθετους περιορισμούς του ανταγωνισμού.
39. Οι Κανονισμοί (ΕΕ) 330/2010⁶⁶ και 2022/720⁶⁷, σε συνδυασμό με τις ερμηνευτικές κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τους κάθετους περιορισμούς⁶⁸, εισάγουν τεκμήριο νομιμότητας (ευεργέτημα απαλλαγής) για τις κάθετες συμφωνίες από την απαγορευτική διάταξη του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, υπό την προϋπόθεση αφενός ότι οι σχετικές συμφωνίες δεν περιέχουν μορφές ιδιαίτερα σοβαρών περιορισμών και αφετέρου ότι το μερίδιο αγοράς του προμηθευτή και του αγοραστή δεν υπερβαίνει έκαστο το 30% στην οικεία σχετική αγορά.
40. Ειδικότερα, προβλέπονται περιοριστικά συγκεκριμένοι κάθετοι περιορισμοί, που αξιολογούνται ως «ιδιαίτερος σοβαρός» περιορισμοί του ανταγωνισμού (αποκαλούμενοι και «hardcore restrictions») και οι οποίοι δεν απαλλάσσονται, ακόμη κι όταν τα μερίδια αγοράς προμηθευτή (ή/και διανομέα) υπολείπονται του ανωτέρω ορίου, ενώ συγχρόνως συμπαράσφουρον εκτός πεδίου εφαρμογής της ομαδικής απαλλαγής τη συμφωνία στο σύνολό της⁶⁹ και δεν καλύπτονται ούτε από τον «ασφαλή λιμένα» που δημιουργείται για τις συμφωνίες ήσσονος σημασίας (*de minimis*), ενώ παράλληλα είναι ελάχιστα πιθανό να πληρούν τις προϋποθέσεις χορήγησης ατομικής απαλλαγής κατ' άρθρο 101 παρ. 3 ΣΛΕΕ⁷⁰.

⁶⁶ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 330/2010 της Επιτροπής για την εφαρμογή του άρθρου 101 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ σε ορισμένες κατηγορίες κάθετων συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών, ΕΕ L 102 της 23.04.2010, σελ. 1 (εφεξής και «Κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορίες» ή «Κανονισμός 330/2010»).

⁶⁷ Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 330/2010 αντικαταστάθηκε από τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2022/720, της 10^{ης} Μαΐου 2022 για την εφαρμογή του άρθρου 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ορισμένες κατηγορίες κάθετων συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών (ΕΕ L 134 της 11.5.2022), σελ. 4, (εφεξής και «νέος Κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορίες» ή «Κανονισμός 720/2022»), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ την 01.06.2022.

⁶⁸ Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ΕΕ C 130 της 19.05.2010, σελ. 1 (εφεξής και «Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς»), καθώς και Κατευθυντήριες γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς ΕΕ C 248 της 30.06.2022, σελ. 1 (εφεξής και «νέες Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς»).

⁶⁹ Βλ. άρθρο 4 Κανονισμού 330/2010 και Κανονισμού 720/2022.

⁷⁰ Βλ. Ανακοίνωση σχετικά με τις συμφωνίες ήσσονος σημασίας οι οποίες δεν περιορίζουν σημαντικά τον ανταγωνισμό σύμφωνα με το άρθρο 101 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ (εφεξής και «Ανακοίνωση *de minimis*»), ΕΕ C 291 της 30.08.2014, παρ. 13, και Commission staff working document, Guidance on restrictions of competition "by object"

41. Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κανονισμού 330/2010 ως «ιδιαίτερης σοβαρότητας» θεωρείται ο καθορισμός παγίου ή ελάχιστου επιπέδου τιμής μεταπώλησης, οι περιορισμοί ως προς τη γεωγραφική περιοχή και ως προς τους πελάτες στους οποίους ο συμβαλλόμενος διανομέας δραστηριοποιείται (υπό ορισμένες προϋποθέσεις), ο περιορισμός των ενεργητικών και παθητικών πωλήσεων σε τελικούς χρήστες από τα μέλη επιλεκτικού συστήματος διανομής, καθώς και ο περιορισμός των αμοιβαίων προμηθειών μεταξύ διανομέων στο πλαίσιο συστήματος επιλεκτικής διανομής.
42. Αντίστοιχα σύμφωνα με το άρθρο 4 του νέου Κανονισμού 2022/720, στους περιορισμούς ιδιαίτερης σοβαρότητας, πλην των ανωτέρω αναφερομένων περιορισμών που προβλέπονταν και στον προϋφιστάμενο Κανονισμό 330/2010, περιλαμβάνονται ρητά συγκεκριμένοι περιορισμοί που αφορούν την περίπτωση που ο προμηθευτής εφαρμόζει σύστημα επιλεκτικής διανομής. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 4 στοιχείο γ' περίπτ. i του νέου Κανονισμού, στους μη απαλλασσόμενους περιορισμούς ιδιαίτερης σοβαρότητας περιλαμβάνεται και ο περιορισμός «της γεωγραφικής περιοχής ή της πελατείας στην οποία τα μέλη του συστήματος επιλεκτικής διανομής δύνανται να πωλούν, ενεργητικά ή παθητικά, τα αναφερόμενα στη σύμβαση αγαθά ή υπηρεσίες, με εξαίρεση: 1) τον περιορισμό των ενεργητικών πωλήσεων από τα μέλη του συστήματος επιλεκτικής διανομής και τους άμεσους πελάτες τους σε γεωγραφική περιοχή ή σε ομάδα πελατών που προορίζεται αποκλειστικά για τον προμηθευτή ή έχει παραχωρηθεί από τον προμηθευτή αποκλειστικά σε άλλους πέντε κατ' ανώτατο όριο αποκλειστικούς διανομείς· 2) τον περιορισμό των ενεργητικών ή παθητικών πωλήσεων από τα μέλη του συστήματος επιλεκτικής διανομής και τους πελάτες τους σε μη εξουσιοδοτημένους διανομείς που βρίσκονται στη γεωγραφική περιοχή όπου εφαρμόζεται το σύστημα επιλεκτικής διανομής· 3) τον περιορισμό του τόπου εγκατάστασης των μελών του συστήματος επιλεκτικής διανομής· 4) τον περιορισμό των ενεργητικών ή παθητικών πωλήσεων σε τελικούς χρήστες από μέλη του συστήματος επιλεκτικής διανομής που δραστηριοποιούνται σε επίπεδο χονδρικής· 5) τον περιορισμό της δυνατότητας πώλησης, ενεργητικά ή παθητικά, εξαρτημάτων, τα οποία προορίζονται για ενσωμάτωση, σε πελάτες που θα τα χρησιμοποιήσουν για την κατασκευή αγαθών ομοειδών με αυτά που παράγει ο προμηθευτής».
43. Στο πλαίσιο της ομοιόμορφης εφαρμογής του εθνικού και του ενωσιακού δικαίου για την προστασία του ανταγωνισμού, οι κάθετοι περιορισμοί του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 3959/2011 ερμηνεύονται και εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις των Κανονισμών (ΕΕ) 330/2010 και 2022/720 (οι οποίοι σε κάθε περίπτωση έχουν άμεση εφαρμογή στις περιπτώσεις εφαρμογής εκ μέρους της ΕΑ του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ) και σύμφωνα με τις σχετικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς. Τούτο προκύπτει ευθέως από το άρθρο 1 παρ. 4 του ν. 3959/2011, αλλά και από τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 περί ομοιόμορφης εφαρμογής του άρθρου 101 ΣΛΕΕ.

V.4 Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ «ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ»

44. Όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω, για τους σκοπούς του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 3959/2011 και αντίστοιχα του άρθρου 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ, απαιτείται η ύπαρξη συμφωνίας που περιορίζει τον ανταγωνισμό, μεταξύ δύο τουλάχιστον ανεξάρτητων οικονομικά μεταξύ τους επιχειρήσεων. Ως «επιχείρηση» νοείται κάθε φυσικό πρόσωπο ή οικονομική ενότητα που ασκεί εμπορική ή άλλη οικονομική δραστηριότητα, νοούμενη ως προσφορά αγαθών ή υπηρεσιών σε μια δεδομένη αγορά,

for the purpose of defining which agreements may benefit from the De Minimis Notice, 25.06.2014, σελ. 3-4, υπό στοιχείο 1 καθώς και υποενότητες 3.1 και 3.4, σελ. 13 και 16 αντίστοιχα. Βλ. επίσης Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς παρ. 47.

- ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς του και από τον τρόπο χρηματοδότησής του (λειτουργικό κριτήριο)⁷¹. Επιπροσθέτως, η ύπαρξη επιχείρησης προϋποθέτει αυτονομία οικονομικής δράσης και συνακόλουθα πλήρη ανάληψη των οικονομικών κινδύνων που συνεπάγεται η εκάστοτε οικονομική δραστηριότητα⁷².
45. Εν προκειμένω, τόσο οι ελεγχόμενες εταιρείες όσο και οι λιανοπωλητές⁷³ με τους οποίους έχουν συμβληθεί και συνεργάζονται, ασκούν οικονομική δραστηριότητα υπό την έννοια της εμπορίας τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού στην ελληνική επικράτεια.
46. Ειδικότερα, όπως θα εκτεθεί και αναλυτικώς κατωτέρω⁷⁴, στις υπό κρίση πρακτικές συμμετέχουν, αφενός μεν η εταιρεία Yealink, η οποία δραστηριοποιείται στον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την παραγωγή και την πώληση προϊόντων τηλεπικοινωνίας, προϊόντων δικτύου, ηλεκτρονικών προϊόντων, λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών και μικροϋπολογιστών, υλικών υπολογιστών, καθώς και στην παροχή σχετικών με τα ανωτέρω προϊόντα συμβουλευτικών υπηρεσιών, αφετέρου δε η εταιρεία Allwan, δραστηριοποιούμενη στη διανομή επιλεγμένων δικτυακών προϊόντων, προηγμένης τεχνολογίας, με την συνδρομή της οποίας υλοποιήθηκε η εξεταζόμενη πρακτική του καθορισμού ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών, και η οποία ενεργούσε υπό τις οδηγίες και κατευθύνσεις της Yealink.
47. Ενόψει των ανωτέρω, αμφότερες οι εταιρείες ασκούν οικονομική δραστηριότητα – όπως, άλλωστε, και το σύνολο των μελών του δικτύου διανομής της Yealink στην Ελλάδα (διανομείς και λιανοπωλητές) – και, ως εκ τούτου, λογίζονται ως επιχειρήσεις, κατά την έννοια των διατάξεων περί ελεύθερου ανταγωνισμού.

V.5 Η ΥΠΑΡΞΗ «ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ» ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

V.5.1 Γενικό πλαίσιο

48. Όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω, για την εφαρμογή του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 3959/2011 καθώς και του άρθρου 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ απαιτείται η ύπαρξη «συμφωνίας» ή εναρμονισμένης πρακτικής ή απόφασης ένωσης επιχειρήσεων που περιορίζει τον ανταγωνισμό, μεταξύ δύο τουλάχιστον ανεξάρτητων οικονομικά μεταξύ τους επιχειρήσεων.
49. Προκειμένου να υπάρξει «συμφωνία», αρκεί οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις ρητά ή σιωπηρά να εγκρίνουν από κοινού ένα σχέδιο που περιορίζει ή μπορεί να περιορίσει την κοινή ελευθερία τους, καθορίζοντας μεταξύ τους τις κατευθυντήριες γραμμές της αμοιβαίας δράσης τους (ή αποχής από τη δράση) στην αγορά. Αρκεί, δηλαδή, οι επιχειρήσεις να έχουν εκφράσει την κοινή τους βούληση να συμπεριφερθούν στην αγορά κατά καθορισμένο τρόπο⁷⁵. Η ύπαρξη συμφωνίας μπορεί να προκύπτει

⁷¹ Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις ΔΕΚ C-180-184/98, Pavel Pavlov κ.ά. κατά Stichting Pensioenfonds Medische Specialisten, σκ. 74, ΔΕΚ C-55/96, Job Centre coop.arl, σκ. 21 καθώς και ΔΕΚ C-244/94, Federation Francaise des Societes d'Assurance κ.ά. κατά Ministère de l'Agriculture et de la Pêche, σκ. 14.

⁷² Βλ. ενδεικτικά υπόθ. T-23/09 Conseil national de l'Ordre des pharmaciens (CNOP), Conseil central de la section G de l'Ordre national des pharmaciens (CCG) κατά Επιτροπής, σκ. 70-71, C-55/96, ό.π., σκ. 21, συνεκδ. υπόθ. C-180-184/98, ό.π., σκ. 74, υπόθ. C-41/90 Klaus Höfner and Fritz Elser κατά Macrotron GmbH, σκ. 21, υπόθ. C-35/96 Επιτροπή κατά Ιταλίας (CNSD), σκ. 36, υπόθ. C244/94 ό.π., σκ. 14, απόφαση ΕΑ 292/IV/2005 υπό 2.1 και 2.2.

⁷³ Βλ. κατωτέρω ενότητα VI.1.1 για το δίκτυο διανομής Yealink.

⁷⁴ Βλ. κατωτέρω ενότητα VI.

⁷⁵ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΚ C-41/69, Chemiefarma κατά Επιτροπής, σκ. 111-113 και ΠΕΚ T- 1/89, Rhone Poulenc κατά Επιτροπής, σκ. 120, ΠΕΚ T-9/99, HFB Holding κατά Επιτροπής, σκ. 199, ΠΕΚ T-168/01, GlaxoSmithKline Services κατά Επιτροπής, σκ. 76.

άμεσα ή έμμεσα από τη συμπεριφορά των μερών. Είναι αδιάφορος ο γραπτός ή προφορικός χαρακτήρας της σύμβασης, καθώς και ο δεσμευτικός ή μη χαρακτήρας της, δηλαδή δεν απαιτούνται τυπικές διαδικασίες ούτε και κυρώσεις μη συμμόρφωσης ή μέτρα εφαρμογής⁷⁶. Η ύπαρξη της «συμφωνίας», επομένως, στηρίζεται στην ύπαρξη συμπτώσεως των βουλήσεων δύο τουλάχιστον μερών, της οποίας η μορφή εκδηλώσεως δεν είναι σημαντική, εφόσον συνιστά πιστή έκφραση των βουλήσεων αυτών⁷⁷. Η εν λόγω έννοια της συμφωνίας καλύπτει τόσο τις οριζόντιες συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ ανταγωνιστών που δρουν στο ίδιο επίπεδο αγοράς όσο και τις κάθετες συμφωνίες, κατά τον προεκτεθέντα ορισμό αυτών, όπως αποτελούν οι συμφωνίες των ελεγχόμενων με τους διανομείς τους στην υπό κρίση υπόθεση⁷⁸.

50. Σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σε περίπτωση που δεν υπάρχει ρητή συμφωνία με την οποία εκφράζεται η σύμπτωση των βουλήσεων, το μέρος ή η Αρχή που προβάλλει παραβίαση του άρθρου 101 της Συνθήκης πρέπει να αποδείξει ότι η μονομερής πολιτική του ενός μέρους έχει τη συναίνεση του άλλου⁷⁹. Για τις κάθετες συμφωνίες, η συναίνεση σε συγκεκριμένη μονομερή πολιτική μπορεί να είναι είτε ρητή είτε σιωπηρή. Η ρητή συναίνεση μπορεί να συναχθεί από τις εξουσίες που παρέχονται στα μέρη με προϋφιστάμενη γενική συμφωνία. Αν οι όροι της εν λόγω συμφωνίας προβλέπουν ή επιτρέπουν σε ένα μετέχον μέρος να υιοθετήσει στη συνέχεια συγκεκριμένη μονομερή πολιτική που είναι δεσμευτική για το άλλο μέρος, η συναίνεση του έτερου μέρους μπορεί να αποδειχτεί σε αυτή τη βάση⁸⁰.
51. Για τη σιωπηρή συναίνεση είναι αναγκαίο να αποδειχθεί ότι το ένα από τα μετέχοντα μέρη ζητεί ρητά ή σιωπηρά τη συνεργασία του έτερου μετέχοντος μέρους για την εφαρμογή της μονομερούς του πολιτικής και ότι το έτερο μέρος έχει συμμορφωθεί με την απαίτηση αυτή εφαρμόζοντας την εν λόγω μονομερή πολιτική στην πράξη⁸¹. Για παράδειγμα, αν, μετά την εκ μέρους του προμηθευτή αναγγελία μονομερούς μείωσης των προμηθειών για την αποτροπή του παράλληλου εμπορίου, οι διανομείς μειώσουν αμέσως τις παραγγελίες τους και παύσουν την άσκηση παράλληλου εμπορίου, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι οι τελευταίοι συναινούν σιωπηρά στη μονομερή πολιτική του προμηθευτή. Ωστόσο, δεν μπορεί να συναχθεί αυτό το συμπέρασμα αν οι διανομείς συνεχίζουν την άσκηση παράλληλου εμπορίου ή προσπαθούν να βρουν νέους τρόπους για την άσκηση παράλληλου εμπορίου⁸².

⁷⁶ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΚ C-209/78 έως 215/78 και 218/78, Van Landewyck κατά Επιτροπής, σκ. 85-86 και ΠΕΚ T-1/89, ό.π., σκ. 43-44 και 97, ΠΕΚ T-9/99, ό.π., σκ. 200-201, ΠΕΚ T-56/99, Marlines κατά Επιτροπής, σκ. 21. Βλ. επίσης ΔΕΦΑΘ 2560/2009, σκ. 6

⁷⁷ Βλ. ενδεικτικά ΣτΕ 1677/2014, σκ. 5, καθώς και ΣτΕ 2007/2013, σκ. 17 και ΣτΕ 2780/2012, σκ. 5-6, με περαιτέρω παραπομπές σε ενωσιακή νομολογία.

⁷⁸ Βλ. ενδεικτικά ΣτΕ 2780/2012, σκ. 4 και ΔΕΚ C-56 & 58/64, Consten & Grundig κατά Επιτροπής, σελ. 370-371. Βλ. επίσης Κανονισμό (ΕΕ) 330/2010, άρθρο 1α) και Κανονισμό (ΕΕ) 720/2022, άρθρο 1α).

⁷⁹ Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, παρ. 25 και νέες Κατευθυντήριες γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, παρ. 54. Οι Κανονισμοί (ΕΕ) 330/2010 και 2022/720 δεν εφαρμόζονται στη μονομερή συμπεριφορά των οικείων επιχειρήσεων. Η εν λόγω μονομερής συμπεριφορά μπορεί να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 102 ΣΛΕΕ, το οποίο απαγορεύει τις καταχρήσεις δεσπόζουσας θέσης.

⁸⁰ Βλ. απόφαση της 13ης Ιουλίου 2006, Επιτροπή κατά Volkswagen AG, υπόθεση C-74/04 P, EU:C:2006:460, σκέψεις 39 έως 42.

⁸¹ Βλ. απόφαση της 26ης Οκτωβρίου 2000, Bayer AG κατά Επιτροπής, υπόθεση T-41/96, EU:T:2000:242, σκέψη 120.

⁸² Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, παρ. 25 και νέες Κατευθυντήριες γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, παρ. 54.

52. Επίσης, για τις κάθετες συμφωνίες, σύμφωνα με την ενωσιακή νομολογία, η σιωπηρή συναίνεση μπορεί να συνάγεται από το επίπεδο εξαναγκασμού που ασκείται από έναν συμβαλλόμενο για την επιβολή της μονομερούς του πολιτικής στο άλλο ή τα άλλα μέρη της συμφωνίας σε συνδυασμό με τον αριθμό των διανομέων οι οποίοι εφαρμόζουν όντως στην πράξη τη μονομερή πολιτική του προμηθευτή. Για παράδειγμα, η ύπαρξη ενός συστήματος ελέγχου και επιβολής κυρώσεων που εφαρμόζει ένας προμηθευτής για να τιμωρήσει τους διανομείς εκείνους οι οποίοι δεν συμμορφώνονται με τη μονομερή του πολιτική, υποδηλώνει σιωπηρή συναίνεση με τη μονομερή πολιτική του προμηθευτή, εάν το εν λόγω σύστημα επιτρέπει στον τελευταίο να εφαρμόζει στην πράξη την πολιτική του. Οι ανωτέρω δύο τρόποι διαπίστωσης της συναίνεσης μπορούν να χρησιμοποιούνται από κοινού⁸³.
53. Με βάση τα ανωτέρω, η επιβολή γενικών όρων και προϋποθέσεων από το ένα μέρος ισοδυναμεί με συμφωνία κατά την έννοια του άρθρου 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης, εφόσον οι εν λόγω όροι και προϋποθέσεις έχουν γίνει αποδεκτοί, ρητά ή σιωπηρά, από το έτερο μέρος⁸⁴.

V.6 ΕΞ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

V.6.1 Γενικό πλαίσιο

54. Προκειμένου να εμπίπτει μια συμφωνία στην απαγόρευση των άρθρων 1 παρ. 1 ν. 3959/2011 και 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ πρέπει να έχει ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της οικείας αγοράς. Κατά πάγια ενωσιακή νομολογία ο διαζευκτικός χαρακτήρας αυτής της προϋπόθεσης επιβάλλει, καταρχάς, να εξεταστεί το ίδιο το αντικείμενο της συμφωνίας, λαμβανομένου υπόψη του οικονομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσεται⁸⁵. Υπό την έννοια αυτή, αν αποδειχθεί το επιζήμιο για τον ανταγωνισμό αντικείμενο μιας συμφωνίας, τότε παρέλκει η εξέταση των αποτελεσμάτων αυτής επί του ανταγωνισμού⁸⁶.
55. Εξάλλου, από τη νομολογία των Ευρωπαϊκών Δικαστηρίων προκύπτει ότι ορισμένα είδη συντονισμού μεταξύ επιχειρήσεων είναι αρκούντως επιζήμια για τον ανταγωνισμό, ώστε να μην απαιτείται εξέταση των αποτελεσμάτων τους. Η νομολογία αυτή στηρίζεται στο γεγονός ότι ορισμένες μορφές

⁸³ Βλ. Σχετικώς, T-450/05, Automobiles Peugeot SA and Peugeot Nederland NV v Commission of the European Communities, παρ. Σκ. 178, 186. Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, παρ. 25. Το γεγονός ότι ο προμηθευτής διαβιβάζει στους διανομείς καταλόγους με τις ελάχιστες τιμές μεταπώλησης τις οποίες έχει καθορίσει ο ίδιος, όπως επίσης και το γεγονός ότι καλεί τους διανομείς να τηρούν, υπό την εποπτεία του, τις τιμές αυτές, επ' απειλή επιβολής αντιποίνων και με τον κίνδυνο εφαρμογής αρνητικών περιθωρίων διανομής σε περίπτωση μη τήρησης των μέτρων αυτών, αποτελούν στοιχεία ικανά να οδηγήσουν και αυτά στο συμπέρασμα ότι στόχος του προμηθευτή είναι να επιβάλλει στους διανομείς του ελάχιστες τιμές μεταπώλησης. Μολονότι οι συγκεκριμένες περιστάσεις, αφ' εαυτών, φαίνεται να απηχούν μια εκ πρώτης όψεως μονομερή συμπεριφορά του εν λόγω προμηθευτή, τούτο δεν ισχύει, ωστόσο, όταν οι διανομείς τηρούν τις υποδειχθείσες τιμές. Συναφώς, η τήρηση, στην πράξη, των ελάχιστων τιμών μεταπώλησης από τους διανομείς ή το αίτημα των διανομέων για υπόδειξη των τιμών, οι οποίοι (διανομείς) δηλώνουν μεν στον προμηθευτή τη δυσαρέσκειά τους για τις υποδεικνυόμενες τιμές, πλην όμως δεν εφαρμόζουν άλλες τιμές με δική τους πρωτοβουλία, συνιστούν περιστάσεις που θα μπορούσαν να απηχούν τη συναίνεση των διανομέων στον εκ μέρους του προμηθευτή καθορισμό των ελάχιστων τιμών μεταπώλησης. Βλ. συναφώς C-211/22, σκ. 52.

⁸⁴ Βλ. απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση AT.40428 - Guess, αιτιολογική σκέψη 97, με παραπομπή στην απόφαση της 11ης Ιανουαρίου 1990, Sandoz Prodotti Farmaceutici κατά Επιτροπής, υπόθεση C-277/87, EU:C:1990:6, σκέψη 2, και απόφαση της 9ης Ιουλίου 2009, Peugeot and Peugeot Nederland κατά Επιτροπής, υπόθεση T-450/05, EU:T:2009:262, σκέψεις 168 έως 209.

⁸⁵ Βλ., μεταξύ πολλών, ΔΕΚ 56/65, Société Technique Minière (L.T.M.) v Maschinenbau Ulm GmbH (M.B.U.), σελ. 321, ΔΕΕ C-228/18, Gazdasági Versenyhivatal κατά Budapest Bank Nyrt. και λοιπών, σκ.33, με περαιτέρω παραπομπές στην ενωσιακή νομολογία.

⁸⁶ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΕ C-32/11, ό.π., σκ. 38 και ΔΕΕ C-8/08, T-Mobile Netherlands BV κ.λπ., σκ. 31.

συντονισμού μεταξύ επιχειρήσεων μπορούν να λογίζονται, ως εκ της φύσεώς τους, ως παραβλάπτουσες την ομαλή λειτουργία του ανταγωνισμού⁸⁷.

56. Για την εκτίμηση εάν μια συμφωνία μεταξύ επιχειρήσεων είναι αρκούντως επιζήμια, ώστε να λογίζεται ως περιορισμός του ανταγωνισμού, λόγω του αντικειμένου, υπό την έννοια του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 3959/2011, λαμβάνεται υπόψη το περιεχόμενο των διατάξεών της, οι σκοποί τους οποίους επιδιώκει, καθώς και το οικονομικό και νομικό πλαίσιο, στο οποίο αυτή εντάσσεται. Στο πλαίσιο των εκτιμήσεων των ανωτέρω παραμέτρων πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη η φύση των επηρεαζόμενων προϊόντων, καθώς και οι πραγματικές συνθήκες της λειτουργίας και της διαρθρώσεως της οικείας αγοράς⁸⁸.
57. Εξάλλου, προκειμένου να έχει η συμφωνία στρεφόμενο κατά του ανταγωνισμού αντικείμενο, αρκεί να είναι ικανή να επαχθεί αρνητικά για τον ανταγωνισμό αποτελέσματα, ήτοι να είναι εν τοις πράγμασι ικανή να παρεμποδίσει, να περιορίσει ή να νοθεύσει τον ανταγωνισμό εντός της σχετικής αγοράς. Το ερώτημα αν και κατά πόσο το αρνητικό για τον ανταγωνισμό αποτέλεσμα παράγεται όντως, μπορεί να έχει σημασία μόνο για τον υπολογισμό του ύψους των προστίμων⁸⁹.
58. Κατά πάγια νομολογία, εφόσον μία σύμπραξη που έχει ως αντικείμενο τον περιορισμό του ανταγωνισμού εμπίπτει στις απαγορευτικές διατάξεις της παρ. 1 των άρθρων 1 παρ. 1 ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ, η εν τοις πράγμασι μη εφαρμογή (εν όλω ή εν μέρει) της, όπως αντίστοιχα και η μη συμμόρφωση (εν όλω ή εν μέρει) προς τα συμφωνηθέντα, δεν ασκούν κατά νόμο επιρροή στη διαπίστωση της παράβασης, ούτε και συνιστούν λόγο απαλλαγής⁹⁰. Συναφώς, στην περίπτωση σύμπραξης που συνιστά «εξ αντικειμένου» περιορισμό του ανταγωνισμού, δεν απαιτείται η περαιτέρω έρευνα και απόδειξη κινδύνου βλάβης των καταναλωτών ή επέλευσης άλλων, συγκεκριμένων αποτελεσμάτων, εν δυνάμει βλαπτικών για τον ανταγωνισμό. Ούτως, η διαπίστωση ότι η σύμπραξη έχει αντικείμενο περιοριστικό του ανταγωνισμού δεν μπορεί να ανατραπεί ούτε από ενδείξεις ότι δεν είχε αποτέλεσμα εντός της αγοράς ή ότι δεν είχε άμεση επίδραση επί των τιμών, ούτε από τη διαπίστωση ότι οι ενδιαφερόμενοι εξασφάλισαν ταυτόχρονα, δια της πρακτικής αυτής, ορισμένα πλεονεκτήματα ως προς τον ανταγωνισμό⁹¹.
59. Ειδικότερα, δε, ως προς τις κάθετες συμφωνίες, γίνεται δεκτό ότι, παρά το γεγονός ότι συχνά είναι, ως εκ της φύσεώς τους, λιγότερο επιζήμιες για τον ανταγωνισμό σε σχέση με τις οριζόντιες συμφωνίες, μπορούν, υπό ορισμένες περιστάσεις, να εμπεριέχουν εν δυνάμει μια αυξημένη πιθανότητα περιορισμού του ανταγωνισμού. Υπό την έννοια αυτή έχει κριθεί τόσο σε επίπεδο ενωσιακής όσο και

⁸⁷ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΕ C-286/13, *Dole Food Company Inc. και Dole Fresh Fruit Europe κατά Επιτροπής*, EU:C:2015:184, σκ. 113-114 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

⁸⁸ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΕ C-286/13, ό.π., σκ. 117, ΔΕΕ C-67/13, ό.π., σκ. 53, καθώς και ΔΕΕ C-32/11, ό.π., σκ. 36 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

⁸⁹ Βλ. ΕΑ 370/VI/2007, σκ. 4.2-σελ. 38-39, ΕΑ 512/2010, σκ. 159, ΕΑ 580/2013, σκ. 107, ΕΑ 663/2018, σκ. 491, ΕΑ 676/2018, σκ. 288. Βλ. επίσης αποφάσεις ΣτΕ 1677/2014, σκ.4, ΣτΕ2342/2018, σκ. 14 και 16, και ΔΕφαθ.1611/2020, σκ. 6.

⁹⁰ Βλ. ενδεικτικά απόφαση ΣτΕ 2780/2012, σκ. 4 (όπου και παραπομπές σε ενωσιακή νομολογία) και ΕΑ 610/2015 (Colgate), σελ. 84 επ.

⁹¹ Βλ. ενδεικτικά ΣτΕ 1677/2014, σκ. 4, ΣτΕ 1324/2013, σκ. 4 και ΣτΕ 2780/2012, σκ. 4 (όπου και παραπομπές σε ενωσιακή νομολογία).

σε επίπεδο εθνικής νομολογίας ότι μια κάθετη συμφωνία μπορεί να έχει ως αντικείμενο τον περιορισμό του ανταγωνισμού⁹².

60. Αντίστοιχα, σύμφωνα με την Ε.Ε., οι περιορισμοί που χαρακτηρίζονται ως ιδιαίτερης σοβαρότητας σε οποιουσδήποτε από τους ισχύοντες ή μελλοντικούς κανονισμούς απαλλαγής κατά κατηγορίες, εκφεύγουν του ασφαλούς λιμένα που δημιουργείται από τα όρια μεριδίων αγοράς που προβλέπονται στην Ανακοίνωση de minimis ενώ, συγχρόνως, είναι μάλλον απίθανο να πληρούν τις προϋποθέσεις χορήγησης ατομικής απαλλαγής κατ' άρθρο 1 παρ. 3 του ν. 3959/2011, καθώς και κατ' άρθρο 101 παρ. 3 ΣΛΕΕ⁹³. Σε αυτούς συγκαταλέγονται τόσο ο καθορισμός ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών ως έμμεσος καθορισμός τιμών μεταπώλησης, όσο και η απαγόρευση ενεργητικών και παθητικών πωλήσεων στο πλαίσιο δικτύου επιλεκτικής διανομής, που αποτελούν τις κρινόμενες υπό διευθέτηση παραβάσεις, όπως εκτίθεται αναλυτικά αμέσως κατωτέρω. Παρατηρείται ωστόσο ότι διατάξεις των κανονισμών απαλλαγής κατά κατηγορία δεν περιέχουν ενδείξεις ως προς το αν οι περιορισμοί που εξαιρούνται από το ευεργέτημα της απαλλαγής χαρακτηρίζονται ως περιορισμοί «ως εκ του αντικειμένου» ή «ως εκ του αποτελέσματος», δεδομένου ότι οι έννοιες «περιορισμός ιδιαίτερης σοβαρότητας» και «περιορισμός ως εκ του αντικειμένου» δεν είναι εννοιολογικά εναλλάξιμες ούτε συμπίπτουν οπωσδήποτε⁹⁴.

V.6.2 Καθορισμός ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών στο διαδίκτυο

61. Ο καθορισμός τιμών μεταπώλησης, δηλαδή συμφωνίες ή εναρμονισμένες πρακτικές που έχουν ως άμεσο ή έμμεσο αντικείμενό τους τον καθορισμό παγίου ή ελάχιστου επιπέδου τιμής μεταπώλησης, λογίζεται παγίως ότι έχει ως αντικείμενό του τον περιορισμό του ανταγωνισμού, υπό την έννοια του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 3959/2011 και του άρθρου 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ⁹⁵. Στις περιπτώσεις αυτές, δηλαδή, παρέλκει η διαπίστωση του αντί-ανταγωνιστικού αποτελέσματος από την εφαρμογή του συγκεκριμένου όρου ή συμφωνίας. Εξάλλου, η απαγόρευση συμφωνιών που συνίστανται στον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό τιμών προκύπτει ρητά από το γράμμα των ανωτέρω διατάξεων (στοιχείο α'). Στην υπόθεση *Super Bock*, το ΔΕΕ έκρινε ότι η διαπίστωση πως μια κάθετη συμφωνία για τον καθορισμό ελάχιστων τιμών μεταπώλησης έχει ως αντικείμενό της τον περιορισμό του ανταγωνισμού είναι δυνατή μόνον αφού διακριβωθεί ότι η συμφωνία αυτή είναι αρκούντως επιζήμια για τον ανταγωνισμό, λαμβανομένων υπόψη του περιεχομένου των διατάξεών της, των σκοπών που επιδιώκει καθώς και του συνόλου των στοιχείων που χαρακτηρίζουν το οικονομικό και το νομικό πλαίσιο στο οποίο αυτή εντάσσεται⁹⁶.
62. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 4 στοιχ. α' του Κανονισμού ΕΕ 720/2022 (ο οποίος από 1.6.2022 αντικατέστησε τον προηγούμενο Κανονισμό 330/2010), ο καθορισμός τιμών μεταπώλησης, δηλαδή συμφωνίες ή εναρμονισμένες πρακτικές που έχουν ως άμεσο ή έμμεσο αντικείμενό τους τον

⁹² Βλ. ενδεικτικά ΔΕΕ C-32/11, ό.π., σκ. 43 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία. Βλ. επίσης ΕΑ ΕΑ 622/2015, 580/VII/2013, 495/VI/2010, 373/V/2007.

⁹³ Βλ. Ανακοίνωση de minimis, ό.π., παρ. 13. Βλ. επίσης και Κατευθυντήριες Γραμμές για την εφαρμογή του άρθρου 81 παρ. 3 της Συνθήκης, ό.π., παρ. 23, καθώς και Ανακοίνωση της Ε.Ε. – Κατευθυντήριες γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς [2022] ΕΕ C 248/01, παρ. 180.

⁹⁴ Βλ. ΔΕΕ C-211/22, *Super Bock Bebidas*, ΕΥ:C:2023:529, σκ. 41.

⁹⁵ Βλ. ΔΕΕ 243/83, *SA Binon & Cie κατά SA Agence et messageries de la presse*, ΕΥ:C:1985:284, σκ. 44 («Πρέπει να τηρούνται συνιστούν, αυτές καθαυτές, περιορισμό του ανταγωνισμού κατά την έννοια του άρθρου [101], παράγραφος 1.»), ΔΕΕ 161/84, *Pronuptia de Paris GmbH κατά Pronuptia de Paris Irmgard Schillgallis*, ΕΥ:C:1986:41, σκ. 25.

⁹⁶ ΔΕΕ C-211/22, *Super Bock Bebidas*, ΕΥ:C:2023:529, σκ. 43.

καθορισμό πάγιου ή ελάχιστου επιπέδου τιμής μεταπώλησης, θεωρείται ως ιδιαίτερα σοβαρός περιορισμός του ανταγωνισμού που δεν τυγχάνει απαλλαγής βάσει του άρθρου 2 του Κανονισμού. Επίσης, ο εν λόγω κάθετος περιορισμός δεν δύναται να εξαιρεθεί από την απαγόρευση της παρ. 1 των άρθρων 1 Ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ, ακόμα και στην περίπτωση που το μερίδιο αγοράς του προμηθευτή και του δικτύου διανομής του δεν υπερβαίνει τα όρια του 15%, σύμφωνα με την Ανακοίνωση de minimis της Ευρωπαϊκής Επιτροπής⁹⁷, ή του 10% κατά τα αντιστοίχως οριζόμενα στην Ανακοίνωση της ΕΑ για τις συμφωνίες ήσσονος σημασίας⁹⁸.

63. Σε περίπτωση συμβατικών διατάξεων ή εναρμονισμένων πρακτικών, με τις οποίες καθορίζεται απευθείας η τιμή μεταπώλησης, ο περιορισμός είναι εμφανής. Ωστόσο, ο καθορισμός των τιμών μεταπώλησης μπορεί επίσης να επιτευχθεί με έμμεσο τρόπο. Τέτοια παραδείγματα αποτελούν οι συμφωνίες για καθορισμό του περιθωρίου κέρδους του διανομέα, του ανώτατου επιπέδου έκπτωσης που μπορεί να χορηγήσει ο διανομέας από ένα καθορισμένο επίπεδο τιμών, η εξάρτηση της χορήγησης εκπτώσεων ή της επιστροφής των δαπανών προώθησης εκ μέρους του προμηθευτή από την τήρηση συγκεκριμένου επιπέδου τιμών, η σύνδεση της καθορισμένης τιμής μεταπώλησης με τις τιμές μεταπώλησης των ανταγωνιστών, οι απειλές, οι εκφοβισμοί, οι προειδοποιήσεις, η επιβολή κυρώσεων, η καθυστέρηση ή αναστολή παραδόσεων ή η καταγγελία συμβάσεων σε συνάρτηση με την τήρηση ενός δεδομένου επιπέδου τιμών. Οι άμεσοι ή έμμεσοι τρόποι για την επίτευξη του καθορισμού των τιμών μπορούν να γίνουν πιο αποτελεσματικοί, όταν συνδυαστούν με τη λήψη μέτρων για τον εντοπισμό διανομέων που εφαρμόζουν μειωμένες τιμές, όπως η εφαρμογή συστήματος παρακολούθησης των τιμών, ή η επιβολή υποχρέωσης στους λιανοπωλητές να καταγγέλλουν άλλα μέλη του δικτύου διανομής που παρεκκλίνουν από το καθορισμένο επίπεδο τιμών. Επίσης, ο άμεσος ή έμμεσος καθορισμός των τιμών μπορεί να γίνεται πιο αποτελεσματικά, όταν συνδυάζεται με μέτρα που μπορεί να αποθαρρύνουν τον αγοραστή να μειώσει τις τιμές μεταπώλησης. Οι ίδιοι έμμεσοι τρόποι και τα ίδια «συννοδευτικά» μέτρα μπορεί να χρησιμοποιούνται, ώστε οι ανώτατες ή συνιστώμενες τιμές να λειτουργούν ως καθορισμένες τιμές μεταπώλησης⁹⁹.
64. Στο μέτρο κατά το οποίο η υπό κρίση πρακτική αφορά στον περιορισμό της ελευθερίας των λιανοπωλητών να διαφημίζουν ελεύθερα τις τιμές τους σε ιστοσελίδες σύγκρισης τιμών (π.χ. skroutz.gr), σημειώνεται ότι οι ιστοσελίδες σύγκρισης τιμών επιτρέπουν στους καταναλωτές να συγκεντρώνουν άμεσα πληροφορίες, σχετικά με τα διαθέσιμα προϊόντα και τις τιμές των ηλεκτρονικών καταστημάτων που συνεργάζονται με αυτές και να προχωρούν στην επιλογή της προσφοράς που εκλαμβάνουν ως πιο κατάλληλη. Με τον τρόπο αυτό, οι ιστοσελίδες σύγκρισης τιμών εντείνουν τη διαφάνεια των τιμών στο ψηφιακό περιβάλλον, ενισχύοντας τον ενδοσηματικό – σε κάποιες δε περιπτώσεις και το διασηματικό – ανταγωνισμό¹⁰⁰. Παράλληλα, παρέχουν τη δυνατότητα σε λιανοπωλητές που λειτουργούν με χαμηλό κόστος ή/ και χαμηλά περιθώρια κέρδους, να προβληθούν και να αυξήσουν την πελατεία τους, καθότι οι ιστοσελίδες σύγκρισης τιμών προσελκύουν ιδιαίτερα καταναλωτές που επιδεικνύουν μεγαλύτερη ευαισθησία ως προς την τιμή¹⁰¹. Ως εκ τούτου,

⁹⁷ Βλ. ανωτέρω υποσημείωση 43.

⁹⁸ Βλ. Ανακοίνωση της Ε.Α. με ημερομηνία 2.3.2006 σχετικά με τις συμφωνίες ήσσονος σημασίας (de minimis).

⁹⁹ Κατευθυντήριες γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς [2010] ΕΕ C 130/1, παρ. 48.

¹⁰⁰ Βλ. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Commission Staff Working Document, Final Report on the E-Commerce Sector Inquiry accompanying the document Report from the Commission to the Council and the European Parliament, COM(2017) 229 final, παρ. 517.

¹⁰¹ Για μια γενική επισκόπηση των επωφελών αποτελεσμάτων των ψηφιακών εργαλείων σύγκρισης, βλ. Competition and Markets Authority, Digital Comparison Tools Market Study – Final Report (26 Σεπτεμβρίου 2017), σελ. 32-33.

- ο περιορισμός της δυνατότητας των ηλεκτρονικών καταστημάτων να διαφημίζουν τυχόν μειωμένες τιμές λιανικής τόσο μέσω των ιστοσελίδων τους όσο και μέσω ιστοσελίδων σύγκρισης τιμών, συνεπάγεται την κατάργηση στην πράξη της ωφέλειας που αποκομίζουν οι καταναλωτές από τη χρήση του διαδικτύου ως διαύλου διανομής προϊόντων και υπηρεσιών.
65. Η επιβολή ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών (*minimum advertised prices – MAP*), διά της οποίας οι λιανοπωλητές υποχρεούνται να παραλείπουν τη διαφήμιση των συμβατικών προϊόντων σε τιμή χαμηλότερη από την καθορισμένη, ενώ παραμένουν επί της αρχής ελεύθεροι να αποφασίζουν αυτόνομα την πραγματική τιμή πώλησης, κατά πάγια πρακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής^{102,103}, αλλά και εθνικών αρχών ανταγωνισμού¹⁰⁴, εξομοιώνεται από νομικής άποψης με τον καθορισμό τιμών μεταπώλησης. Εξάλλου, η πολιτική των ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών μπορεί στην πράξη να λειτουργήσει ως έμμεσος τρόπος επίτευξης ενός καθορισμένου επιπέδου τιμών λιανικής. Συγκεκριμένα, μέσω της σχετικής πρακτικής περιορίζεται η δυνατότητα των λιανοπωλητών να ενημερώσουν τους καταναλωτές για τυχόν διαθέσιμες εκπτώσεις¹⁰⁵ και, με τον τρόπο αυτό, αφαιρείται από τους πρώτους το κίνητρο να αποκλίνουν από την επιβληθείσα τιμή διαφήμισης ενώ τέλος αυτή η πρακτική δύναται να έχει πιο άμεσα αποτελέσματα μέσω του διαδικτύου όπου κατά τεκμήριο οι πληροφορίες διαχέονται πιο εύκολα .
66. Προς επίρρωση των ανωτέρω, η Ε.Επ., στις ισχύουσες Κατευθυντήριες γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, οι οποίες συνοδεύουν τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/720, περιλαμβάνει ρητά την επιβολή πολιτικών ελάχιστης διαφημιζόμενης τιμής στην ενδεικτική περιπτώσιολογία των έμμεσων τρόπων εφαρμογής καθορισμού τιμών μεταπώλησης¹⁰⁶. Επισημαίνει δε πως, «[μ]ολονότι, οι πολιτικές ελάχιστης διαφημιζόμενης τιμής αφήνουν κατ' αρχάς τον διανομέα ελεύθερο να πωλεί σε τιμή χαμηλότερη από τη διαφημιζόμενη τιμή, λειτουργούν ως αντικίνητρο για τον καθορισμό χαμηλότερης τιμής πώλησης από τον διανομέα, διότι περιορίζουν την ικανότητά του να ενημερώνει τους δυνητικούς πελάτες σχετικά με τις διαθέσιμες εκπτώσεις. Ως εκ τούτου, καταργείται μια βασική παράμετρος για τον ανταγωνισμό ως προς τις τιμές μεταξύ των λιανοπωλητών. Επομένως, για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 4 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2022/720, οι πολιτικές ελάχιστης διαφημιζόμενης τιμής θα αντιμετωπίζονται ως έμμεσος τρόπος εφαρμογής του [καθορισμού τιμών μεταπώλησης]»¹⁰⁷.

¹⁰² Βλ. IV/25.757 *Hasselblad* [1982] OJ L161/18 (επικυρώθηκε από το ΔικΕΕ στην υπόθ. 86/82 *Hasselblad (GB) Limited κατά Επιτροπής* [1984] ECR 883), COMP/37.975 *PO/Yamaha*, απόφαση της 16ης Ιουλίου 2003.

¹⁰³ Προς την κατεύθυνση αυτή και η απάντηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε αίτηση/ αναφορά προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με την οποία υποστηριζόταν η εισαγωγή της πολιτικής των ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών κατά τα πρότυπα της προσέγγισης των ΗΠΑ στο ζήτημα αυτό· βλ. *Petition No. 2383/2014 by Norbert Perstinger (Austrian), on the introduction of the Minimum Advertised Price (MAP) in the European Union*, διαθέσιμη σε https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/PETI-CM-572975_EN.pdf.

¹⁰⁴ Η βρετανική αρχή ανταγωνισμού, ειδικότερα, (τόσο η Competition and Markets Authority, όσο και ο προκάτοχός της, Office of Fair Trading) έχει αντιμετωπίσει το ζήτημα των ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών σε μια σειρά αποφάσεων· βλ., π.χ., *Roma-Branded Mobility Scooters*, απόφαση του OFT της 5ης Αυγούστου 2013, *Mobility Scooters Supplied by Pride Mobility Products Limited*, απόφαση του OFT της 27ης Μαρτίου 2014, *Online resale price maintenance in the commercial refrigeration sector*, απόφαση της CMA της 24ης Μαΐου 2016.

¹⁰⁵ Για το λόγο αυτό, η επιβολή ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών εντάσσεται στην κατηγορία των κάθετων περιορισμών πληροφοριών (*vertical information restraints*)· βλ. J Asker και H Bar-Isaac, 'Vertical Information Restraints: Pro- and Anti-Competitive Impacts of Minimum Advertised Price Restrictions' (NBER Working Paper No. 22771, Οκτώβριος 2016), διαθέσιμο σε https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2861703.

¹⁰⁶ Ανακοίνωση της Ε.Επ. – Κατευθυντήριες γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς [2022] ΕΕ C 248/01, παρ. 187, περίπτ. δ'.

¹⁰⁷ Ανακοίνωση της Ε.Επ. – Κατευθυντήριες γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς [2022] ΕΕ C 248/01, παρ. 189.

V.6.3 Απαγόρευση ενεργητικών και παθητικών πωλήσεων στο πλαίσιο δικτύου επιλεκτικής διανομής

67. Σύμφωνα με το άρθρο 4 στοιχείο β' του Κανονισμού (ΕΕ) 330/2010, μεταξύ των περιορισμών ιδιαίτερης σοβαρότητας οι οποίοι δεν δύνανται να επωφεληθούν από το ευεργέτημα της απαλλαγής κατά κατηγορία, συγκαταλέγεται ο περιορισμός ως προς την περιοχή στην οποία, ή τους πελάτες στους οποίους, ένας αγοραστής που συμμετέχει στη συμφωνία δύναται, με την επιφύλαξη περιορισμού στον τόπο της εγκατάστασής του, να πωλεί τα αναφερόμενα στη σύμβαση αγαθά ή υπηρεσίες¹⁰⁸.
68. Η ύπαρξη τέτοιου ιδιαίτερης σοβαρότητας περιορισμού σε συμφωνία δημιουργεί τεκμήριο ότι η συμφωνία εμπίπτει στα άρθρα 1 παρ. 1 ν. 3959/2011 και 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ. Δημιουργεί επίσης τεκμήριο ότι η συμφωνία είναι ελάχιστα πιθανόν να πληροί τις προϋποθέσεις των άρθρων 1 παρ. 3 ν. 3959/2011 και 101 παρ. 3 ΣΛΕΕ, οπότε δεν εφαρμόζεται η απαλλαγή κατά κατηγορία¹⁰⁹. Εξάλλου, η Ε.Επ. έχει διευκρινίσει ότι οι περιορισμοί που χαρακτηρίζονται ως ιδιαίτερης σοβαρότητας σε οποιουδήποτε από τους ισχύοντες ή μελλοντικούς κανονισμούς απαλλαγής κατά κατηγορία θεωρούνται ότι συνιστούν γενικά περιορισμούς λόγω αντικειμένου¹¹⁰.
69. Για λόγους πληρότητας, σημειώνεται ότι το άρθρο 4 στοιχείο γ' σημ. i) του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/720 κάνει συγκεκριμένη αναφορά στον ιδιαίτερης σοβαρότητας περιορισμό που αφορά σε συμφωνίες οι οποίες έχουν ως αντικείμενο, άμεσα ή έμμεσα, τον περιορισμό της γεωγραφικής περιοχής ή της πελατείας στην οποία τα μέλη του συστήματος επιλεκτικής διανομής δύνανται να πωλούν, ενεργητικά ή παθητικά, τα αναφερόμενα στη σύμβαση αγαθά ή υπηρεσίες. Στην περίπτωση αυτή περιλαμβάνονται περιορισμοί των ενεργητικών ή παθητικών πωλήσεων σε τελικούς χρήστες που επιβάλλονται από έναν προμηθευτή σε εξουσιοδοτημένους διανομείς που δραστηριοποιούνται σε επίπεδο λιανικής πώλησης^{111,112}.

¹⁰⁸ Από τον συγκεκριμένο περιορισμό ιδιαίτερης σοβαρότητας προβλέπονται οι εξής εξαιρέσεις:

- 1) ο περιορισμός των ενεργητικών πωλήσεων στην αποκλειστική περιοχή ή σε αποκλειστική πελατεία που προορίζεται για τον προμηθευτή ή έχει παραχωρηθεί από τον προμηθευτή σε άλλο αγοραστή, εφόσον ο περιορισμός αυτός δεν περιορίζει τις πωλήσεις από τους πελάτες του αγοραστή,
- 2) ο περιορισμός των πωλήσεων στους τελικούς χρήστες από αγοραστή που δραστηριοποιείται σε επίπεδο χονδρικής πώλησεως,
- 3) ο περιορισμός των πωλήσεων από τα μέλη επιλεκτικού συστήματος διανομής σε μη εξουσιοδοτημένους διανομείς στη συγκεκριμένη περιοχή εντός της οποίας ο προμηθευτής εφαρμόζει το σύστημα αυτό, και
- 4) ο περιορισμός της δυνατότητας του αγοραστή να πωλεί εξαρτήματα που προορίζονται για ενσωμάτωση, σε πελάτες που θα τα χρησιμοποιήσουν για την παραγωγή προϊόντων ομοειδών με αυτά του προμηθευτή.

¹⁰⁹ Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, παρ. 47.

¹¹⁰ Βλ. Ανακοίνωση της Ε.Επ. – Ανακοίνωση σχετικά με τις συμφωνίες ήσσονος σημασίας οι οποίες δεν περιορίζουν σημαντικά τον ανταγωνισμό σύμφωνα με το άρθρο 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ανακοίνωση de minimis) [2014] ΕΕ C 291/1, παρ. 13.

¹¹¹ Κατευθυντήριες γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς [2022] ΕΕ C 248/01, παρ. 227.

¹¹² Αναγνωρίζονται πέντε εξαιρέσεις από τον συγκεκριμένο περιορισμό ιδιαίτερης σοβαρότητας:

- 1) ο περιορισμός των ενεργητικών πωλήσεων από τα μέλη του συστήματος επιλεκτικής διανομής και τους άμεσους πελάτες τους σε γεωγραφική περιοχή ή σε ομάδα πελατών που προορίζεται αποκλειστικά για τον προμηθευτή ή έχει παραχωρηθεί από τον προμηθευτή αποκλειστικά σε άλλους πέντε κατ' ανώτατο όριο αποκλειστικούς διανομείς·
- 2) ο περιορισμός των ενεργητικών ή παθητικών πωλήσεων από τα μέλη του συστήματος επιλεκτικής διανομής και τους πελάτες τους σε μη εξουσιοδοτημένους διανομείς που βρίσκονται στη γεωγραφική περιοχή όπου εφαρμόζεται το σύστημα επιλεκτικής διανομής·
- 3) ο περιορισμός του τόπου εγκατάστασης των μελών του συστήματος επιλεκτικής διανομής·
- 4) ο περιορισμός των ενεργητικών ή παθητικών πωλήσεων σε τελικούς χρήστες από μέλη του συστήματος επιλεκτικής διανομής που δραστηριοποιούνται σε επίπεδο χονδρικής· και

Υ.7 Η ΕΞΩΧΩΡΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΝΩΣΙΑΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

70. Το άρθρο 1 παρ. 1 του ν. 3959/2011 απαγορεύει κάθε συμφωνία και εναρμονισμένη πρακτική μεταξύ επιχειρήσεων, καθώς και κάθε απόφαση ένωσης επιχειρήσεων, η οποία έχει ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα «τον περιορισμό του ανταγωνισμού στην Ελληνική Επικράτεια». Αντίστοιχα, στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ εμπίπτουν μορφές συμπράξεων που περιορίζουν τον ανταγωνισμό «εντός της εσωτερικής αγοράς». Σύμφωνα δε με το άρθρο 46 ν. 3959/2011, ο νόμος αυτός εφαρμόζεται «σε όλους τους περιορισμούς του ανταγωνισμού που επενεργούν ή μπορούν να επενεργήσουν στη χώρα, έστω και αν αυτοί οφείλονται σε συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων, αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων, εναρμονισμένη πρακτική μεταξύ επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων ή συγκεντρώσεις επιχειρήσεων, που πραγματοποιούνται ή λαμβάνονται έξω από αυτή ή σε επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων, που δεν έχουν εγκατάσταση σε αυτή [...]». Στην υπό κρίση υπόθεση, η ελεγχόμενη εταιρεία Yealink, εδρεύουσα εκτός της ελληνικής επικράτειας και εκτός ΕΕ και, συγκεκριμένα, στη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας, επέβαλε στα μέλη του δικτύου της στην Ελλάδα, κατά τα ανωτέρω εκτεθέντα, κάθετους περιορισμούς του ανταγωνισμού οι οποίοι συνίσταντο: **(α)** στον καθορισμό ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών στο διαδίκτυο και **(β)** στην απαγόρευση των ενεργητικών και παθητικών πωλήσεων στο πλαίσιο δικτύου επιλεκτικής διανομής.
71. Στην απόφαση *Wood Pulp*, το ΔΕΕ έκρινε ότι «μια παράβαση του άρθρου [101], όπως η σύναψη συμφωνίας που έχει ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς, εμπεριέχει δύο στοιχεία συμπεριφοράς, ήτοι την κατάρτιση της συμφωνίας και την εκτέλεση της. Η εξάρτηση της δυνατότητας εφαρμογής των απαγορεύσεων που θεσπίζει το δίκαιο του ανταγωνισμού από τον τόπο της καταρτίσεως της συμφωνίας θα είχε ως αποτέλεσμα να παρέχεται στις επιχειρήσεις ένα εύκολο μέσο παρακάμψεως των εν λόγω απαγορεύσεων. **Καθοριστική σημασία έχει, επομένως, ο τόπος στον οποίο εφαρμόζεται η συμφωνία**»¹¹³. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι οι παραγωγοί είχαν θέσει σε εφαρμογή τη συμφωνία ως προς τις τιμές εντός της κοινής αγοράς, και σημείωσε συναφώς ότι ήταν αδιάφορο αν είχαν κάνει χρήση ή όχι θυγατρικών εταιρειών, πρακτόρων, υποπρακτόρων ή υποκαταστημάτων εγκατεστημένων στην ΕΕ για τη δημιουργία επαφών μεταξύ αυτών και των αγοραστών που ήταν εγκατεστημένοι στην ΕΕ¹¹⁴. Με τον τρόπο αυτό, το ΔΕΕ υιοθέτησε το «κριτήριο της εφαρμογής» (*implementation doctrine*) προκειμένου να θεμελιωθεί η αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής («Ε.Επ.») να διαπιστώσει και να επιβάλει κυρώσεις για αντι-ανταγωνιστική συμπεριφορά που έχει εκδηλωθεί εκτός της ΕΕ.
72. Πιο πρόσφατα, στην υπόθεση *Intel*, το ΔΕΕ επικύρωσε προηγούμενη απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου κατά την οποία η ως άνω αρμοδιότητα της Ε.Επ. μπορεί να θεμελιωθεί είτε με βάση το προαναφερθέν «κριτήριο της εφαρμογής» είτε με βάση το «κριτήριο των ουσιαστικών επιπτώσεων» (*qualified effects doctrine*), τα οποία αποτελούν εναλλακτικά κριτήρια για τη διαπίστωση

5) ο περιορισμός της δυνατότητας πώλησης, ενεργητικά ή παθητικά, εξαρτημάτων, τα οποία προορίζονται για ενσωμάτωση, σε πελάτες που θα τα χρησιμοποιήσουν για την κατασκευή αγαθών ομοειδών με αυτά που παράγει ο προμηθευτής.

¹¹³ ΔΕΕ 89, 104, 114, 116, 117 και 125 έως 129/85 (συνεκδικασθείσες υποθ.), *A. Ahlström Osakeyhtiö και λοιποί κατά Επιτροπής*, EU:C:1988:447, σκ. 16.

¹¹⁴ ΔΕΕ 89, 104, 114, 116, 117 και 125 έως 129/85 (συνεκδικασθείσες υποθ.), *A. Ahlström Osakeyhtiö και λοιποί κατά Επιτροπής*, EU:C:1988:447, σκ. 17.

αρμοδιότητας¹¹⁵. Άλλωστε, όπως σημείωσε το Δικαστήριο, το «κριτήριο των ουσιαστικών επιπτώσεων» επιδιώκει το ίδιο σκοπό με το «κριτήριο της εφαρμογής», ήτοι την «αντιμετώπιση των συμπεριφορών οι οποίες δεν έχουν διαμορφωθεί στο έδαφος της Ένωσης, αλλά έχουν αισθητές επιπτώσεις θίγουσες τον ανταγωνισμό εντός της αγοράς της Ένωσης»¹¹⁶.

73. Στην υπό κρίση υπόθεση, η κατά τα ανωτέρω διαπιστωθείσα συμφωνία καθορισμού ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών στο διαδίκτυο, καθώς και η συμφωνία απαγόρευσης ενεργητικών και παθητικών πωλήσεων εκτός Ελλάδας, εφαρμόζονται εντός της ελληνικής επικράτειας – και, κατ' επέκταση, εντός της ΕΕ παρά του γεγονότος ότι η κύρια εμπλεκόμενη εταιρεία Yealink εδρεύει εκτός ΕΕ και συγκεκριμένα στην Κίνα. Ως εκ τούτου, η ΕΑ έχει σε κάθε περίπτωση αρμοδιότητα να εφαρμόσει το ελληνικό και ενωσιακό δίκαιο ανταγωνισμού στην προκειμένη περίπτωση.

V.8 ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΕΞΑΙΡΕΣΗΣ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 1 ΠΑΡ. 3 ΤΟΥ Ν. 3959/2011 ΚΑΙ 101 ΠΑΡ. 3 ΣΛΕΕ ΣΤΗΝ ΚΡΙΝΟΜΕΝΗ ΥΠΟΘΕΣΗ

74. Στην παρούσα υπόθεση δεν νοείται ατομική εξαίρεση¹¹⁷ βάσει των άρθρων 1 παρ. 3 ν. 3959/2011 και 101 παρ. 3 ΣΛΕΕ για τους ακόλουθους ιδίως λόγους:
75. Όπως προεκτέθηκε¹¹⁸, η εφαρμογή της ατομικής εξαίρεσης, τόσο του άρθρου 101 παρ. 3 ΣΛΕΕ όσο και του άρθρου 1 παρ. 3 του ν. 3959/2011, υπόκειται σε τέσσερις σωρευτικές προϋποθέσεις, δύο θετικές και δύο αρνητικές: (α) η συμφωνία πρέπει να συμβάλλει στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας ή της διανομής των προϊόντων ή στην προώθηση της τεχνικής - οικονομικής προόδου, (β) πρέπει να εξασφαλίζει δίκαιο τμήμα στους καταναλωτές από το όφελος που προκύπτει, (γ) οι περιορισμοί πρέπει να είναι απαραίτητοι για την επίτευξη των στόχων αυτών, και (δ) η συμφωνία δεν πρέπει να παρέχει στα μέρη τη δυνατότητα κατάργησης του ανταγωνισμού.
76. Κάθε επιχείρηση που επικαλείται το ευεργέτημα της εξαίρεσης, βαρύνεται να αποδείξει, κατά τρόπο ειδικό και συγκεκριμένο, ότι η επίδικη περίπτωση ικανοποιεί κάποια από τις εξαιρετικές προϋποθέσεις ατομικής απαλλαγής της παρ. 3 των άρθρων 1 ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ¹¹⁹. Κατά τη σχετική αξιολόγηση, λαμβάνονται υπόψη μόνο τα αντικειμενικά πλεονεκτήματα, πράγμα που σημαίνει ότι η τυχόν επικαλούμενη βελτίωση της αποτελεσματικότητας δεν εκτιμάται με βάση την υποκειμενική άποψη των μερών.
77. Τα άρθρα 1 παρ. 3 ν. 3959/2011 και 101 παρ. 3 ΣΛΕΕ δεν αποκλείουν *a priori* ορισμένα είδη συμφωνιών από το πεδίο εφαρμογής τους. Κατά πάγια νομολογία και πρακτική, οι σοβαροί περιορισμοί του ανταγωνισμού συνήθως δεν πληρούν τις προϋποθέσεις εξαίρεσης από τις απαγορευτικές διατάξεις των άρθρων 1 ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ. Ειδικότερα, οι συμφωνίες αυτές κατά κανόνα δεν πληρούν (τουλάχιστον) τις δύο πρώτες προϋποθέσεις της παραγράφου 3 των εν λόγω άρθρων. Δεν δημιουργούν, δηλαδή, αντικειμενικά οικονομικά πλεονεκτήματα, ούτε και προσπορίζουν οφέλη στους καταναλωτές. Επιπλέον, αυτά τα είδη συμφωνιών δεν πληρούν κατά κανόνα το κριτήριο του απαραίτητου χαρακτήρα, βάσει της τρίτης προϋπόθεσης της παραγράφου 3¹²⁰. Ωστόσο, υπάρχουν

¹¹⁵ Βλ. ΔΕΕ C-413/14 P, *Intel Corp. κατά Επιτροπής*, EU:C:2017:632, σκ. 40-52.

¹¹⁶ ΔΕΕ C-413/14 P, *Intel Corp. κατά Επιτροπής*, EU:C:2017:632, σκ. 45.

¹¹⁷ Ούτε και υπεβλήθη σχετικό αίτημα εξαίρεσης από τις Yealink και Allwan.

¹¹⁸ Βλ. ανωτέρω παρ. 28.

¹¹⁹ Βλ. ΣτΕ 2007/2013, σκ. 17 και ΣτΕ 2780/2012, σκ. 4, καθώς και ενδεικτικά ΔΕφαΘ 559/2010, σκ. 18, ΔΕφαΘ 2891/2009, σκ. 19, και ΔΕφαΘ 1682/2009, σκ. 28 (και στην πάγια ενωσιακή νομολογία που παραπέμπουν).

¹²⁰ Βλ. και Κατευθυντήριες γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς (2022/C 248/01), παρ. 180 στ. β'.

περιπτώσεις όπου ο καθορισμός τιμών μεταπόλησης ή η επιβολή ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών μπορεί να οδηγήσει σε βελτίωση αποτελεσματικότητας, ιδίως αν προέρχεται από τον προμηθευτή. Για παράδειγμα, η πολιτική ελάχιστης διαφημιζόμενης τιμής μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να εμποδίσει συγκεκριμένο διανομέα να χρησιμοποιεί το προϊόν ενός προμηθευτή ως προϊόν για την προσέλκυση πελατών πωλούμενο επί ζημία. Ωστόσο, εναπόκειται στα εμπλεκόμενα μέρη να επικαλεστούν και αποδείξουν με συγκεκριμένες αποδείξεις ότι πληρούνται όλες οι ανωτέρω προϋποθέσεις του άρθρου 101 (3) ΣΛΕΕ.¹²¹

VI. ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

VI.1 ΚΥΡΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

VI.1.1 Το δίκτυο διανομής προϊόντων Yealink

VI.1.1.1 Περιγραφή του δικτύου διανομής

78. Σύμφωνα με την Allwan, λειτουργούν **τρία επίπεδα διανομής προϊόντων Yealink**¹²², ήτοι:

(α) οι **κεντρικοί διανομείς (distributors)**, οι οποίοι προμηθεύονται τα προϊόντα Yealink απευθείας από την κατασκευάστρια εταιρεία¹²³, και κατά βάση διαθέτουν τα εν λόγω προϊόντα μόνο σε υποδιανομείς και λιανοπωλητές ενώ η λιανική τους δραστηριότητα είναι αμελητέα ή ακόμα και μηδενική. Στην Ελλάδα, από τα τέλη του 2017 έως και σήμερα δραστηριοποιούνται ως διανομείς οι εταιρείες [...] και Allwan¹²⁴. Σημειωτέο, οι εταιρείες-κεντρικοί διανομείς εμπορεύονται και ανταγωνιστικά των Yealink σήματα. Ειδικότερα, στην περίπτωση της [...], η εμπορία προϊόντων Yealink αφορά σε [...] τμήμα του συνολικού κύκλου εργασιών της, που δεν ξεπερνά το [...] αυτού¹²⁵. Αντιθέτως, στην περίπτωση της Allwan αν και η εμπορία προϊόντων Yealink δεν αφορά στο μεγαλύτερο τμήμα του συνολικού κύκλου εργασιών της, καλύπτει ένα σημαντικό ποσοστό αυτού, καθώς από το 2018 μέχρι και το 2021 τα έσοδα από την εμπορία προϊόντων Yealink αντιστοιχούν στο [...] του συνολικού κύκλου εργασιών της¹²⁶.

(β) οι **υποδιανομείς (sub-distributors)**. Για συνεργασία με εταιρείες του εν λόγω σταδίου αναφέρθηκε μόνο η Allwan, η οποία από τα στοιχεία που παρέθεσε συνεργάζεται με δύο υποδιανομείς, τις εταιρείες [...] και [...]¹²⁷. Από την πλευρά της η [...] δεν αναφέρθηκε στη λειτουργία ή/και συνεργασία της με υποδιανομείς προϊόντων Yealink, αλλά σημείωσε ότι διαθέτει

¹²¹ Βλ. νέες Κατευθυντήριες γραμμές, παρ. 197 στ. γ.

¹²² Βλ. υπ. αριθ. 2284/24.03.2022 απαντητική επιστολή της εν Allwan, σχετικά σημεία 9α και 9β.

¹²³ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 2884/24.03.2022 και 2822/23.03.2022 επιστολές.

¹²⁴ Μεταξύ των δύο διανομέων, από τα ποσοτικά μεγέθη που προσκόμισαν αφενός οι ερωτηθέντες λιανοπωλητές καθώς και οι ίδιοι οι διανομείς, προκύπτει ότι μεγαλύτερου μεγέθους διανομέας προϊόντων Yealink αποτελεί η Allwan. Σημειώνεται δε [...] η Yealink συνεργάζεται με την ιδιότητα του διανομέα και με την [...].

¹²⁵ Βλ. στοιχεία που προσκόμισε η εταιρεία με την υπ' αριθ. πρωτ. 2822/23.03.2022 καθώς και δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις της [...] ως έχουν αναρτηθεί στην υπηρεσία ΓΕΜΗ, <https://www.businessregistry.gr/publicity/show/2425801000>. Για μικρό ποσοστό του συνολικού κύκλου εργασιών της προερχόμενο από την εμπορία προϊόντων Yealink κάνει λόγο και η [...] (βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3335/06.04.2022 επιστολή).

¹²⁶ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 2884/24.03.2022 επιστολή.

¹²⁷ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 2884/24.03.2022 επιστολή.

τα προϊόντα Yealink «στο πελατολόγιο χονδρικής της. Το πελατολόγιο χονδρικής με τη σειρά του μεταπωλεί κυρίως σε ιδιώτες ή επιτηδευματίες για οικιακή ή εταιρική χρήση»¹²⁸.

(γ) οι **λιανοπωλητές**, που διαθέτουν τα προϊόντα Yealink στους τελικούς καταναλωτές/χρήστες τους. Σύμφωνα με την Allwan κάποιοι λιανοπωλητές τηρούν και οι ίδιοι δίκτυο λιανοπωλητών, περιορισμένου μεγέθους σε σχέση με το δίκτυο λιανοπωλητών που τηρούν οι διανομείς και υποδιανομείς. Ανάλογα του μεγέθους του δικτύου τους διακρίνονται σε μεταπωλητές VAR και ματαπωλητές Premium VAR (ή VAR+)¹²⁹.

79. Σε σχέση με το δίκτυο υποδιανομμένων και λιανοπωλητών προϊόντων Yealink σημειώνεται ότι **η λειτουργία του δεν διέπεται από όρους αποκλειστικότητας**, υπό την έννοια ότι αφενός έκαστος υποδιανομέας και λιανοπωλητής δύναται να προμηθευτεί προϊόντα Yealink και από τους δύο εθνικούς διανομείς¹³⁰ και αφετέρου δύναται να εμπορεύονται και λοιπά, ανταγωνιστικά των Yealink, προϊόντα¹³¹. Τέλος, σύμφωνα με τα προσκομισθέντα στοιχεία οι εθνικοί διανομείς δεν τηρούν έγγραφες συμβάσεις με τους λιανοπωλητές του δικτύου τους¹³² και οι λιανοπωλητές πραγματοποιούν τις αγορές τους και υποβάλουν τις παραγγελίες τους στους εθνικούς διανομείς μέσω της πλατφόρμας B2B που τηρούν οι τελευταίοι¹³³.

VI.1.1.2 Συμβατικοί όροι μεταξύ Yealink και κεντρικών διανομέων

80. Σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκόμισε η Allwan αλλά και από ευρήματα του επιτόπιου ελέγχου που διενεργήθηκε στο πλαίσιο της παρούσας, προκύπτει ότι τουλάχιστον με την Allwan [...], η κατασκευάστρια τηρεί γραπτές συμβάσεις διανομής (Distribution Agreement) με διάρκεια ισχύος ενός (1) έτους. Αυτό επιβεβαιώνεται και από τη Yealink, η οποία αναφέρει σχετικά ότι υπογράφει κατά κανόνα ετήσιες συμβάσεις διανομής στην Ελλάδα, με τους διανομείς της¹³⁴.
81. Σύμφωνα με την από 09.09.2017 σύμβαση μεταξύ Allwan και Yealink¹³⁵, ορίζεται ότι η διανομέας διαθέτει προϊόντα Yealink σε Ελλάδα και Κύπρο¹³⁶. Αντιθέτως στις επόμενες ετήσιες συμβάσεις, ως

¹²⁸ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 2822/23.03.2022 επιστολή.

¹²⁹ Αμφότερες οι [...] και Allwan παραθέτουν ευρύ δίκτυο συνεργαζόμενων με τις ίδιες λιανοπωλητών. Συγκεκριμένα η [...] αναφέρει ότι έχει συνεργαστεί ή/και συνεργάζεται μέχρι σήμερα για τη διάθεση προϊόντων Yealink με συνολικά [...] λιανοπωλητές (βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 2822/23.03.2022 επιστολή). Το αντίστοιχο δίκτυο συνεργαζόμενων με την Allwan λιανοπωλητών κατά τα έτη 2017-2021 αφορά σε [...] λιανοπωλητές, συμπεριλαμβανομένων των VAR και Premium VAR μεταπωλητών καθώς και των δύο (2) υποδιανομμένων (βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 2884/24.03.2022 επιστολή).

¹³⁰ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2884/24.03.2022 επιστολή της Allwan. Συναφώς, ερωτηθέντες λιανοπωλητές παραθέτουν στοιχεία προμήθειας προϊόντων Yealink από το οποία προκύπτει ότι προμηθεύονται τόσο από την Allwan όσο και από την [...] (βλ. ενδεικτικά τις υπ' αριθ. πρωτ. 2483/15.03.2022 και 2749/21.03.2022 επιστολές των [...] και [...], αντίστοιχα).

¹³¹ Εξάλλου, όπως αναφέρεται και στην Ενότητα I, η εμπορία προϊόντων Yealink αφορά σε εξαιρετικά μικρό τμήμα του κύκλου εργασιών τους, που για τη συντριπτική πλειονότητα των ερωτηθέντων λιανοπωλητών υπολείπεται του [...] του συνολικού κύκλου εργασιών.

¹³² Βλ. ενδεικτικά υπ' αριθ. πρωτ. 2884/24.03.2022 επιστολή της Allwan και την υπ' αριθ. πρωτ. 2751/21.03.2022 επιστολή της [...]. Την απουσία έγγραφων συμβάσεων με τους διανομείς επιβεβαιώνουν και οι ερωτηθέντες λιανοπωλητές (βλ. για παράδειγμα την υπ' αριθ. πρωτ. 2749/21.03.2022 επιστολή του λιανοπωλητή [...] και την υπ' αριθ. πρωτ. 2646/17.03.2022 επιστολή του λιανοπωλητή [...]).

¹³³ Βλ. ενδεικτικά την υπ' αριθ. πρωτ. 2445/15.03.2022 επιστολή του [...].

¹³⁴ Βλ. την υπ. αριθ. πρωτ. 6452/22.08.2023 ΠΔΔ της, παρ. 4.

¹³⁵ Αντίγραφο της εν λόγω σύμβασης λήφθηκε κατά τη διάρκεια του επιτόπιου ελέγχου στα γραφεία της Allwan στις 11.06.2021 ως στοιχείο ελέγχου EI10.

¹³⁶ [...]

περιοχή δραστηριοποίησης της Allwan ορίζεται μόνο η Ελλάδα¹³⁷. Κατά τα ορισθέντα σε εκάστη σύμβαση, η διανομέας δεν δύναται να διαθέσει προϊόντα Yealink εκτός της ορισθείσας περιοχής¹³⁸.

82. Επιπλέον, σύμφωνα με τις από 05.03.2015 και 29.03.2016 συμβάσεις διανομής μεταξύ της Yealink¹³⁹ και της, [...] στις υποχρεώσεις της τελευταίας περιλαμβάνεται η συμμόρφωση με την πολιτική Ελάχιστης Διαφημιζόμενης Τιμής της Yealink και η συνεργασία μαζί της για την επίλυση τυχόν σχετικών προβλημάτων στα κανάλια διανομής. Περαιτέρω, η διανομέας οφείλει να συνεργαστεί με τη Yealink για την εφαρμογή προγράμματος εξουσιοδοτημένων λιανοπωλητών της Yealink¹⁴⁰, εφόσον αυτό υφίσταται στην περιοχή δραστηριοποίησής της¹⁴¹.

VI.1.1.3 Το δίκτυο εξουσιοδοτημένων διαδικτυακών λιανοπωλητών

83. Από το καλοκαίρι του 2018 η Yealink εκκινεί την εφαρμογή προγράμματος «πιστοποιημένων μεταπωλητών», το οποίο ουσιαστικά πρόκειται για το δίκτυο των εξουσιοδοτημένων διαδικτυακών λιανοπωλητών της¹⁴². Σύμφωνα με την ίδια τη Yealink, σκοπός της ανάπτυξης δικτύου εξουσιοδοτημένων διαδικτυακών λιανοπωλητών είναι η διατήρηση της αξίας που ενέχει το σήμα Yealink¹⁴³.
84. Η Yealink ορίζει στην ιστοσελίδα της, τις ελάχιστες προϋποθέσεις που θα πρέπει να πληροί ένας διαδικτυακός λιανοπωλητής προκειμένου να ενταχθεί στο δίκτυο των «εξουσιοδοτημένων διαδικτυακών μεταπωλητών»¹⁴⁴. Εντούτοις, πλέον των εκεί αναφερόμενων, σύμφωνα με τα από [...]

¹³⁷ Βλ. τις από 25.10.2018, 03.04.2020 και 26.04.2021 συμβάσεις διανομής μεταξύ της Allwan και Yealink. Αντίγραφα των δύο πρώτων συμβάσεων λήφθηκαν κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία της Allwan στις 11.06.2021 ως στοιχεία ελέγχου E19 και E17, αντίστοιχα. Αντίγραφο της σύμβασης διανομής για το 2021 προσκομίστηκε από την Allwan ως σχετικό έγγραφο της υπ' αριθ. πρωτ. 2884/24.03.2022 επιστολής της.

¹³⁸ Βλ. για παράδειγμα το σχετικό όρο της από 25.10.2018 σύμβασης, σύμφωνα με τον οποίο: «*This Agreement grants the DISTRIBUTOR the right to sell some YEALINK product models according to Clause 3 of this agreement in the territory GREECE. The territory shall not be amended once this Agreement is signed and the Agreement must be re-signed in the case of any amendment*». Επιπλέον, σύμφωνα με τον όρο 4.2.D της ως άνω σύμβασης «*the distributor shall: Sell YEALINK products within the authorized territory. The DISTRIBUTOR shall not directly or indirectly make quotation, send email blast or sell YEALINK products beyond the authorized territory without YEALINK's prior written permission*». Αντίγραφο της εν λόγω σύμβασης λήφθηκε κατά τη διάρκεια του επιτόπιου ελέγχου στα γραφεία της Allwan στις 11.06.2021 ως στοιχείο ελέγχου E19.

¹³⁹ Η Yealink στην υπ' αριθ. πρωτ. 6452/22.08.2023 ΠΔΔ της αναφέρεται σχετικώς στις συμβάσεις 2015-2016 που περιέχουν τους εν λόγω συμβατικούς όρους στην παράγραφο 8 και παράγραφο 9.

¹⁴⁰ Βλ. ενότητα VI.1.1.3.

¹⁴¹ Σύμφωνα με τον όρο 4.3.F της από 05.03.2015 σύμβασης και τον όρο 4.3.B της από 09.03.2016 σύμβασης: «*[the distributor shall]: Abide by the Yealink MAP Agreement signed by both parties and work with YEALINK to resolve any MAP issues in the channels. In addition, the DISTRIBUTOR shall work with YEALINK to enforce the Yealink Authorized Online Reseller Program if there is one released within the DISTRIBUTOR'S authorized territory. For further information, please refer to the Yealink Authorized Online Reseller Program*». Σημειωτέον, πρόσθετος όρος υπάρχει και για την υποχρέωση συμμόρφωσης του διανομέα με την πολιτική Ελάχιστης Τιμής Μεταπώλησης της κατασκευάστριας (βλ. τους όρους 4.3.E και 4.3.A των από 05.03.2015 και 09.03.2016 συμβάσεων: «*[the distributor shall]: Abide by the Yealink MRP (Minimum Reseller Price) Policy signed by both parties. This is one of the protections for margins in YEALINK product reselling channels [...]*»). Αντίγραφα των εν λόγω συμβάσεων συλλέχθηκαν κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία της [...] στις 11.06.2021 ως στοιχεία ελέγχου MK3 και MK1.

¹⁴² Ενδεικτικά βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 6452/22.08.2023 ΠΔΔ της Allwan σελ. 4, το σχετικό από 21.11.2019 email με τίτλο «FW: yealink authorized online resellers program yes I agree» σχετικά με τις πρότερες προσπάθειες της ελεγχόμενης μέσω του εν λόγω προγράμματος.

¹⁴³ Όπως αναφέρει η κατασκευάστρια εταιρεία: «*The purpose of the Yealink Authorized Online Seller Program is to maintain the value associated with the Yealink brand*» (βλ. <https://www.yealink.com/en/onepage/authorized-online-reseller-program>).

¹⁴⁴ Μεταξύ άλλων, περιλαμβάνεται η συνεχής και τακτική ενημέρωση της ιστοσελίδας του λιανοπωλητή, η παρουσίαση των προϊόντων Yealink σε ξεχωριστές σελίδες στις οποίες θα αναγράφονται λεπτομερώς τα τεχνικά

μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της Yealink προς [...], «[η] πιο σημαντική προϋπόθεση την οποία θα πρέπει να πληρούν οι διαδικτυακοί μεταπωλητές είναι να ακολουθούν την Πολιτική Ελάχιστων Διαφημιζόμενων Τιμών της Yealink προτού υποβάλλουν αίτηση υπαγωγής σε καθεστώς εξουσιοδοτημένου μεταπωλητή [...]»¹⁴⁵.

85. Οι εξουσιοδοτημένοι λιανοπωλητές απολαμβάνουν μια σειρά προνομίων, όπως για παράδειγμα η αγορά προϊόντων Yealink σε χαμηλότερες τιμές σε σχέση με τους μη εξουσιοδοτημένους λιανοπωλητές, η δυνατότητα να λάβουν τεχνική εκπαίδευση από τη Yealink κα¹⁴⁶. Κατά τα αναφερόμενα δε στην ιστοσελίδα της Yealink, η διασφάλιση της εγγύησης των προϊόντων της προϋποθέτει την αγορά τους μέσω του δικτύου των εξουσιοδοτημένων διαδικτυακών λιανοπωλητών της, ειδάλλως η κατασκευάστρια εταιρεία δεν την καλύπτει¹⁴⁷. Την ίδια στιγμή, με την εφαρμογή του εν λόγω προγράμματος η κατασκευάστρια έθεσε όρο στους κεντρικούς διανομείς (και δη στην Allwan) να παύσουν την προμήθεια προϊόντων Yealink στους μη εξουσιοδοτημένους διαδικτυακούς λιανοπωλητές.
86. Κατόπιν αποδοχής του λιανοπωλητή να ενταχθεί στο δίκτυο των εξουσιοδοτημένων διαδικτυακών λιανοπωλητών, υπογράφεται «σύμβαση εξουσιοδοτημένου διαδικτυακού μεταπωλητή Yealink» μεταξύ της κατασκευάστριας και του λιανοπωλητή, χωρίς να αποτελεί συμβαλλόμενο μέρος και ο διανομέας¹⁴⁸. Σύμφωνα με τους όρους της εν λόγω σύμβασης, η τελευταία έχει ισχύ για ένα έτος με δυνατότητα αυτόματης ανανέωσης για ένα έτος ακόμη. Όσον αφορά δε στις υποχρεώσεις των εξουσιοδοτημένων διαδικτυακών λιανοπωλητών, στην από [...] σύμβαση εξουσιοδοτημένου διανομέα¹⁴⁹ μεταξύ της Yealink και της [...], με την οποία η κατασκευάστρια απονέμει στην τελευταία την ιδιότητα του εξουσιοδοτημένου διαδικτυακού λιανοπωλητή, ορίζεται ότι η τελευταία θα πρέπει να σέβεται την Πολιτική Προτεινόμενων Τιμών της Yealink. Μάλιστα, καταγράφεται «σχυρή σύσταση» οι αναρτώμενες τιμές στην επίσημη ιστοσελίδα της εταιρείας ή σε οποιαδήποτε άλλη δημόσια ιστοσελίδα να είναι μεγαλύτερες ή ίσες με τις προτεινόμενες από τη Yealink τιμές. Διευκρινίζεται, ωστόσο, στον επίμαχο όρο ότι η τελική τιμή πώλησης των προϊόντων Yealink καθορίζεται αποκλειστικά από τον εξουσιοδοτημένο λιανοπωλητή¹⁵⁰. Είναι δε χαρακτηριστικό ότι σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκόμισαν ερωτηθέντες λιανοπωλητές, η συμμόρφωσή τους με την

χαρακτηριστικά του εκάστοτε προϊόντος κα (βλ. <https://www.yealink.com/en/onepage/authorized-online-reseller-program>).

¹⁴⁵ [...] (“The most important standard online resellers should meet is to follow Yealink MAP Policy before apply for the authorized status [...]”).

¹⁴⁶ Βλ. <https://www.yealink.com/en/onepage/authorized-online-reseller-program>.

¹⁴⁷ Βλ. σχετικά https://www.yealink.com/onepage_111.html. Εν προκειμένω αναφέρεται ότι: «To ensure that Yealink customers always received a fast and professional local service with technical support from Yealink and its authorized distributors, Yealink strongly recommends that customers purchase products only through authorized sources. If a Yealink product is purchased from an unauthorized online reseller, it will not be recognized or serviced under Yealink's existing warranty policy».

¹⁴⁸ Βλ. ενδεικτικά την από [...] σύμβαση εξουσιοδοτημένου διαδικτυακού λιανοπωλητή Yealink (Yealink Authorized Online Reseller Agreement) που υπεγράφη μεταξύ της κατασκευάστριας και [...] που προσκομίστηκε από τον τελευταίο ως σχετικό της υπ' αριθ. πρωτ. 2928/28.03.2022 επιστολής του.

¹⁴⁹ Αντίστοιχες συμβάσεις με ίδιο περιεχόμενο προσκόμισαν και λοιποί λιανοπωλητές που αποτελούν (ή αποτέλεσαν) εξουσιοδοτημένους διαδικτυακούς λιανοπωλητές προϊόντων Yealink. Βλ. ενδεικτικά την υπ' αριθ. πρωτ. 2928/28.03.2022 επιστολή της [...] με την οποία προσκόμισε ως Σχετικό 3 της απάντησής της την από [...] Σύμβαση Εξουσιοδοτημένου Διαδικτυακού Μεταπωλητή προϊόντων Yealink που σύναψε με την κατασκευάστρια.

¹⁵⁰ Βλ. τη σύμβαση μεταξύ της Yealink και της [...] επισυναπτόμενη ως Σχετικό 1 της από 11.06.2021 ανωμοτί κατάθεσης [...] που λήφθηκε κατά τη διάρκεια του ίδιας ημερομηνίας επιτόπιου ελέγχου στα γραφεία της εταιρείας [...].

ως άνω υποχρέωση αποτέλεσε τη μοναδική προϋπόθεση για την ένταξή τους στο δίκτυο εξουσιοδοτημένων διαδικτυακών λιανοπωλητών προϊόντων Yealink, ενώ δεν λήφθηκαν υπόψη άλλου είδους ποιοτικά ή/και ποσοτικά κριτήρια¹⁵¹.

87. Τέλος, όπως προκύπτει από τα διαθέσιμα στοιχεία στην ιστοσελίδα της ίδιας της Yealink¹⁵², το εν λόγω πρόγραμμα παραμένει και κατά τη σύνταξη της παρούσας σε ισχύ.

VI.1.2 Ευρήματα έρευνας

VI.1.2.1 Καθορισμός ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών προϊόντων Yealink

88. Από τα συλλεχθέντα κατά τον επιτόπιο έλεγχο στοιχεία, προκύπτει ότι η κατασκευάστρια προβαίνει σε καθορισμό της Ελάχιστης Διαφημιζόμενης Τιμής (εφεξής ως «πολιτική MAP»). Σύμφωνα με τη Yealink, η εν λόγω οριστείσα από την ίδια πολιτική MAP¹⁵³ αφορά στις τιμές που αναρτούν τα ηλεκτρονικά καταστήματα στις ιστοσελίδες τους και όχι στις διαφημιζόμενες τιμές στα φυσικά τους καταστήματα. Όπως χαρακτηριστικά επισημαίνει το στέλεχος της κατασκευάστριας [...] στο από **29.10.2018** μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προς τον εκπρόσωπο της [...], η Yealink ενδιαφέρεται μόνο για τις τιμές που αναρτώνται στο διαδίκτυο. Αναγνωρίζει δε ότι δεν μπορεί να ασκήσει έλεγχο επί της πραγματικής (τελικής) τιμής που θα πουληθούν τα προϊόντα της. Συναφώς, όπως προκύπτει από το ανωτέρω μήνυμα [...], εφόσον τα ηλεκτρονικά καταστήματα δεν προβάλουν χαμηλότερες τιμές ακόμα και εάν ο τελικός αγοραστής, έπειτα από σχετική διαπραγμάτευση με το λιανοπωλητή, πετύχει χαμηλότερη της διαφημιζόμενης τιμής αγοράς, αυτό δεν είναι προβληματικό για την Yealink¹⁵⁴.

¹⁵¹ Βλ. για παράδειγμα την υπ' αριθ. πρωτ. 2483/15.03.2022 επιστολή της [...], σύμφωνα με την οποία η μόνη προϋπόθεση για την ένταξή της στο δίκτυο των εξουσιοδοτημένων διαδικτυακών λιανοπωλητών ήταν «η συμφωνία με τιμοκατάλογο». Αντίστοιχα, η [...] αναφέρει ότι υπήρξε εξουσιοδοτημένος λιανοπωλητής «για το διάστημα που διατηρούσαμε την τιμή SAP» (βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3185/01.04.2022 επιστολή). [...] («The most important standard online resellers should meet is to follow Yealink MAP Policy before apply for the authorized status [...]»). Βλ. και παρ. 84 ανωτέρω.

¹⁵² Βλ. https://www.yealink.com/partner_reseller_search.html.

¹⁵³ Σημειώνεται, ότι παρότι στο ξεκίνημα της συνεργασίας της με την Allwan η Yealink ζητά τη συμβολή και την άποψη της Allwan για τον καθορισμό των τιμών [...] κατά την εξέλιξη της συνεργασίας τους, η Allwan δεν φαίνεται να δύναται να μεταβάλει μονομερώς τις Προτεινόμενες Διαφημιζόμενες Τιμές, ιδίως πτωτικά, δίχως προηγούμενη έγκριση από την Yealink. [...] «Dear Monica, I would like to ask for your approval for the suggested SAP prices for Greece (attached) for the current and new models so we can announce them in the market. [...]» (βλ. το από 04.08.2020 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της [...] προς το στέλεχος της Yealink [...] κοινοποιούμενο στα στελέχη της κατασκευάστριας. [...] και [...] με θέμα «Yealink SAP Pricelist», το οποίο εντοπίστηκε κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία της εταιρείας Allwan στις 11.06.2021). Συναφώς, βλ. το από 05.09.2017 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του [...] προς [...] και κοινοποιούμενο στην [...] (Yealink) με θέμα «Yealink price setting», το οποίο εντοπίστηκε κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία της εταιρείας Allwan στις 11.06.2021. Όπως αναγράφεται επί του επισυναπτόμενου στο ανωτέρω μήνυμα τιμοκαταλόγου η Yealink απαιτεί την τήρηση της Ελάχιστης Διαφημιζόμενης Τιμής, κάτι που ισχύει για όλους τους διανομείς και τους λιανοπωλητές καθώς όπως αναφέρεται σχετικά: «MAP (minimum advertising price), PLEASE NOTE YEALINK HAS MAP requirement (ενν. requirement) for all distributor and resellers». Η εν λόγω επικοινωνία προκύπτει από email στις 06.09.2017 ως αλυσίδα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, σύμφωνα την υπ' αριθ. πρωτ. 6452/22.08.2023 ΠΔΔ της Yealink, παρ. 10, σελ.4.

¹⁵⁴ Βλ. το από 29.10.2018 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της [...] προς τον [...] και κοινοποιούμενο στο στέλεχος της Yealink, [...] καθώς και στο στέλεχος της [...] με θέμα «RE: Yealink Unauthorized Online Reseller List URGENT UPDATE», το οποίο εντοπίστηκε κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία της εταιρείας [...] στις 11.06.2021. Το ακριβές λεκτικό του επίμαχου σημείου του μηνύματος έχει ως εξής: «[...] Yealink only cares the online price show, but for the actual deal price, Yealink can't control [...]».

89. Στο πλαίσιο αυτό και αφού είχε αναλάβει το ρόλο του εθνικού διανομέα, με την από **29.06.2018** επιστολή του προς τους συνεργάτες του, ο [...], διαχειριστής της Allwan, καλεί τους τελευταίους να τηρούν την πολιτική MAP στις ιστοσελίδες τους, όπως την ανακοινώνει η κατασκευάστρια, και να αλλάξουν «άμεσα» τις τιμές τους «έτσι ώστε να είναι απόλυτα σύμφωνες με την χαμηλότερη επιτρεπόμενη τιμή ανά προϊόν» υπό την απειλή κυρώσεων αποκλεισμού από το δίκτυο της Yealink προς τους μεταπωλητές που ανακοινώνουν τιμές πώλησης κάτω από το MAP¹⁵⁵.

VI.1.2.2 Μέθοδοι παρακολούθησης και συμμόρφωσης λιανοπωλητών

90. Για την επίτευξη των ανωτέρω η κατασκευάστρια χρησιμοποιεί διάφορα μέσα παρακολούθησης και συμμόρφωσης των λιανοπωλητών με την πολιτική MAP.
91. Ειδικότερα, από τα συλλεχθέντα στοιχεία, προκύπτει ότι η κατασκευάστρια καθώς και οι εθνικοί διανομείς της παρακολουθούν διαδικτυακά τις τιμές διάθεσης των προϊόντων Yealink στα ηλεκτρονικά καταστήματα των λιανοπωλητών καθώς και στις επιγραμμικές πλατφόρμες που οι τελευταίοι τα διαθέτουν. Σε περίπτωση διαπίστωσης αποκλίσεων από την πολιτική MAP, η Yealink αρχικά, ιδίως κατά τα έτη 2017-2018, προέβαινε σε **απευθείας επικοινωνία** με τους εν λόγω λιανοπωλητές ζητώντας τη σχετική συμμόρφωσή τους. Πέραν της απευθείας επικοινωνίας της με τους λιανοπωλητές, ανέθετε συχνά τη σχετική επικοινωνία στο συνεργαζόμενο εθνικό διανομέα, ιδίως εάν αυτός αποτελούσε και τον προμηθευτή του μη συμμορφούμενου λιανοπωλητή¹⁵⁶.

¹⁵⁵ Βλ. την ορθή επανάληψη επί της υπ' αριθ. πρωτ. 5898/20.07.2023 ΠΔΔ της Allwan, σελ 3, το από 29.06.2018 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του [...] προς συνεργάτες της εταιρείας [ΣτΣ: το εν λόγω μήνυμα απευθύνεται στους λιανοπωλητές οι διευθύνσεις των οποίων περιλαμβάνονται στην ομαδική διεύθυνση «allwan». Ως εκ τούτου δεν μπορεί να προσδιορισθεί το πλήθος των παραληπτών του μηνύματος] με θέμα «Yealink MAP Pricelist». Το εν λόγω μήνυμα επισυνάπτεται στο από 11.07.2018 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της [...] προς τον [...] με θέμα «RE: E-SHOPS AND MAP PRICELIST», με το οποίο η πρώτη κοινοποιεί στον [...] την ηλεκτρονική αλληλογραφία της με το στέλεχος της Yealink, [...]. Τα ανωτέρω εντοπίστηκαν κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία της εταιρείας Allwan στις 11.06.2021. Το πλήρες λεκτικό του από 29.06.2018 μηνύματος [...] έχει ως εξής: «Αγαπητοί συνεργάτες, Η εταιρεία μας, ως επίσημος διανομέας των προϊόντων της Yealink στην Ελληνική αγορά επιδιώκει να παρέχει στους συνεργάτες της πολύ ανταγωνιστικές τιμές, διαφυλάττοντας ταυτόχρονα το περιθώριο κέρδους τους σε ικανοποιητικά επίπεδα. Στην προσπάθειά της αυτή ανακοινώνει τις Ελάχιστες Επιτρεπόμενες Δημοσιευμένες Τιμές σε ιστοσελίδες (MAP - Minimum Advertised Prices) που είναι υποχρεωμένοι να τηρούν όλοι οι μεταπωλητές ανεξάρτητα από ποιόν διανομέα προμηθεύονται τις συσκευές. Την παραπάνω προσπάθεια υποστηρίζει ο ίδιος ο κατασκευαστής με στόχο την εξυγίανση της αγοράς και την αποτροπή ευτελισμού των προϊόντων της. Η Yealink έχει ήδη αρχίσει να επιβάλει κυρώσεις προς μεταπωλητές που ανακοινώνουν τιμές πώλησης κάτω από το MAP, με αποκλεισμό τους [...]. Η Allwan έχει αναρτήσει στο site της (www.allwan.gr) το MAP για τα προϊόντα της Yealink, αλλά μπορείτε να το κατεβάσετε εύκολα και από το παρακάτω link. YEALINK MAP PRICELIST Προς αποφυγή παρόμοιων ενεργειών στην Ελληνική αγορά παρακαλούμε να αλλάξετε άμεσα τις τιμές σας έτσι ώστε να είναι απόλυτα σύμφωνες με την χαμηλότερη επιτρεπόμενη τιμή ανά προϊόν. Ευχαριστούμε εκ των προτέρων για την άμεση συνεργασία σας και είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπλέον πληροφορία ή διευκρίνιση».

¹⁵⁶ Βλ. για παράδειγμα την ορθή επανάληψη επί της υπ' αριθ. πρωτ. 5898/20.07.2023 ΠΔΔ της Allwan, σελ 3, το 05.07.2018 μήνυμα του [...] της Allwan προς τον λιανοπωλητή [...] με το οποίο ο [...] θέτει στο λιανοπωλητή και προθεσμία συμμόρφωσης με την πολιτική MAP, και συγκεκριμένα «μέχρι αύριο Παρασκευή 6/7 στις 8.00μμ» (βλ. το από 05.07.2018 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του [...] προς την εταιρεία [...]) [ΣτΣ: το μήνυμα αποστέλλεται [...]] με θέμα «Yealink MAP Pricelist». Το εν λόγω μήνυμα επισυνάπτεται στο από 11.07.2018 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου [...] προς τον [...] με θέμα «RE: E-SHOPS AND MAP PRICELIST», το εντοπίστηκε κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία της εταιρείας Allwan στις 11.06.2021). Στο ίδιο πλαίσιο, ο λιανοπωλητής [...] κάνει λόγο για λήψη υποδείξεων συμμόρφωσης με τις ορισθείσες από τη Yealink MAP, τόσο από την Allwan όσο και από την ίδια την κατασκευάστρια. Ειδικότερα, η εν λόγω εταιρεία προσκόμισε αντίγραφο επιστολών μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έλαβε στις [...] από την Allwan και στις [...] από την Yealink, με τα οποία οι ανωτέρω την καλούσαν να τηρήσει τις MAP ως ορίζονται από την κατασκευάστρια. Μάλιστα, στο από 25.07.2018 μήνυμά της, η Yealink ενημέρωνε τον εκπρόσωπο της [...] και για την εφαρμογή του προγράμματος των εξουσιοδοτημένων διαδικτυακών λιανοπωλητών προϊόντων Yealink, προτρέποντάς τον να ενημερωθεί από την ιστοσελίδα της επί των προϋποθέσεων

92. Επιπλέον, αιτούμενη σχετικά και τη συνδρομή των εθνικών διανομέων, η Yealink εφάρμοσε τη μέθοδο της «δοκιμαστικής αγοράς» («test buy») για τον εντοπισμό των λιανοπωλητών και των προμηθευτών που παρεκκλίνουν της πολιτικής της. Εν προκειμένω, όταν εντοπιστεί ο μη συμμορφούμενος λιανοπωλητής, η κατασκευάστρια με τη χρήση του σειριακού αριθμού του αγορασθέντος στη δοκιμαστική αγορά προϊόντος εντοπίζει τους προμηθευτές αυτών των καταστημάτων, τους οποίους καλεί να συμμορφωθούν με την πολιτική της ειδάλλως θα πάψει να τους προμηθεύει¹⁵⁷.
93. Τέλος, κατά τα αναφερόμενα και στην Ενότητα VI.1.1.3 από τα μέσα του 2018 και εξής η κατασκευάστρια εφάρμοσε και το **πρόγραμμα των πιστοποιημένων λιανοπωλητών**, οι οποίοι υποχρεούνται να τηρούν την πολιτική MAP προκειμένου να λάβουν τη σχετική πιστοποίηση. Η δελήψη της εν λόγω πιστοποίησης δεν συνεπάγεται μόνο μια σειρά προτερημάτων, όπως για παράδειγμα η παροχή εγγύησης επί των προϊόντων από την κατασκευάστρια, αλλά διασφαλίζει και τη συνέχιση της δυνατότητας των πιστοποιημένων λιανοπωλητών να προμηθεύονται και να εμπορεύονται προϊόντα Yealink¹⁵⁸. Σημειώνεται δε ότι το εν λόγω πρόγραμμα γνωστοποιείται στους λιανοπωλητές τόσο από τον εθνικό διανομέα Allwan¹⁵⁹ όσο και από την ίδια την κατασκευάστρια σε απευθείας

ένταξής του στο πρόγραμμα και εν συνεχεία να ενταχθεί σε αυτό. Όπως αναφέρει δε σε επόμενο μήνυμά της η [...] στις [...]: «As the basic requirement to become Yealink Authorized Online Reseller is to comply with Yealink SAP (Suggest Advertising Price)» (βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3576/12.04.2022 επιστολή και τα προσκομισθέντα ως σχετικά μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου).

¹⁵⁷ Βλ. στην υπ' αριθ. πρωτ. 6452/22.08.2023 ΠΠΔ της Yealink το σχετικό από 13.08.2020 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του στελέχους της [...] προς την Allwan σελ 5. Στο από 18.05.2020 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του στελέχους της [...] προς την [...] (Allwan), [...] μεταξύ άλλων ότι η Yealink κάνει τις εν λόγω δοκιμαστικές αγορές για να εντοπίσει τους προμηθευτές μη πιστοποιημένων λιανοπωλητών και να προβεί στις σχετικές ενέργειες «σύμφωνα με την πολιτική της» (βλ. το από 18.05.2020 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της [...] προς την [...] κοινοποιούμενο στο στέλεχος της Yealink, [...] με θέμα «Greece SAP management proposal», το οποίο εντοπίστηκε κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία της εταιρείας Allwan στις 11.06.2021). Συναφή συμπεράσματα προκύπτουν και από το περιεχόμενο του από 15.10.2020 μηνύματος που αποστέλλει [...] στην [...] ως αποτέλεσμα της δοκιμαστικής αγοράς που πραγματοποιήσε από το ηλεκτρονικό κατάστημα των [...] και [...] κατά τον Ιούλιο του ίδιου έτους (βλ. το από 15.10.2020 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της [...] προς την [...] με θέμα «RE: supply partner», αντίγραφο του οποίου λήφθηκε κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία της Allwan στις 11.06.2021) και το οποίο περιλαμβάνεται στην υπ' αριθ. πρωτ. 6452/22.08.2023 ΠΠΔ της Yealink σελ 5.

¹⁵⁸ Βλ. το από [...] απευθείας μήνυμα της [...] προς τον ορισθέντα από τη [...] ως εκπρόσωπό της στο πλαίσιο συνεργασίας της με τη Yealink, [...], κοινοποιούμενο στην [...] με θέμα «YEALINK's SAP», το οποίο εντοπίστηκε κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία της εταιρείας [...]. Το ακριβές λεκτικό της [...] έχει ως εξής: *We are pleased that [...] become YEALINK's authorized online reseller. However, we found that the price in your website is much lower than our SAP. You know, it's the basic requirement to become Yealink Authorized Online resellers, and it also signed in our agreement. To keep the whole market have a health price, and protect all YEALINK partners, I would highly appreciate your immediate reaction before 25th, Oct.*

¹⁵⁹ Βλ. ενδεικτικά τα από 24.06.2019 και 24.07.2019 μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου εκπροσώπων και στελεχών της Allwan προς τους λιανοπωλητές [...] και [...] αντίστοιχα. Τα εν λόγω μηνύματα [...].

επικοινωνία της με τους πρώτους¹⁶⁰. Η πρακτική των πιστοποιημένων λιανοπωλητών συνεχίζεται τουλάχιστον μέχρι και το 2021¹⁶¹.

VI.1.2.3 Παρακολούθηση συμμόρφωσης με την τιμολογιακή πολιτική της Yealink

94. Σύμφωνα με την ΠΔΔ της Allwan¹⁶², «[...]». Από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι τόσο η Yealink όσο και η διανομέας Allwan παρακολουθούν στενά την τιμή διαφήμισης των προϊόντων Yealink στην Ελλάδα, επιδιώκοντας τη συμμόρφωση με την πολιτική MAP της κατασκευάστριας από το σύνολο των λιανοπωλητών.
95. Για παράδειγμα, όπως αναφέρει στο από **09.07.2018**¹⁶³ μήνυμά της η [...], στέλεχος της Allwan, απευθυνόμενη στα στελέχη της Yealink [...] και [...] εν είδει «αναφοράς ενεργειών» από μέρους της Allwan, η κεντρική διανομέας φαίνεται να έχει προβεί σε επικοινωνία με μια σειρά ηλεκτρονικών καταστημάτων, τις επωνυμίες των οποίων αποστέλλει με το μήνυμά της σε συνημμένο αρχείο, προκειμένου να τους τονίσει ότι θα πρέπει να αλλάξουν τις διαφημιζόμενες τιμές τους βάσει των MAP της κατασκευάστριας¹⁶⁴. Ωστόσο, στην απάντησή της η [...] υπογραμμίζει ότι η επιθυμία αμφοτέρων μερών (Yealink και Allwan) είναι να συμμορφωθούν τα εν λόγω καταστήματα με την πολιτική MAP και, κατά τη Yealink, η ένταξή τους σε «μαύρη λίστα» αποτελεί την «ύστατη επιλογή» για την κατασκευάστρια εταιρεία¹⁶⁵.

¹⁶⁰ Στις 21.06.2019, η [...] της Yealink σε επικοινωνία της με τον εκπρόσωπο του λιανοπωλητή [...], τον ενημερώνει για το πρόγραμμα πιστοποιημένων/εξουσιοδοτημένων λιανοπωλητών προτείνοντάς του τη συμμετοχή του και ζητώντας του να «διορθώσει» τις διαδικτυακά αναρτημένες τιμές της [...]. Η ίδιας ημερομηνίας ανταπόκριση του [...] είναι θετική καθώς, όπως απαντά στην κατασκευάστρια, έχει προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για την πιστοποίησή του, αναφέρει ότι προμηθευτής του είναι η Allwan και εισημαίνει ότι η [...] ακολουθεί την τιμολογιακή πολιτική που του κοινοποιεί η Allwan όσον αφορά στην ηλεκτρονική πώληση των προϊόντων Yealink. Πάντως, παρά την ως άνω δήλωση περί εφαρμογής της πολιτικής MAP, φαίνεται ότι στην πράξη δεν συμμορφώνεται με την τελευταία. Ειδικότερα, απαντώντας την ίδια ημέρα στο μήνυμα του στελέχους της Yealink περί διάθεσης των προϊόντων Yealink σε χαμηλότερες των MAP τιμές και κατ' επέκταση υποβολής αιτήματος από την κατασκευάστρια για «διόρθωση» των προβαλλόμενων τιμών στο ηλεκτρονικό κατάστημα της [...] ζητά τη διαβεβαίωση της Yealink ότι αν το πράξει θα ακολουθήσουν και τα λοιπά ηλεκτρονικά καταστήματα. Παρά ταύτα, [...] χωρίς να παρέχει στην από 24.06.2019 απάντησή της σχετική διαβεβαίωση σημειώνει ότι η Yealink θα προμηθεύει μόνο τους λιανοπωλητές που ακολουθούν την πολιτική της ενώ θα διακόψει κάθε συνεργασία με τους λοιπούς (βλ. την αλληλογραφία που περιλαμβάνεται στο στοιχείο ελέγχου ΒΜ3 το οποίο εντοπίστηκε κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία της εταιρείας [...] στις 11.06.2021).

¹⁶¹ Βλ. για παράδειγμα, το από 16.02.2021 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του [...] της Allwan, προς τον εκπρόσωπο της εταιρείας-λιανοπωλητή [...], με το οποίο τον καλεί να διαμορφώσει τις τιμές στη σελίδα του ηλεκτρονικού καταστήματός του «σύμφωνα με τις προτεινόμενες» και να υπογράψει τη σύμβαση για να πιστοποιηθεί ως «Yealink Online Μεταπωλητής» (βλ. το από 16.02.2021 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του [...] προς τον [...] της με θέμα «Yealink Authorized Online Reseller from Allwan»). Αντίγραφο του εν λόγω μηνύματος λήφθηκε κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία της Allwan στις 11.06.2021).

¹⁶² Βλ. την σχετική ορθή επανάληψη επί της υπ' αριθ πρωτ. 5898/20.07.2023 ΠΔΔ της Allwan, σελ 2.

¹⁶³ Η παράθεση σχετικών email είναι ενδεικτική και όχι περιοριστική σύμφωνα με την υπ' αριθ. πρωτ. 5898/20.07.2023 ΠΔΔ της Allwan βλ. σελ 2.

¹⁶⁴ Στο πλαίσιο αυτό, η Allwan ζητά από την κατασκευάστρια κατευθύνσεις για τις περαιτέρω ενέργειες που καλείται να προβεί και θέτει την πρόταση της απευθείας επικοινωνίας της κατασκευάστριας με τα «μη συμμορφούμενα» ηλεκτρονικά καταστήματα. Ειδάλλως, η [...] προτείνει την ένταξή τους στη «μαύρη λίστα». Βλ. το από 09.07.2018 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της [...] προς την [...] κοινοποιούμενο στην [...] με θέμα «E-SHOPS AND MAP PRICELIST». Το εν λόγω μήνυμα εντοπίστηκε κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία της εταιρείας Allwan στις 11.06.2021.

¹⁶⁵ Βλ. στην υπ' αριθ, πρωτ 6452/22.08.2023 ΠΔΔ της Yealink, παρ .10, το από 10.07.2018 μήνυμα της [...] προς την [...] κοινοποιούμενο στην [...] με θέμα «RE: E-SHOPS AND MAP PRICELIST» το οποίο εντοπίστηκε κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία της εταιρείας Allwan στις 11.06.2021 .

96. Η από κοινού προσπάθεια των Yealink και Allwan να συμμορφωθούν οι λιανοπωλητές με την πολιτική MAP συνεχίζεται και τα επόμενα έτη. Για παράδειγμα, στις **05.11.2019**, ο [...], στέλεχος της Yealink και με αφορμή τη μη συμμόρφωση του ηλεκτρονικού καταστήματος [...] με την πολιτική MAP με το οποίο η Yealink είχε έρθει απευθείας σε επαφή προκειμένου να διερευνήσει τον προμηθευτή του με προϊόντα Yealink και να το προσκαλέσει να ενταχθεί στο πρόγραμμα των εξουσιοδοτημένων διαδικτυακών λιανοπωλητών, απευθύνεται με μήνυμά του στην [...], ζητώντας τη συνδρομή της προκειμένου να έρθει η Allwan σε επαφή με το εν λόγω κατάστημα και να του ασκήσει πιέσεις «*με συχνές οχλήσεις*» προκειμένου να συμμορφωθεί με την πολιτική MAP της Yealink, εκτιμώντας ότι αυτή η στρατηγική θα είναι πιο αποτελεσματική. Στη συνέχεια του μηνυμάτος του ο [...] υποστηρίζει ότι η από κοινού άσκηση πιέσεων (ήτοι από τις Yealink και Allwan) σε κάθε ένα ξεχωριστά από τα ηλεκτρονικά καταστήματα που δεν συμμορφώνονται με την πολιτική MAP καθώς και ο περιοδικός, ανά δύο-τρεις ημέρες, επανέλεγχος της τήρησής της αποτελεί την καλύτερη στρατηγική ώστε επιτευχθεί ο στόχος της καθολικής τήρησης της πολιτικής MAP από τους λιανοπωλητές¹⁶⁶. Η ως άνω προτεινόμενη από τη Yealink στρατηγική σχεδιάζεται από τις δύο συνεργαζόμενες ελεγχόμενες εταιρείες να υλοποιηθεί άμεσα, καθώς ήδη στην από 12.11.2019 και 15.11.2019 ηλεκτρονική επικοινωνία του στελέχους της Yealink με την [...], ο πρώτος παραθέτει τα στοιχεία επικοινωνίας των «μη συμμορφούμενων» ηλεκτρονικών καταστημάτων και το χρονοδιάγραμμα που καλείται η Allwan να επικοινωνήσει μαζί τους¹⁶⁷.
97. Παρά ταύτα, όπως προκύπτει από την επόμενη ανταλλαγή ηλεκτρονικής αλληλογραφίας των δύο μερών, η ανωτέρω ενέργεια εν τέλει δεν επέφερε τα αναμενόμενα αποτελέσματα, καθώς σύμφωνα με την Allwan μόνο οι λιανοπωλητές του δικού της δικτύου συμμορφώθηκαν με την πολιτική MAP της κατασκευάστριας. Ειδικότερα, στο από **21.11.2019** μήνυμά της προς τον [...] η [...] εκφράζει τη δυσαρέσκειά της διότι ενώ η Allwan πείθει τους συνεργαζόμενους με την ίδια λιανοπωλητές να συμμορφωθούν με την πολιτική της MAP της Yealink δεν συμβαίνει το ίδιο με τους λοιπούς λιανοπωλητές, που προμηθεύονται τα προϊόντα της κατασκευάστριας από άλλους διανομείς. Περαιτέρω, στο μήνυμά της η [...] ζητά ενημέρωση επί της πορείας των απευθείας επαφών του στελέχους της Yealink με ηλεκτρονικά καταστήματα που εμφανίζονται στις πρώτες θέσεις (ως προσφέροντα χαμηλότερες τιμές) κατά τις αναζητήσεις στην επιγραμμική πλατφόρμα skrouz για όλα σχεδόν τα προϊόντα Yealink, καθώς διαπιστώνει ότι συνεχίζουν να μην συμμορφώνονται με την πολιτική MAP. Υπογραμμίζει δε ότι η Allwan και το δίκτυο συνεργατών της ζημιώνονται καθώς εφαρμόζουν μη ανταγωνιστικές τιμές, μειώνοντας έτσι τις πωλήσεις τους ενώ την ίδια στιγμή τα μη συμμορφούμενα καταστήματα βγαίνουν κερδισμένα¹⁶⁸. Απαντώντας την ίδια ημέρα, ο [...] συνοψίζει τα μέχρι εκείνη τη στιγμή αποτελέσματα της κοινής προσπάθειάς τους αιτούμενος τη συμβολή της Allwan για τη συνέχισή της. Προς κατευνασμό δε των ανησυχιών της Allwan, ο [...] αναφέρει στο

¹⁶⁶ Βλ. το από 05.11.2019 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του [...] προς την [...] με θέμα «RE: yealink authorized online resellers program yes I agree», το οποίο εντοπίστηκε κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία της εταιρείας Allwan στις 11.06.2021.

¹⁶⁷ Αμφότερα τα μηνύματα φέρουν κοινό θέμα «RE: yealink authorized online resellers program yes I agree» καθώς περιλαμβάνονται στην ίδια αλυσίδα ηλεκτρονικής επικοινωνίας μεταξύ των [...] και [...]. Στην ηλεκτρονική αλληλογραφία συμμετέχουν τα στελέχη της Yealink [...] και [...] (δεν μπορεί να επιβεβαιωθεί το επώνυμο του στελέχους της Yealink) στα οποία κοινοποιείται η εν λόγω αλληλογραφία.

¹⁶⁸ Βλ. το από 21.11.2019 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της [...] προς τον [...] κοινοποιούμενο στην [...] και το στέλεχος [...] με θέμα «RE: yealink authorized online resellers program yes I agree», το οποίο εντοπίστηκε κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία της εταιρείας Allwan στις 11.06.2021. Ως προς το εν λόγω σχετικό βλ. την υπ αριθ. πρωτ 6452/22.08.2023 ΠΔΔ της Yealink, παρ. 10.

μήνυμά του ότι όσα ηλεκτρονικά καταστήματα παραβιάζουν την πολιτική MAP έχουν ενταχθεί στη «μαύρη λίστα» για την οποία έχει ενημερωθεί όλο το δίκτυο διανομέων της, ώστε να σταματήσει η προμήθειά τους¹⁶⁹.

98. Η μη συμμόρφωση των ηλεκτρονικών καταστημάτων με την πολιτική MAP της Yealink φαίνεται να συνεχίζεται και κατά το έτος 2020, αποτελώντας αντικείμενο συζητήσεων μεταξύ της Yealink και της Allwan¹⁷⁰. Ειδικότερα, κατά τον μήνα Μάιο 2020, φαίνεται να εκκινούν νέες προσπάθειες για την εφαρμογή της πολιτικής MAP από τα ηλεκτρονικά καταστήματα καθώς η κατασκευάστρια έχει σχεδιάσει νέο σχετικό πλάνο δράσης, το οποίο σκοπεύει να εκτελέσει σε συνεργασία με την Allwan. Στο από **18.05.2020** μήνυμά της, το στέλεχος της Yealink, [...] τόνισε στην παραλήπτρια [...], ότι το πρόβλημα με τη μη τήρηση της πολιτικής MAP στην Ελλάδα είναι μεγάλο και για το λόγο αυτό η κατασκευάστρια αποφάσισε να ασχοληθεί περισσότερο με την αντιμετώπισή του. Το πλάνο δράσης της Yealink προκειμένου οι παραπάνω λιανοπωλητές εν τέλει να συμμορφωθούν με την πολιτική MAP περιλαμβάνει όλες τις μεθόδους παρακολούθησης που αναφέρθηκαν στην Ενότητα VI.1.2.2, ήτοι αρχικά την επικοινωνία μαζί τους για αυτό το σκοπό, σε επόμενο στάδιο τη δημοσιοποίηση λίστας με τους μη πιστοποιημένους/εξουσιοδοτημένους διαδικτυακούς λιανοπωλητές οι οποίοι δεν θα τυγχάνουν υποστήριξης από τους κεντρικούς διανομείς της Yealink, και τέλος τη διενέργεια δοκιμαστικών αγορών από μη πιστοποιημένους λιανοπωλητές προκειμένου να εντοπίσουν τους προμηθευτές τους¹⁷¹. Η [...] αποστέλλει στις **19.05.2020** μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην [...] όπου αναφέρει ότι τα ζητήματα μπορούν να επιλυθούν αν η Yealink λάβει μέτρα εναντίον όλων των διανομέων που πουλάνε εκτός της περιοχής τους ή που πουλάνε στους μη εξουσιοδοτημένους καθώς κατά τις αντίστοιχες προσπάθειες το 2018 και το 2019, οι μοναδικοί που συμμορφώθηκαν και τις δύο φορές ήταν συνεργάτες της Allwan χάνοντας μεγάλο μέρος των πωλήσεών τους καθώς δεν συμμορφώθηκαν οι υπόλοιποι. Ακολουθώντας, ζήτησε από την κατασκευάστρια να μην υποβάλει εκ νέου την Allwan σε ενέργειες διόρθωσης της αγοράς, εάν δεν εγγυηθεί την πλήρη υποστήριξή της για την υλοποίησή τους¹⁷².
99. Σύμφωνα με τα συλλεχθέντα στοιχεία, οι ενέργειες της Allwan για εφαρμογή της πολιτικής MAP από όλο το δίκτυο λιανοπωλητών της συνεχίζονται τουλάχιστον μέχρι και το Φεβρουάριο του 2021 και διαμέσου παρακίνησης των λιανοπωλητών από μέρους της Allwan να ενταχθούν στο δίκτυο των

¹⁶⁹ Βλ. το από 21.11.2019 μήνυμα [...] προς την [...] κοινοποιούμενο στην [...] με θέμα «RE: yealink authorized online resellers program yes I agree», όπου ο [...] αναφέρει: «[...] We have added all the online stores that are still violating the SAP to the blacklist, and informed the whole channel to stop supplying. [...]». Αντίγραφο του μηνύματος συλλέχθηκε κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία της εταιρείας Allwan στις 11.06.2021.

¹⁷⁰ Βλ. το από 27.04.2020 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του στελέχους της Yealink [...] προς την [...] κοινοποιούμενο στην [...] με θέμα «meeting invitation», το οποίο εντοπίστηκε κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία της εταιρείας Allwan στις 11.06.2021. Στο εν λόγω μήνυμα αναγράφεται η ατζέντα της συζήτησης μεταξύ κατασκευάστριας και διανομέα, η οποία περιλαμβάνει και το «πρόβλημα με τις Προτεινόμενες Διαφημιζόμενες Τιμές». Ως προς το εν λόγω σχετικό βλ. επίσης την υπ. αριθ. πρωτ. 6452/22.08.2023 ΠΔΔ της Yealink, παρ. 10.

¹⁷¹ Βλ. το από 18.05.2020 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της [...] προς την [...] κοινοποιούμενο στο στέλεχος της Yealink, [...] (το επώνυμο του οποίου δεν μπορεί να επιβεβαιωθεί) με θέμα «Greece SAP management proposal». Το εν λόγω μήνυμα εντοπίστηκε κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία της εταιρείας Allwan στις 11.06.2021. Ως προς το εν λόγω σχετικό, βλ. επίσης την ορθή επανάληψη επί της υπ' αριθ. πρωτ. 5898/20.07.2023 ΠΔΔ της Allwan, σελ. 4.

¹⁷² Βλ. το από 19.05.2020 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της [...] προς [...] κοινοποιούμενο στο [...] με θέμα «RE: Greece SAP management proposal», το οποίο εντοπίστηκε κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία της εταιρείας Allwan στις 11.06.2021. Ως προς το εν λόγω σχετικό, βλ. επίσης την ορθή επανάληψη επί της υπ' αριθ. πρωτ. 5898/20.07.2023 ΠΔΔ της Allwan, σελ. 4.

εξουσιοδοτημένων διαδικτυακών λιανοπωλητών. Ειδικότερα, στο από **16.02.2021** μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου το στέλεχος της Allwan, [...], καλεί [...] (εκπρόσωπο της εταιρείας – λιανοπωλητή [...]) να διαμορφώσει τις τιμές στη σελίδα του ηλεκτρονικού καταστήματός του «σύμφωνα με τις προτεινόμενες» και να υπογράψει τη σύμβαση για να πιστοποιηθεί ως «Yealink Online Μεταπωλητής» ενημερώνοντάς τον παράλληλα ότι «[μ]όνο ηλεκτρονικά καταστήματα που έχουν πιστοποιηθεί θα μπορούν να αγοράζουν και να μεταπωλούν εξοπλισμό της Yealink καθώς και να λαμβάνουν υποστήριξη σε θέματα εγγύησης των προϊόντων»¹⁷³.

VI.1.2.4 Υιοθέτηση πολιτικής MAP από λιανοπωλητές

100. Στο πλαίσιο αυτό, παρά το γεγονός ότι η πλειονότητα των λιανοπωλητών, κατά τα αναφερθέντα στην Ενότητα VI.1.2.3 δεν φαίνεται να «συμμορφώνεται», όπως προκύπτει από τα ευρήματα του επιτόπιου ελέγχου, ορισμένοι λιανοπωλητές εν τέλει υιοθετούν την πολιτική MAP της Yealink πιθανά διότι σε αντίθετη περίπτωση δεν θα δύνανται να προμηθευθούν τα εν λόγω προϊόντα¹⁷⁴.
101. Ειδικότερα στο από **16.02.2021** μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ο [...] της Allwan συνομιλεί με την [...] αναφορικά λίστα με «πιστοποιημένους online μεταπωλητές» που πρέπει να τηρούν χωρίς παρεκκλίσεις την προτεινόμενη πολιτική ως προς τις δημοσιευμένες τιμές συγκεκριμένα «αναφορικά με την αλλαγή της πολιτικής της Yealink στα ηλεκτρονικά καταστήματα, στα οποία λειτουργεί λίστα με «πιστοποιημένους online μεταπωλητές» που πρέπει να τηρούν χωρίς παρεκκλίσεις την προτεινόμενη πολιτική ως προς τις δημοσιευμένες τιμές (SAP Suggested Advertised Prices)¹⁷⁵».
102. Ειδικότερα, στο από **28.06.2019** μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ο [...] της Allwan καλεί το στέλεχος του λιανοπωλητή [...], να διαμορφώσει τις τιμές στην ιστοσελίδα της εταιρείας σύμφωνα με την τιμή MAP καθώς και να υπογράψει τη σχετική προδιατυπωμένη από τη Yealink «σύμβαση πιστοποιημένου μεταπωλητή»¹⁷⁶. Συμμορφούμενος με τις οδηγίες που επικοινωνήθηκαν από την Allwan, [...] προβαίνει την ίδια ημέρα σε αλλαγή των αναρτημένων στην ιστοσελίδα της εταιρείας τιμών των προϊόντων Yealink επί τη βάση των MAP αποστέλλοντας σχετική ενημέρωση στο [...] ¹⁷⁷. Στο πλαίσιο των ανωτέρω και κατόπιν πραγματοποίησης από την [...] των απαιτούμενων «διορθώσεων», η εταιρεία έλαβε τη σχετική πιστοποίηση στις αρχές του Ιουλίου 2019¹⁷⁸.

¹⁷³ Βλ. το από 16.02.2021 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου [...], προς τον [...] (εκπρόσωπο του ηλεκτρονικού καταστήματος [...]) με θέμα «Yealink Authorized Online Reseller from Allwan», το οποίο εντοπίστηκε κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία της εταιρείας Allwan στις 11.06.2021. Ως προς το εν λόγω σχετικό, βλ. επίσης την ορθή επανάληψη επί της υπ' αριθ. πρωτ. 5898/20.07.2023 ΠΔΔ της Allwan, σελ 5.

¹⁷⁴ Βλ. σχετικά και την υπ' αριθ. πρωτ. 6452/22.08.2023 ΠΔΔ της Yealink, σελ. 3 και 6.

¹⁷⁵ Ως προς το εν λόγω σχετικό email, βλ. την ορθή επανάληψη επί της υπ' αριθ. πρωτ. 5898/20.07.2023 ΠΔΔ της Allwan, σελ 5.

¹⁷⁶ Βλ. το από 28.06.2019 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του [...] προς [...] και κοινοποιούμενο [...] εκπρόσωπο της [...] με θέμα «Yealink SAP Prices & Authorized Online Resellers». Το εν λόγω μήνυμα λήφθηκε στο πλαίσιο του επιτόπιου ελέγχου στα γραφεία της [...] στις 11.06.2021 ως στοιχείο ελέγχου BM12. Σημειωτέον, στις 21.06.2019 είχε προηγηθεί και απευθείας επικοινωνία της Yealink με την εν λόγω εταιρεία (βλ. υποσ. 93 της παρούσας).

¹⁷⁷ Βλ. το από 28.06.2019 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου [...] προς [...] κοινοποιούμενο [...] (εκπρόσωπο της [...]) με θέμα «RE: Yealink SAP Prices & Authorized Online Resellers» το οποίο εντοπίστηκε κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία της εταιρείας [...] στις 11.06.2021 και περιλαμβάνεται στο στοιχείο ελέγχου BM12. Όπως αναφέρει στο μήνυμά [...] «[τ]α άλλαξα όλα [...]».

¹⁷⁸ Βλ. το από 02.07.2019 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της [...] προς τον [...] κοινοποιούμενο στους [...] και [...] με θέμα «RE: Yealink authorized online resellers program». Το εν λόγω μήνυμα λήφθηκε κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία της εταιρείας [...] στις 11.06.2021 και περιλαμβάνεται στο στοιχείο ελέγχου BM3.

103. Αντίστοιχα, η εταιρεία [...] κατόπιν οχλήσεων της Allwan φαίνεται να συμμορφώνεται με την πολιτική MAP νοουμένου ότι προβαίνει σε υπογραφή του συμφωνητικού για τη λήψη της σχετικής εξουσιοδότησης. Συγκεκριμένα, στις **31.07.2020** το στέλεχος της Allwan [...] απευθύνεται με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στον εκπρόσωπο της [...] και καλεί τον [...] να διαμορφώσει τις τιμές στην ιστοσελίδα της εταιρείας του σύμφωνα με τις προτεινόμενες το «*συντομότερο*» δυνατό και να υπογράψει τη «σύμβαση πιστοποιημένου μεταπωλητή»¹⁷⁹. Εν συνεχεία, κατόπιν παρόδου σχεδόν τριών (3) μηνών, ο εκπρόσωπος της [...] απαντά [...] στις **19.10.2020**, προωθώντας υπογεγραμμένη από την εταιρεία την εν λόγω σύμβαση¹⁸⁰. Σημειώνεται δε ότι η συμμόρφωση της [...] με την πολιτική MAP εκτιμάται ότι ισχύει μέχρι και σήμερα νοουμένου ότι η εταιρεία περιλαμβάνεται σήμερα στη λίστα των εξουσιοδοτημένων λιανοπωλητών¹⁸¹.
104. Πέραν των [...] και [...], συμφωνία με την ένταξη στο δίκτυο των εξουσιοδοτημένων διαδικτυακών λιανοπωλητών και κατ' επέκταση «διόρθωση» των αναρτημένων στο ηλεκτρονικό της κατάσταση τιμών, ώστε να συμβαδίζουν με την πολιτική MAP, προκύπτει και για την περίπτωση του λιανοπωλητή [...]¹⁸².

VI.2 ΥΠΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

VI.2.1 Καθορισμός ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών στο διαδίκτυο

105. Από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι, στην παρούσα υπόθεση, ο **καθορισμός ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών** επιβλήθηκε σε ορισμένους εκ των λιανοπωλητών συμβατικά, δυνάμει όρου που εμπεριέχεται στη Συμφωνία Εξουσιοδοτημένου Επιγραμμικού Λιανοπωλητή της Yealink (*Yealink Authorized Online Reseller Agreement*), ο οποίος προέβλεπε τα ακόλουθα:

«3. Εξουσιοδότηση

Η YEALINK εξουσιοδοτεί τον Εξουσιοδοτημένο Επιγραμμικό ΛΙΑΝΟΠΩΛΗΤΗ να πωλεί τα προϊόντα που εξειδικεύονται στην παρούσα εντός της Περιοχής. Με την έναρξη ισχύος αυτής της Συμφωνίας, ο Εξουσιοδοτημένος Επιγραμμικός Λιανοπωλητής:

- 1) *Θα σέβεται την Πολιτική Προτεινόμενων Διαφημιζόμενων Τιμών (SAP) της Yealink*

Οι τιμές που δημοσιοποιούνται στις ιστοσελίδες τους, ή με οποιονδήποτε άλλο δημόσιο τρόπο, όπως τα eBay, Amazon, συνιστάται να είναι ίσες ή μεγαλύτερες από την προτεινόμενη διαφημιζόμενη τιμή που ορίζεται από τη Yealink. Ωστόσο, η πραγματική τιμή στην οποία ο Εξουσιοδοτημένος

¹⁷⁹ Βλ. το από 31.07.2020 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του [...] προς την εταιρεία [...] (το μήνυμα αποστέλλεται [...]) με θέμα «RE: Τιμοκατάλογος Allwan Επικοινωνίες». Το μήνυμα εντοπίστηκε κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία της εταιρείας [...] στις 11.06.2021.

¹⁸⁰ Βλ. με το από 19.10.2020 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του [...] προς [...] με θέμα «RE: Τιμοκατάλογος Allwan Επικοινωνίες». Το εν λόγω μήνυμα λήφθηκε κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία της [...] στις 11.06.2021 και [...].

¹⁸¹ Η εν λόγω εταιρεία περιλαμβάνεται στους εξουσιοδοτημένους λιανοπωλητές προϊόντων Yealink όπως παρατέθηκαν από την Allwan στην υπ' αριθ. πρωτ. 2884/24.03.2022 επιστολή. Επιπλέον, η ίδια η εταιρεία αναφέρει ότι παραμένει εξουσιοδοτημένος λιανοπωλητής, παραπέμποντας και στην από [...] σύμβαση εξουσιοδοτημένου διαδικτυακού λιανοπωλητή που υπέγραψε με την Yealink κατόπιν μεσολάβησης της Allwan (βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3203/04.04.2022 επιστολή).

¹⁸² Βλ. το από 02.09.2020 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στελεχών της Allwan αναφορικά με την ένταξη της [...] στο δίκτυο των εξουσιοδοτημένων μεταπωλητών της Yealink, μετά από τη διαπίστωση ότι συμμορφώθηκε με τις προτεινόμενες από τη Yealink διαφημιζόμενες τιμές στην ορθή επανάληψη επί της υπ' αριθ. πρωτ. 5898/20.07.2023 ΠΔΔ της Allwan, σελ 5.

Επιγραμμικός Λιανοπωλητής πωλεί προϊόντα Yealink στους πελάτες του καθορίζεται αποκλειστικά από τον Εξουσιοδοτημένο Επιγραμμικό Λιανοπωλητή. Η πραγματική τιμή πώλησης μπορεί να κοινοποιείται στους πελάτες του Επιγραμμικού Λιανοπωλητή σε οποιαδήποτε μορφή, αλλά ο εξουσιοδοτημένος Επιγραμμικός Λιανοπωλητής θα διασφαλίσει εύλογα τον εμπιστευτικό χαρακτήρα της τιμής πώλησης μεταξύ του Εξουσιοδοτημένου Επιγραμμικού Λιανοπωλητή και των πελατών του»¹⁸³.

106. Πέραν τούτου, από επικοινωνίες της Yealink με μέλη του δικτύου διανομής της συνάγεται ότι η τελευταία βρισκόταν σε απευθείας συνεννοήσεις με λιανοπωλητή της, οχλώντας τον προκειμένου να συμμορφωθεί με την πολιτική ελάχιστων/ προτεινόμενων τιμών διαφήμισης (MAP/ SAP) που εφαρμόζε. Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει η συναίνεση του εν λόγω λιανοπωλητή με την πολιτική καθορισμού ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών που έχει υιοθετήσει η Yealink και, συνακόλουθα, η κοινή βούληση των μερών να συμπεριφερθούν στην αγορά κατά καθορισμένο τρόπο¹⁸⁴.
107. Εναλλακτικά, αντί της απευθείας επικοινωνίας με τους λιανοπωλητές, η Yealink χρησιμοποιούσε προς το σκοπό αυτό την εταιρεία Allwan, διανομέα της στην Ελλάδα. Στο πλαίσιο αυτό, η Allwan ανέλαβε ενεργό ρόλο, επιτηρώντας τη συμμόρφωση των λιανοπωλητών για λογαριασμό της Yealink και προχωρώντας σε οχλήσεις σε περίπτωση που εντόπιζε αποκλίσεις από τις καθορισμένες τιμές διαφήμισης. Από τα στοιχεία του φακέλου επιβεβαιώνεται πως οι οχλήσεις αυτές είχαν ως αποτέλεσμα την αναπροσαρμογή της πολιτικής του εκάστοτε λιανοπωλητή ως προς τις διαφημιζόμενες τιμές στο διαδίκτυο σύμφωνα με τις επιταγές της Allwan.

¹⁸³ Βλ. την από [...] Συμφωνία Εξουσιοδοτημένου Επιγραμμικού Λιανοπωλητή της Yealink μεταξύ της Yealink και [...], Βλ. την από [...] Συμφωνία Εξουσιοδοτημένου Επιγραμμικού Λιανοπωλητή της Yealink μεταξύ της Yealink και της [...] και την από [...] Συμφωνία Εξουσιοδοτημένου Επιγραμμικού Λιανοπωλητή της Yealink μεταξύ της Yealink και της [...] (μετάφραση της Υπηρεσίας από το πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα):

“3. Authorization

YEALINK authorizes the Authorized Online RESELLER to sell the products specified herein in the Territory. Upon this Agreement taking effect, the Authorized Online Reseller shall:

1) Respect Yealink SAP Policy

Prices publicized on their websites, or in any public fashion, like eBay, Amazon, is highly recommended to be equal or more than the Yealink specified SAP. However, the actual price at which the Authorized Online Reseller sells Yealink products to their customers is determined solely by the Authorized Online Reseller. Actual selling price may be provided to the Online Reseller customers in any format, but the Authorized Online Reseller will reasonably assure the confidentiality of the selling price between the Authorized Online Reseller and their customers”.)

¹⁸⁴ Βλ. το από 21.06.2019 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της E. Lin της Yealink προς [...] της [...], κοινοποιούμενο στους [...] της Allwan και [...], με θέμα «RE: Yealink authorized online reseller program» («[...] η τιμή που εμφανίζεται στην ιστοσελίδα σας και στο Skroutz είναι πολύ χαμηλότερη από αυτή που έχουμε προτείνει ως Διαφημιζόμενη Τιμή [...]. Θέλουμε να διατηρήσουμε έναν υγιή δίαυλο πωλήσεων και να διασφαλίσουμε τα κέρδη των συνεργατών μας, και γι' αυτό οργανώνουμε τώρα το «πρόγραμμα εξουσιοδοτημένων επιγραμμικών λιανοπωλητών» σε όλη την Ελλάδα. Μόνο εκείνα τα ηλεκτρικά καταστήματα που έχουν εξουσιοδοτηθεί θα λαμβάνουν υποστήριξη από την Yealink. Αλλά μία από τις βασικές προϋποθέσεις για να γίνετε εξουσιοδοτημένος επιγραμμικός λιανοπωλητής της Yealink είναι να ακολουθήσετε την πολιτική Προτεινόμενων Διαφημιζόμενων Τιμών της Yealink.

Αναμένουμε τα σχόλιά σας και την ανάληψη δράσης προκειμένου να αυξηθεί η Διαφημιζόμενη Τιμή, και θα καλωσορίσουμε την εταιρεία σας στον κατάλογο των εξουσιοδοτημένων επιγραμμικών λιανοπωλητών μας [...].

Στις 29.06.2019, και μετά από ανταλλαγή μηνυμάτων, ο [...] της [...] επιβεβαίωσε ότι «έχουμε ακολουθήσει τις προτεινόμενες διαφημιζόμενες τιμές που λάβαμε από τον συνεργάτη μας, κ. [...] [της Allwan]». Λίγες ημέρες αργότερα (01.07.2019), σε παρατήρηση εκπροσώπου της Yealink ότι χρειαζόταν να διορθωθούν οι τιμές τριών ακόμη μοντέλων, ο [...] απάντησε ότι «ο συνάδελφός μου, ο [...], θα διορθώσει τις τιμές σύμφωνα με τον πίνακά σας» (μετάφραση της Υπηρεσίας από το πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα).

108. Κατά τα αναλυτικώς αναφερόμενα ανωτέρω¹⁸⁵, η Yealink είχε θέση σε εφαρμογή το «Πρόγραμμα Εξουσιοδοτημένων Διαδικτυακών Μεταπωλητών της Yealink» (*Yealink Authorized Online Reseller Program*), η εισδοχή στο οποίο τελούσε, μεταξύ άλλων, υπό την προϋπόθεση της τήρησης της Πολιτικής Ελάχιστων Διαφημιζόμενων Τιμών της Yealink εκ μέρους των υποψήφιων προς ένταξη διαδικτυακών λιανοπωλητών. Περαιτέρω, η Yealink, είτε απευθείας είτε μέσω του διανομέα της, Allwan, η οποία, βάσει συμβατικού όρου είχε αναλάβει να διασφαλίζει τη συμμόρφωση των συνεργαζόμενων με αυτή λιανοπωλητών προς την πολιτική ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών της Yealink, προχωρούσαν σε οχλήσεις σε περίπτωση που εντόπιζαν αποκλίσεις από την επίμαχη πολιτική, αξιόνοντας την αναπροσαρμογή των τιμών διαφήμισης σύμφωνα με τους σχετικούς τιμοκαταλόγους της κατασκευάστριας.
109. Συναφώς επισημαίνεται πως, το γεγονός και μόνο ότι η επίμαχη πρακτική περιγράφεται σε ορισμένες περιπτώσεις από τη Yealink ως πολιτική «προτεινόμενων» διαφημιζόμενων τιμών (*SAP – Suggested Advertised Prices*) δεν αρκεί αφ' εαυτού προκειμένου να αναιρέσει τον δεσμευτικό της χαρακτήρα. Αντίθετα, οι πιέσεις που ασκούνται στους λιανοπωλητές για συμμόρφωση με την εν λόγω πολιτική (οχλήσεις απευθείας ή/ και μέσω της Allwan) καθώς και τα κίνητρα που προσφέρονται σε αυτούς προς τον ίδιο σκοπό (ένταξη στο δίκτυο εξουσιοδοτημένων λιανοπωλητών της Yealink), καταδεικνύουν ότι οι συγκεκριμένες τιμές ανάγονται στην πράξη σε ελάχιστες διαφημιζόμενες τιμές στο διαδίκτυο.
110. Από την πλευρά της, η Allwan επέβλεπε την τήρηση των ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών από τους συνεργάτες της, τόσο μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας όσο και τηλεφωνικά, προκειμένου να διασφαλίσει τη συμμόρφωσή τους με την πολιτική της Yealink. Δεν παραλείπει μάλιστα να διαβεβαιώσει την τελευταία ότι το κύριο μέλημά της («*our main concern*») είναι να επιβάλει στα ηλεκτρονικά καταστήματα να ακολουθούν τον Τιμοκατάλογο MAP της Yealink¹⁸⁶. Χαρακτηριστικά, σε μεταγενέστερη επικοινωνία της με εκπρόσωπο της Yealink, η Allwan εξέφραζε τη δυσαρέσκειά της για το γεγονός ότι, ενώ η ίδια έπειθε τους συνεργαζόμενους λιανοπωλητές να τηρούν την επίμαχη πολιτική MAP, άλλοι διανομείς δεν προέβαιναν σε αντίστοιχες ενέργειες¹⁸⁷. Περαιτέρω, το 2020 η Allwan επιχείρησε αυτοβούλως να καταρτίσει λίστα προτεινόμενων τιμών διαφήμισης των προϊόντων Yealink για την ελληνική αγορά, ωστόσο δεν έλαβε τη σχετική έγκριση της Yealink¹⁸⁸. Μεταξύ άλλων, η Allwan εισηγούνταν στην Yealink την ένταξη λιανοπωλητή στο δίκτυο εξουσιοδοτημένων μεταπωλητών τελευταίας όταν διαπίστωνε συμμόρφωση με τις προτεινόμενες τιμές διαφήμισης¹⁸⁹.
111. Η εν λόγω πρακτική αποτελεί έμμεσο τρόπο εφαρμογής καθορισμού των ίδιων των τιμών μεταπώλησης. Διότι πρόκειται για πρακτική που έμμεσα διευκολύνει τον καθορισμό τιμών μεταπώλησης εν τοις πράγμασι. Επί της αρχής υπενθυμίζεται ότι τα άρθρα 1 παρ. 1 ν. 3959/2011 και

¹⁸⁵ Βλ. ενότητα V.1.

¹⁸⁶ Βλ. το από 11.07.2018 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της [...]της Allwan προς [...] της Allwan, με θέμα «RE: E-SHOPS AND MAP PRICELIST», με το οποίο προωθείται προηγούμενη αλληλογραφία της ίδιας με την [...]της [...]. Ως προς το εν λόγω σχετικό βλ. την ορθή επανάληψη επί της υπ' αριθ. πρωτ. 5898/20.07.2023 ΠΔΔ της Allwan, σελ. 3.

¹⁸⁷ Βλ. το από 21.11.2019 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της [...] της [...] προς τον [...] της Yealink, με θέμα «RE: yealink authorized online resellers program yes I agree ,». Ως προς το εν λόγω σχετικό βλ. την ορθή επανάληψη επί της υπ' αριθ. πρωτ. 5898/20.07.2023 ΠΔΔ της Allwan, σελ. 3.

¹⁸⁸ Βλ. την από 04.08.2020 ηλεκτρονική αλληλογραφία μεταξύ της [...] της Allwan και της [...] της Yealink, με θέμα «Yealink SAP Pricelist».

¹⁸⁹ Βλ. την από 05.08.2020 – 02.09.2020 ηλεκτρονική αλληλογραφία μεταξύ της [...]της Allwan και της [...] της Yealink, με θέμα «FW: Yealink SAP Prices & Authorized Online Resellers».

- 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ μνημονεύουν ρητά, ως περιοριστική του ανταγωνισμού, συμφωνία ή εναρμονισμένη πρακτική η οποία και έμμεσα, καθορίζει τις τιμές ή οποιουδήποτε άλλους όρους συναλλαγής που σχετίζονται με την διαμόρφωση τιμών¹⁹⁰. Περαιτέρω πρόκειται για περιορισμό ιδιαίτερης σοβαρότητας (*hardcore restriction*) υπό την έννοια του άρθρου 4 στοιχείο α' του Κανονισμού (ΕΕ) 330/2010 και ήδη του άρθρου 4 στοιχείο α' του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/720 και ως εκ τούτου δεν δύναται να τύχει της ομαδικής απαλλαγής των προαναφερόμενων Κανονισμών απαλλαγής αλλά ούτε και ατομικής απαλλαγής των άρθρων 1 παρ. 3 ν. 3959/2011 και 101 παρ. 3 ΣΛΕΕ, όπως αναλυτικά εκτέθηκε ανωτέρω, καθώς δεν πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις¹⁹¹. Για τον ίδιο λόγο δεν απαλλάσσεται ούτε και από τον «ασφαλή λιμένα» που ισχύει για τις συμφωνίες ήσσονος σημασίας, με βάση τη σχετική Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής¹⁹².
112. Περαιτέρω, ο υπό εξέταση καθορισμός ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών στο διαδίκτυο, ως εξ αντικειμένου και ιδιαίτερης σοβαρότητας περιορισμός του ανταγωνισμού, θεωρείται από τη φύση του ως ικανός να επιφέρει αντίκτυπο στη σχετική αγορά¹⁹³. Σε κάθε δε περίπτωση από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης προκύπτει και η έμπρακτη εφαρμογή του εξεταζόμενης πρακτικής κατά τα ανωτέρω εκτεθέντα.
113. Ως εκ τούτου και λαμβανομένων υπόψη (α) της ύπαρξης όρου στις γενικώς στις συμβάσεις 2015 – 2016, μεταξύ Yealink και εξουσιοδοτημένων λιανοπωλητών που επέβαλαν στους τελευταίους την τήρηση της πολιτικής ελάχιστων/ προτεινόμενων διαφημιζόμενων τιμών, στο διαδίκτυο, (β) της ύπαρξης όρου στις συμβάσεις μεταξύ Yealink και Allwan βάσει του οποίου η Allwan υποχρεούτο να επιβλέπει την τήρηση των τιμών MAP/ SAP από τους λιανοπωλητές, (γ) της συμμόρφωσης των λιανοπωλητών με τον επιβληθέντα εκ μέρους της Yealink περιορισμό, και (δ) του μηχανισμού παρακολούθησης και των μέτρων εξαναγκασμού που εφαρμόστηκαν από την ίδια ή/ και την Allwan, η εξεταζόμενη πρακτική καθορισμού ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών εμπίπτει στην έννοια της «συμφωνίας» κατά τα προεκτεθέντα και δη στην έννοια της κάθετης συμφωνίας μεταξύ επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε διαφορετικό επίπεδο στην αλυσίδα διανομής και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 1 παρ. 1 του ν. 3959/2011 και 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ.
114. Από τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία προκύπτει ότι η Yealink, με την έμπρακτη συνδρομή της Allwan, προέβησαν σε πρακτική καθορισμού ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών στο διαδίκτυο, στο πλαίσιο κάθετης σύμπραξης, κατά παράβαση των άρθρων 1 παρ. 1 του ν. 3959/2011 και 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ, η οποία διήρκεσε: (α) αναφορικά με την Yealink, από τις **05.03.2015** έως τις **11.06.2021** και (β) αναφορικά με την Allwan, από την **01.09.2017** έως τις **11.06.2021**¹⁹⁴.
115. Η εταιρεία Yealink ρητά και ανεπιφύλακτα αποδέχεται και αναγνωρίζει ότι προέβη σε πρακτική καθορισμού ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών στο διαδίκτυο στο πλαίσιο δικτύου επιλεκτικής

¹⁹⁰ Υπενθυμίζεται ότι οι άμεσοι ή έμμεσοι τρόποι για την επίτευξη του καθορισμού των τιμών μπορούν να γίνουν πιο αποτελεσματικοί, όταν συνδυαστούν με τη λήψη μέτρων για τον εντοπισμό διανομέων που εφαρμόζουν μειωμένες τιμές, όπως η εφαρμογή συστήματος παρακολούθησης των τιμών, ή η επιβολή υποχρέωσης στους λιανοπωλητές να καταγγέλλουν άλλα μέλη του δικτύου διανομής που παρεκκλίνουν από το καθορισμένο επίπεδο τιμών.

¹⁹¹ Βλ. ενότητα V.6.1.

¹⁹² Ανακοίνωση της Επιτροπής – Ανακοίνωση, σχετικά με τις συμφωνίες ήσσονος σημασίας οι οποίες δεν περιορίζουν σημαντικά τον ανταγωνισμό, σύμφωνα με το άρθρο 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ανακοίνωση de minimis) [2014] ΕΕ C 291/1, παρ. 13.

¹⁹³ Βλ. ενότητα V.6.

¹⁹⁴ Ως προς την αποδοχή της διάρκειας των εν λόγω παραβάσεων από τις εν λόγω εταιρείες βλ. τις σχετικές ΠΔΔ τους.

διανομής στην αγορά τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού (τηλεφωνικές συσκευές, αξεσουάρ, ανταλλακτικά, κλπ.) στην ελληνική επικράτεια, κατά παράβαση των άρθρων 1 ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ, κατά τα ανωτέρω αναλυτικώς περιγραφόμενα. Συνομολογεί δε ότι η εξεταζόμενη πρακτική της αποτελεί εξ αντικειμένου περιορισμό του ανταγωνισμού και κάθετο περιορισμό ιδιαίτερης σοβαρότητας κατά το άρθρο 4 του Κανονισμού 2022/70 που δεν πληροί τις προϋποθέσεις απαλλαγής που προβλέπονται στον οικείο Κανονισμό, ούτε τις προϋποθέσεις απαλλαγής που προβλέπονται στον προϊσχύσαντα Κανονισμό 330/2010, ως πρακτική καθορισμού τιμών μεταπώλησης με έμμεσο τρόπο, μη απαλλασσόμενη κατά κατηγορία, αλλά ούτε και κατ' εφαρμογή της ατομικής εξαίρεσης των οικείων περί ανταγωνισμού διατάξεων.

116. Επιπρόσθετα, η εταιρεία Allwan ρητά και ανεπιφύλακτα αποδέχεται και αναγνωρίζει ότι συμμετείχε σε κάθετη σύμπραξη με την Yealink με αντικείμενο τον καθορισμό των ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών στο διαδίκτυο, τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού σήματος Yealink (τηλεφωνικές συσκευές, αξεσουάρ, ανταλλακτικά, κλπ.), αναλαμβάνοντας δράσεις προς το σκοπό της υλοποίησης της συγκεκριμένης πολιτικής που επιβαλλόταν από την Yealink και της εποπτείας και συμμόρφωσης των λιανοπωλητών με αυτή, κατά παράβαση των άρθρων 1 ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ. Περαιτέρω, η Allwan συνομολογεί ότι η εξεταζόμενη πρακτική αποτελεί εξ αντικειμένου περιορισμό του ανταγωνισμού και κάθετο περιορισμό ιδιαίτερης σοβαρότητας που δεν πληροί τις προϋποθέσεις απαλλαγής που προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/720, ούτε τις προϋποθέσεις απαλλαγής που προβλέπονται στον προϊσχύσαντα Κανονισμό (ΕΕ) 330/2010, ως πρακτική καθορισμού τιμών μεταπώλησης με έμμεσο τρόπο, μη απαλλασσόμενη κατά κατηγορία, αλλά ούτε και κατ' εφαρμογή της ατομικής εξαίρεσης των οικείων περί ανταγωνισμού διατάξεων.
117. Οι εταιρείες, συναφώς, δεν αμφισβητούν την αποδεικτική αξία των σημαντικότερων στοιχείων της υπόθεσης που τους επιδείχθηκαν στο πλαίσιο των διμερών συσκέψεων και τα οποία στοιχειοθετούν, ομού με τα λοιπά στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης, το βάσιμο των ως άνω αποδιδόμενων αιτιάσεων και αναγνωρίζουν ότι, υπό το φως των εν λόγω αποδεικτικών στοιχείων, η υπό εξέταση κάθετη συμφωνία συνιστά ιδιαιτέρως σοβαρό περιορισμό (hardcore restriction) του ανταγωνισμού κατά παράβαση των άρθρων 1 παρ. 1 ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ, ο οποίος εφαρμόστηκε στην πράξη κατά τα αναλυτικώς προεκτεθέντα.

VI.2.2 Απαγόρευση ενεργητικών και παθητικών πωλήσεων στο πλαίσιο δικτύου επιλεκτικής διανομής

118. Αναφορικά με την εξεταζόμενη **απαγόρευση ενεργητικών και παθητικών πωλήσεων στο πλαίσιο δικτύου επιλεκτικής διανομής**, από τα διαθέσιμα στοιχεία, οι Συμφωνίες Διανομής που έχει κατά καιρούς συνάψει η Yealink με τους διανομείς της στην Ελλάδα, [...] Allwan, και [...] εμπεριέχουν όρο δυνάμει του οποίου απαγορεύεται στους τελευταίους να πωλούν τα συμβατικά προϊόντα εκτός της ελληνικής επικράτειας. Ειδικότερα, ο όρος 4.3.D της από 05.03.2015 Συμφωνίας Διανομής μεταξύ της Yealink και της [...] προβλέπει τα εξής:

«Μετά την έναρξη ισχύος της Συμφωνίας, ο ΔΙΑΝΟΜΕΑΣ [...] D. θα πωλεί τα προϊόντα YEALINK εντός της καθορισμένης περιοχής. Ο ΔΙΑΝΟΜΕΑΣ δεν θα δίνει προσφορές, δεν θα στέλνει μαζικά μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ούτε θα πωλεί προϊόντα YEALINK εκτός της καθορισμένης

περιοχής χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συναίνεση της YEALINK»¹⁹⁵. Επισημαίνεται ότι, βάσει του όρου 2 της εν λόγω Συμφωνίας Διανομής, ως περιοχή εντός της οποίας η [...] είχε το δικαίωμα να πωλεί προϊόντα Yealink ορίζονταν [...].

119. Σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου, όρος με ανάλογο περιεχόμενο περιλαμβανόταν σε όλες τις συμβάσεις που είχε συνάψει η Yealink με τους διανομείς της στην Ελλάδα, τουλάχιστον μέχρι το 2021. Συναφώς, σύμφωνα με τον όρο 3.3.C της από 26.04.2021 Συμφωνίας Διανομής μεταξύ της Yealink και της Allwan, «[ε]αν ο ΔΙΑΝΟΜΕΑΣ δώσει προσφορά, στείλει μαζικά μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή πωλήσει προϊόντα YEALINK εκτός της Περιοχής χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συναίνεση της YEALINK, η YEALINK διατηρεί το δικαίωμα να αναπροσαρμόσει την υποστήριξη στο πλαίσιο της παρούσας σύμβασης»¹⁹⁶. Στην προκειμένη περίπτωση, η συγκεκριμένη Σύμβαση Διανομής όριζε ως περιοχή ευθύνης της Allwan την ελληνική επικράτεια.
120. Συνεπώς, και λαμβανομένης υπόψη της ύπαρξης όρου στις συμβάσεις μεταξύ Yealink και διανομέων που επέβαλε στους τελευταίους την απαγόρευση ενεργητικών και παθητικών πωλήσεων στο πλαίσιο δικτύου επιλεκτικής διανομής, η εξεταζόμενη πρακτική εμπίπτει στην έννοια της «συμφωνίας» κατά τα προεκτεθέντα και δη στην έννοια της κάθετης συμφωνίας μεταξύ επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε διαφορετικό επίπεδο στην αλυσίδα διανομής και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 1 παρ. 1 του ν. 3959/2011 και 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ.
121. Από τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία προκύπτει ότι η Yealink προέβη σε πρακτική απαγόρευσης ενεργητικών και παθητικών πωλήσεων εντός δικτύου επιλεκτικής διανομής, στο πλαίσιο κάθετης σύμπραξης, κατά παράβαση των άρθρων 1 παρ. 1 του ν. 3959/2011 και 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ, η οποία διήρκησε από τις **05.03.2015** έως τις **31.12.2021**.
122. Ειδικότερα, η Yealink εφαρμόζει δίκτυο επιλεκτικής διανομής, τόσο στο επίπεδο των διανομέων/ υποδιανομέων¹⁹⁷, όσο και στο επίπεδο λιανικής πώλησης. Ειδικά αναφορικά με τους λιανοπωλητές που δραστηριοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού καταστήματος, η ένταξή τους στο δίκτυο γίνεται με βάση το «Πρόγραμμα Εξουσιοδοτημένων Διαδικτυακών Μεταπωλητών της Yealink» (*Yealink Authorized Online Reseller Program*), το οποίο, ως ελάχιστες προϋποθέσεις ένταξης, προβλέπει τα ακόλουθα¹⁹⁸:
- τη διατήρηση και λειτουργία σχετικής ιστοσελίδας, από την οποία να προκύπτει η επωνυμία/διακριτικός τίτλος του λιανοπωλητή,

¹⁹⁵ Βλ. την από 05.03.2015 Συμφωνία Διανομής μεταξύ της Yealink και της [...] όρος 4.3.D (μετάφραση της Υπηρεσίας από το πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα: "After the Agreement comes into effect, the DISTRIBUTOR shall: [...] Sell YEALINK products within the authorized territory. The Distributor shall not directly or indirectly make quotation, send email blast or sell YEALINK products beyond the authorized territory without YEALINK's prior written permission").

¹⁹⁶ Βλ. την από 26.04.2021 Συμφωνία Διανομής μεταξύ της Yealink και της Allwan, όρος 3.3.C (μετάφραση της Υπηρεσίας από το πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα: "If the DISTRIBUTOR make quotation, send email blast or sell YEALINK products beyond the Territory without YEALINK's prior written permission, YEALINK reserves the right to adjust the support under this agreement").

¹⁹⁷ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3335/06.04.2022 επιστολή της [...].

¹⁹⁸ Βλ. <https://www.yealink.com/en/onepage/authorized-online-reseller-program> («Minimum Standards to apply to be an Authorized Online Reseller. Prospective authorized Online Resellers should: a. Have a working, professional web site with a company – specific registered URL; b. Have the ability to keep this website current on a day to day basis; c. Have web pages dedicated to each Yealink product category. Yealink products should not be displayed without specific Yealink authorized technical specifications; d. Have a physical business address. Post office boxes are insufficient; e. Have an online consultant desk»).

- τη συνεχή και τακτική ενημέρωση της ως άνω ιστοσελίδας,
 - την παρουσίαση των προϊόντων Yealink σε ξεχωριστές σελίδες στις οποίες θα αναγράφονται λεπτομερώς τα τεχνικά χαρακτηριστικά του εκάστοτε προϊόντος,
 - τη διατήρηση φυσικής διεύθυνσης επικοινωνίας (χωρίς να επιβάλλεται και η διατήρηση φυσικού καταστήματος) και
 - τη λειτουργία διαδικτυακού συμβουλευτικού γραφείου.
123. Στο πλαίσιο αυτό, η Yealink απαγορεύει βάσει συμβατικού όρου στους διανομείς της να πωλούν τα προϊόντα της σε μη εξουσιοδοτημένους μεταπωλητές οι οποίοι παρατίθενται σε σχετικό κατάλογο που δημοσιεύεται στην επίσημη ιστοσελίδα της εταιρείας¹⁹⁹.
124. Στην υπό κρίση υπόθεση, η Yealink απαγορεύει βάσει συμβατικού όρου στους διανομείς της να δίνουν προσφορές, να στέλνουν μαζικά μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και να πωλούν προϊόντα Yealink εκτός της καθορισμένης περιοχής ευθύνης τους – εν προκειμένω, της ελληνικής επικράτειας – χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συναίνεσή της. Λόγω της ευρείας διατύπωσης του επίμαχου όρου, η σχετική απαγόρευση λογίζεται ότι καλύπτει τόσο τις ενεργητικές όσο και τις παθητικές πωλήσεις εντός του δικτύου επιλεκτικής διανομής της Yealink και, ως εκ τούτου, συνιστά περιορισμό ιδιαίτερης σοβαρότητας υπό την έννοια του άρθρου 4 στοιχείο β' του Κανονισμού (ΕΕ) 330/2010, χωρίς να εμπίπτει σε κάποια από τις τέσσερις εξαιρέσεις της εν λόγω διάταξης. Ομοίως, συνιστά περιορισμό ιδιαίτερης σοβαρότητας και υπό την έννοια του άρθρου 4 στοιχείο γ' περίπτ. i του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/720, χωρίς να εμπίπτει σε κάποια από τις πέντε εξαιρέσεις της εν λόγω διάταξης²⁰⁰.
125. Για τους λόγους αυτούς, η εξεταζόμενη πρακτική δεν δύναται να επωφεληθεί από το ευεργέτημα της απαλλαγής κατά κατηγορία που χορηγεί ο Κανονισμός (ΕΕ) 330/2010 και ο Κανονισμός (ΕΕ) 2022/720, αλλά ούτε και από τον «ασφαλή λιμένα» που ισχύει για τις συμφωνίες ήσσονος σημασίας, με βάση τη σχετική Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής²⁰¹.
126. Είναι, τέλος, αδιάφορο για τους σκοπούς της παρούσας ανάλυσης εάν και κατά πόσο ο ως άνω περιορισμός των ενεργητικών και παθητικών πωλήσεων στο πλαίσιο δικτύου επιλεκτικής διανομής εφαρμόστηκε πράγματι στην πράξη, στο μέτρο κατά το οποίο αποτελεί εξ αντικειμένου περιορισμό του ανταγωνισμού υπό την έννοια των άρθρων 1 παρ. 1 του ν. 3959/2011 και 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ, ούτως ώστε να παρέλκει η εξέταση των αποτελεσμάτων του.
127. Η εταιρεία Yealink ρητά και ανεπιφύλακτα αποδέχεται και αναγνωρίζει ότι προέβη σε πρακτική περιορισμού ενεργητικών και παθητικών στο πλαίσιο δικτύου επιλεκτικής διανομής στην αγορά τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού (τηλεφωνικές συσκευές, αξεσουάρ, ανταλλακτικά, κλπ.) στην ελληνική επικράτεια, κατά παράβαση των άρθρων 1 ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ, κατά τα ανωτέρω αναλυτικώς περιγραφόμενα. Συνομολογεί δε ότι η εξεταζόμενη πρακτική της αποτελεί εξ

¹⁹⁹ Βλ., π.χ. την από 03.04.2020 Συμφωνία Διανομής μεταξύ της Yealink και της Allwan, όρος 3.2.E.ii («Neither shall DISTRIBUTOR keep supplying YEALINK products to the Unauthorized Online Resellers published on YEALINK's official website [...] nor to any other Resellers notified by YEALINK through official emails who maliciously break YEALINK's channel order otherwise DISTRIBUTOR shall undertake joint liability of the Resellers in its channel . [...]»)

²⁰⁰ Βλ. την ανάλυση στην ενότητα V.6.3 ανωτέρω.

²⁰¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής – Ανακοίνωση, σχετικά με τις συμφωνίες ήσσονος σημασίας οι οποίες δεν περιορίζουν σημαντικά τον ανταγωνισμό, σύμφωνα με το άρθρο 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ανακοίνωση de minimis) [2014] ΕΕ C 291/1, παρ. 13.

αντικειμένου περιορισμού του ανταγωνισμού και κάθετο περιορισμό ιδιαίτερης σοβαρότητας που δεν πληροί τις προϋποθέσεις απαλλαγής που προβλέπονται στον Κανονισμό 2022/720, ούτε τις προϋποθέσεις απαλλαγής που προβλέπονται στον προϊσχύσαντα Κανονισμό 330/2010, αλλά ούτε και κατ' εφαρμογή της ατομικής εξαιρέσης των οικείων περί ανταγωνισμού διατάξεων.

128. Όσον αφορά τη διάρκεια της παράβασης, αυτή καταλαμβάνει το χρονικό διάστημα από τις **05.03.2015** έως τις **31.12.2021**.

VII. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ

VII.1 ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΎΨΟΥΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΤΙΜΟΥ

129. Σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 1 του ν. 3959/2011, ως τροποποιήθηκε και ισχύει, εφόσον η ΕΑ μετά από σχετική έρευνα διαπιστώσει παράβαση του άρθρου 1 παρ. 1 του ίδιου νόμου, μπορεί με απόφασή της να υποχρεώσει τις επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων που υπέπεσαν στην παράβαση να παύσουν αυτή και να την παραλείψουν στο μέλλον ή/και να τους επιβάλει πρόστιμο κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 25B. Κατά την ισχύουσα διάταξη του άρθρου 25 Β παρ.1 του ν. 3959/2011, το πρόστιμο μπορεί να ανέλθει μέχρι ποσοστού 10% του συνολικού παγκόσμιου κύκλου εργασιών της επιχείρησης κατά την προηγούμενη της έκδοσης της απόφασης χρήση. Ανάλογες διατάξεις ισχύουν και στο ενωσιακό δίκαιο²⁰².
130. Σύμφωνα με το άρθρο 25B παρ. 1 του ν. 3959/2011, για τον καθορισμό του προστίμου λαμβάνονται υπόψη η σοβαρότητα, η διάρκεια, η γεωγραφική έκταση της παράβασης και το είδος της συμμετοχής της συγκεκριμένης επιχείρησης στην παράβαση. Εφόσον είναι δυνατόν να υπολογιστεί το ύψος του οικονομικού οφέλους της επιχείρησης από την παράβαση, το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου δεν μπορεί να είναι μικρότερο από αυτό, ακόμα και αν υπερβαίνει το ποσοστό που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο. Η διατύπωση της συγκεκριμένης διάταξης είναι ίδια με την προηγούμενη του άρθρου 25 παρ. 2 υπό στ. α του ν. 3959/2011.
131. Η ΕΑ έχει την αρμοδιότητα επιβολής κυρώσεων για αντι-ανταγωνιστικές συμπράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 2 περ. α) και δ) του ν. 3959/2011, ως ισχύει²⁰³.
132. Σύμφωνα με την ισχύουσα Ανακοίνωσή της²⁰⁴ αναφορικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων, η ΕΑ «*πρώτον, καθορίζει ένα βασικό ποσό προστίμου για κάθε επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα, τη διάρκεια, τη γεωγραφική έκταση της παράβασης, καθώς και τη διάρκεια και το είδος της συμμετοχής στην παράβαση εκάστου εμπλεκόμενου μέρους, δεύτερον, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, αναπροσαρμόζει (προσαναζάνει ή μειώνει) το βασικό ποσό, ανάλογα με το εάν συντρέχουν αντίστοιχα επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις*»²⁰⁵. Ειδικότερα το

²⁰² Βλ. Κανονισμό (ΕΚ) 1/2003 της 16ης Δεκεμβρίου 2002, ΕΕ L 1/1 της 4.1.2003, άρθρο 5 αναφορικά με τις εξουσίες των αρχών ανταγωνισμού των κρατών-μελών για την επιβολή προστίμων, καθώς και άρθρο 23 αναφορικά με τις αντίστοιχες εξουσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

²⁰³ Βλ. και απόφαση ΔΕΕ, C-201/09 και C-216/09, *ArcelorMittal Luxembourg SA κ. Επιτροπής* (μη δημοσιευμένη ακόμα στη Συλλογή), όπου στην σκ. 54 αναφέρεται μεταξύ άλλων ότι «...η νομική βάση με την οποία παρέχεται στο θεσμικό όργανο της Ένωσης η εξουσία εκδόσεως πράξεως πρέπει να ισχύει κατά τον χρόνο εκδόσεως της πράξεως αυτής».

²⁰⁴ Κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων δυνάμει των άρθρων 25 και 25B του ν. 3959/2011, όπως ισχύει (εφεξής «Ανακοίνωση ΕΑ περί προστίμων»).

²⁰⁵ Βλ. Ανακοίνωση ΕΑ περί προστίμων, ό.π., παρ. 5.

βασικό ποσό του προστίμου, κριτήρια καθορισμού του οποίου αποτελούν η σοβαρότητα, η διάρκεια και η γεωγραφική έκταση της παράβασης, προκύπτει ως εξής: α) ορίζεται ποσοστό μέχρι 30% επί των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης από προϊόντα ή υπηρεσίες στις αγορές με τις οποίες σχετίζεται η παράβαση επί τη βάση των προαναφερόμενων κριτηρίων και β) το ποσοστό αυτό υπολογίζεται επί των ως άνω εσόδων για κάθε έτος της παράβασης αθροιστικά²⁰⁶.

133. Προκειμένου να αξιολογηθεί η σοβαρότητα της παράβασης, η ΕΑ λαμβάνει υπόψη ιδίως το είδος της παράβασης, τα αντιανταγωνιστικά αποτελέσματα που προκλήθηκαν ή απειλήθηκε να προκληθούν στην αγορά, το ειδικό βάρος κάθε επιχείρησης στην παράβαση, το οικονομικό όφελος που αποκόμισαν ή επιδίωξαν οι παραβάτες, την οικονομική δύναμη των εμπλεκόμενων στη σχετική αγορά, καθώς και την έκταση της γεωγραφικής αγοράς²⁰⁷.
134. Για να υπολογισθεί η διάρκεια της παράβασης που έχει ως αντικείμενο τον περιορισμό του ανταγωνισμού, πρέπει να εξακριβώνεται η περίοδος ύπαρξης της σύμπραξης, ήτοι η περίοδος από την ημερομηνία σύναψής της μέχρι την ημερομηνία κατά την οποία έπαυσε να ισχύει²⁰⁸. Η παράβαση διαρκεί όσο εξακολουθεί να υφίσταται ο περιορισμός του ανταγωνισμού που προκύπτει από τη συγκεκριμένη συμπεριφορά²⁰⁹. Προκειμένου να αποδείξει μία συμμετέχουσα στη σύμπραξη ότι έθεσε τέρμα στη συμμετοχή της πρέπει να παρέχει επαρκείς αποδείξεις περί απόσυρσης ή αποστασιοποίησης ή έστω περί καταγγελίας της παράνομης συμπεριφοράς²¹⁰.
135. Το βασικό ποσό του προστίμου μπορεί να προσαυξάνεται ή να μειώνεται αναλόγως εάν συντρέχουν επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις αντίστοιχα²¹¹. Το τελικό ποσό του προστίμου, το οποίο προκύπτει κατόπιν της προσαύξησης ή της μείωσης του βασικού ποσού του προστίμου, δεν μπορεί να υπερβαίνει το προαναφερόμενο ποσοστό του 10% του συνολικού κύκλου εργασιών που ορίζει το άρθρο 25B του ν. 3959/2011²¹².
136. Η ΕΑ δύναται να αποκλίνει από τη μέθοδο υπολογισμού του προστίμου που προβλέπεται στην ισχύουσα Ανακοίνωσή της περί προστίμων, όταν οι ιδιαιτερότητες ορισμένης υπόθεσης το υπαγορεύουν²¹³. Συναφώς, είναι επιτρεπτός ο κατ' αυτοδέσμευση της Διοίκησης προσδιορισμός από αυτήν των κριτηρίων που σκοπεύει να εφαρμόσει στο πλαίσιο άσκησης της διακριτικής της εξουσίας. Στην ΕΑ εναπόκειται να ακολουθήσει τη μέθοδο υπολογισμού του ύψους του προστίμου με την οποία αυτοδεσμεύτηκε, ενώ επιτρέπεται η απόκλιση από τα ούτως τεθέντα κριτήρια λόγω συντρέχουσών ιδιαίτερων περιστάσεων σε συγκεκριμένη περίπτωση (είτε επί το αυστηρότερο είτε επί το ηπιότερο), απόκλιση ωστόσο που θα πρέπει να δικαιολογείται ειδικώς²¹⁴.
137. Η ΕΑ έχει ευρεία διακριτική ευχέρεια (εντός του κατά νόμο ανώτατου ορίου) κατά τη συγκεκριμενοποίηση του εκάστοτε επιβληθησομένου προστίμου, προκειμένου να διασφαλίζεται με

²⁰⁶ Βλ. Ανακοίνωση ΕΑ περί προστίμων, ό.π., παρ. 6.

²⁰⁷ Βλ. Ανακοίνωση ΕΑ περί προστίμων, παρ. 8.

²⁰⁸ Βλ. απόφαση ΠΕΚ της 27.07.2005, Τ-49 έως Τ-51/02, Brasserie nationale κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκ. 185.

²⁰⁹ ΔΕΕ C-450/19, Kilpailu- ja kulttajavirasto, σκ. 34.

²¹⁰ Βλ. ενδεικτικά απόφαση ΠΕΚ της 29.11.2005, Τ-62/02, Union Pigments κατά Επιτροπής, σκ. 42, και την απόφαση της Ε.Επ. της 20.12.2001, υπόθεση COMP/E-1/36.212 (αυτογραφικό χαρτί), σκ. 261.

²¹¹ Βλ. Ανακοίνωση ΕΑ περί προστίμων, παρ. 14-15.

²¹² Βλ. Ανακοίνωση ΕΑ περί προστίμων, παρ. 20.

²¹³ Βλ. Ανακοίνωση ΕΑ περί προστίμων, παρ. 23.

²¹⁴ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΑ 2265/2010, σκ. 46, ΔΕΑ 559/2010, σκ. 26, ΔΕΑ 2891/2009, σκ. 29, όπου και παραπομπές σε ενωσιακή νομολογία, και ΕΑ 563/2013, σκ. 372 επ.

επάρκεια το αποτρεπτικό του αποτέλεσμα²¹⁵. Πράγματι η αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού προϋποθέτει ότι η εκάστοτε Αρχή Ανταγωνισμού μπορεί οποτεδήποτε να προσαρμόζει το ύψος των προστίμων στις ανάγκες της πολιτικής αυτής²¹⁶. Συναφώς, η ανάγκη εξασφάλισης του αρκούντως αποτρεπτικού χαρακτήρα του προστίμου επιβάλλει την κατάλληλη προσαρμογή του ύψους του, ώστε να λαμβάνεται υπόψη ο επιδιωκόμενος αντίκτυπος στην επιχείρηση στην οποία επιβάλλεται, τούτο δε προκειμένου το πρόστιμο να μην είναι αμελητέο ή υπερβολικά υψηλό, ιδίως σε σχέση με την οικονομική δυνατότητά της, σύμφωνα με τις επιταγές αφενός της εξασφάλισης της αποτελεσματικότητας του προστίμου και αφετέρου της αρχής της αναλογικότητας²¹⁷.

138. Τέλος, η ΕΑ με την έκδοση απόφασης για τη διευθέτηση της διαφοράς κατ' απλοποιημένη διαδικασία μειώνει κατά 15% το ύψος του προστίμου που θα επέβαλε σε περίπτωση μη διευθέτησης, σύμφωνα με το άρθρο 25B του ν. 3959/2011 και την προαναφερόμενη ισχύουσα Ανακοίνωσή της περί προστίμων²¹⁸.

VII.2 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΤΙΜΟΥ

VII.2.1 Yealink

VII.2.1.1 Ο προσδιορισμός της βάσης του προστίμου

139. Στην παρούσα υπόθεση, ως βάση για τον υπολογισμό των προτεινόμενων προστίμων ως προς τις παραβάσεις της εταιρείας, λαμβάνεται υπόψη ο κύκλος εργασιών που πραγματοποίησε η εμπλεκόμενη στην αγορά προμήθειας συσκευών και συναφών προϊόντων τηλεπικοινωνίας (αξεσουάρ, ανταλλακτικά κλπ) για εταιρική χρήση στην ελληνική επικράτεια κατ' έτος και για όλη τη χρονική

²¹⁵ Βλ. Ανακοίνωση ΕΑ περί προστίμων, παρ. 2 και 3, καθώς και ΕΑ 563/2013, σκ. 332, υποσ. 607 με παραπομπή σε εθνική και ενωσιακή νομολογία.

²¹⁶ Βλ. ΕΑ 563/2013, σκ. 332, υποσ. 608 με παραπομπή σε ενωσιακή νομολογία.

²¹⁷ Βλ. ΓενΔΕΕ της 12.12.2012, T-352/09, Novácke chemické závody a.s. κατά Επιτροπής, σκ. 46 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

²¹⁸ Βλ. ΕΑ 790/2022, παρ. 3 και 43.

περίοδο συμμετοχής της στις διαπιστούμενες παραβάσεις. Συνεπώς, η βάση υπολογισμού του προστίμου σε ευρώ για εκάστη εκ των παραβάσεων έχει ως εξής:

Πίνακας 1: Βάση υπολογισμού του προστίμου για την Yealink

Yealink	Κύκλοι εργασιών σχετικής αγοράς	Βάση υπολογισμού προστίμου
Καθορισμός ελάχιστης διαφημιζόμενης τιμής στο διαδίκτυο Έτη 2017-2021 ²¹⁹	[...]	[...]
Απαγόρευση ενεργητικών και παθητικών πωλήσεων Έτη 2015-2021 ²²⁰	[...]	[...]

VII.2.1.2 Εφαρμογή των κριτηρίων για τον καθορισμό του προστίμου

140. Για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, συνεκτιμώνται μια σειρά από παράγοντες που σχετίζονται, πρωτίστως, με τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παράβασης. Εν προκειμένω, με βάση τα στοιχεία του φακέλου, προκύπτουν τα ακόλουθα:

VII.2.1.2.1 Σοβαρότητα των παραβάσεων

VII.2.1.2.1.1 Καθορισμός ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών στο διαδίκτυο

141. Η Yealink προέβη σε καθορισμό ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών στο διαδίκτυο. Μέσω των πρακτικών της, η ελεγχόμενη περιόρισε την δυνατότητα των λιανοπωλητών της να καθορίζουν ανεξάρτητα την τιμή διαφήμισης μέσω διαδικτύου των ειδών τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού που εμπορευόταν, πρακτική που ισοδυναμεί με έμμεσο τρόπο εφαρμογής καθορισμού των τιμών μεταπώλησης και περιλαμβάνεται στους ιδιαίτερα σοβαρούς περιορισμούς του ανταγωνισμού κατά την κείμενη νομοθεσία και νομολογία. Παράλληλα, η ελεγχόμενη είχε εφαρμόσει σύστημα παρακολούθησης των τιμών διαφήμισης των ηλεκτρονικών καταστημάτων, με σκοπό τον εντοπισμό και την όχληση των λιανοπωλητών που απέκλιναν από τις καθορισμένες τιμές.
142. Ο καθορισμός τιμών μεταπώλησης ή/ και ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών, ως εξ αντικειμένου περιορισμός του ανταγωνισμού, θεωρείται από τη φύση του ως ικανός να επιφέρει αντίκτυπο στη σχετική αγορά, καθώς αμβλύνει τον ανταγωνισμό μεταξύ μεταπωλητών, καταργώντας τον ενδοσηματικό ανταγωνισμό τιμών, ενώ λειτουργεί ως αντικίνητρο για την μείωση των τιμών πώλησης για το συγκεκριμένο προϊόν. Επιπλέον εκτιμάται ότι στην προκειμένη περίπτωση αναπτύχθηκαν αντι-ανταγωνιστικά αποτελέσματα, καθώς η πρακτική καθορισμού ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών εφαρμόστηκε στην πράξη, γεγονός που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά τον υπολογισμό του προστίμου.
143. Σημειώνεται ότι η Yealink διέθετε μεγαλύτερη ισχύ έναντι των λιανοπωλητών-μελών του δικτύου της, γεγονός που της επέτρεπε να επιβάλλει την ελάχιστη διαφημιζόμενη τιμή των προϊόντων της στο

²¹⁹ Για τα έτη έναρξης και λήξης της παράβασης, υπολογίζονται μόνο οι αντίστοιχοι μήνες παράβασης επί του ετήσιου κύκλου εργασιών που πραγματοποίησε η εταιρεία στη σχετική αγορά. Βλ. σχετικά παρ. 10 της ισχύουσας Ανακοίνωσης ΕΑ περί προστίμων.

²²⁰ Για τα έτη έναρξης και λήξης της παράβασης, υπολογίζονται μόνο οι αντίστοιχοι μήνες παράβασης επί του ετήσιου κύκλου εργασιών που πραγματοποίησε η εταιρεία στη σχετική αγορά. Βλ. σχετικά παρ. 10 της ισχύουσας Ανακοίνωσης ΕΑ περί προστίμων.

διαδίκτυο, καθώς και τα μέσα πίεσης για να εξασφαλίσει την εφαρμογή της από μέρους των διανομέων της. Στην προκειμένη περίπτωση, ωστόσο, ενόψει της ενεργού ανάληψης εκ μέρους της Allwan δράσεων προς το σκοπό της υλοποίησης της συγκεκριμένης πολιτικής καθορισμού ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών στο διαδίκτυο που επιβαλλόταν από την Yealink και της εποπτείας και συμμόρφωσης των λιανοπωλητών με αυτή, ενδείκνυται η επιβολή προστίμου τόσο στη Yealink όσο και στην Allwan για τη συμμετοχή τους στην υπό κρίση κάθετη σύμπραξη. Η παράβαση αφορά στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας, καταλαμβάνοντας συνεπώς σημαντική γεωγραφική έκταση. Τέλος, από τα στοιχεία του φακέλου δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί το εύρος του οικονομικού οφέλους που αποκόμισε ή επιδίωξε να αποκομίσει η Yealink.

VII.2.1.2.1.2 *Απαγόρευση ενεργητικών και παθητικών πωλήσεων στο πλαίσιο δικτύου επιλεκτικής διανομής*

144. Η Yealink προέβη σε απαγόρευση ενεργητικών και παθητικών πωλήσεων στο πλαίσιο δικτύου επιλεκτικής διανομής, περιορίζοντας τη γεωγραφική περιοχή στην οποία οι εξουσιοδοτημένοι διανομείς – μέλη του δικτύου της μπορούσαν να πραγματοποιούν ενεργητικές ή παθητικές πωλήσεις των προϊόντων τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού σήματος Yealink. Πρόκειται για εξ αντικείμενου περιορισμό του ανταγωνισμού, ο οποίος θεωρείται από τη φύση του ως ικανός να επιφέρει αντίκτυπο στη σχετική αγορά, καθώς αμβλύνει τον ανταγωνισμό μεταξύ μεταπωλητών, καταργώντας τον ενδοσηματικό ανταγωνισμό. Σημειώνεται πως, στην προκειμένη περίπτωση, δεν έχουν προκύψει στοιχεία που να καταδεικνύουν ότι ο επίμαχος περιορισμός εφαρμόστηκε στην πράξη.

VII.2.1.2.2 *Διάρκεια των παραβάσεων*

145. Για να υπολογιστεί η διάρκεια της παράβασης που έχει ως αντικείμενο τον περιορισμό του ανταγωνισμού, πρέπει να εξακριβώνεται η περίοδος ύπαρξης αυτής. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα στην ενότητα V η διάρκεια της παράβασης αναφορικά με τον καθορισμό ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών στο διαδίκτυο εκκινεί στις **05.03.2015** και λήγει στις **11.06.2021** ενώ η διάρκεια της παράβασης αναφορικά με την απαγόρευση εξαγωγών εκκινεί στις **05.03.2015** και λήγει στις **31.12.2021**.

VII.2.1.3 *Υπολογισμός του προστίμου*

VII.2.1.3.1 *Υπολογισμός Βασικού Προστίμου*

146. Λαμβάνοντας υπόψη όλες τις περιστάσεις της υπόθεσης και τα προεκτεθέντα κριτήρια το βασικό ποσοστό προστίμου για εκάστη εκ των διαπιστωθεισών κατά τα ανωτέρω παραβάσεων προσδιορίζεται σύμφωνα με τον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 2: Βασικό ποσό προστίμου

Yealink	Βάση υπολογισμού προστίμου (€)	Ποσοστό προστίμου	Βασικό ποσό προστίμου (€)
Καθορισμός ελάχιστης διαφημιζόμενης τιμής στο διαδίκτυο Έτη 2017-2021	[...]	[...]	[...]
Απαγόρευση ενεργητικών και παθητικών πωλήσεων Έτη 2015-2021	[...]	[...]	[...]

VII.2.1.3.2 Εφαρμογή Ανώτατου Ορίου 10%

147. Εν προκειμένω, το συνολικό υπολογισθέν πρόστιμο δεν υπερβαίνει το ανώτατο κατά νόμο όριο (10% του συνολικού κύκλου εργασιών της χρήσης πριν την έκδοση της απόφασης, ήτοι του 2022), οπότε το βασικό ποσό προστίμου δεν μεταβάλλεται.

VII.2.1.3.3 Εφαρμογή διαδικασίας διευθέτησης διαφορών ως προς την μείωση του προστίμου

148. Εν προκειμένω, εφόσον εντός προθεσμίας δέκα ημερών από την κοινοποίηση της Εισήγησης Διευθέτησης η εμπλεκόμενη επιβεβαίωσε με σχετική δήλωσή της²²¹, ανέκκλητα, ανεπιφύλακτα και με σαφήνεια, ότι τούτη απηχεί την Πρόταση Διευθέτησης Διαφοράς που υπέβαλε, προτείνεται η μείωση του τελικού ποσού του προστίμου κατά 15% λόγω διευκόλυνσης της διαδικαστικής αποτελεσματικότητας²²². Ως εκ τούτου, τα τελικά προτεινόμενα πρόστιμα διαμορφώνονται ως ακολούθως:

**Πίνακας 3: Τελικό ποσό προστίμου
μετά τη μείωση κατ' εφαρμογή της διαδικασίας διευθέτησης διαφορών**

Yealink	Βασικό Ποσό προστίμου (€)	Ποσοστό μείωσης λόγω διευθέτησης	Τελικό ποσό προστίμου μετά τη μείωση λόγω διευθέτησης (€)

²²¹ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. ΕΑ 306/08.12.2023 Δήλωση Διευθέτησης Διαφοράς της εν λόγω εταιρείας.

²²² Βλ. ΕΑ 790/2022 παρ. 37.

Καθορισμός ελάχιστης διαφημιζόμενης τιμής στο διαδίκτυο Έτη 2017-2021	[...]	15%	63.654,06
Απαγόρευση ενεργητικών και παθητικών πωλήσεων Έτη 2015-2021	[...]	15%	19.348,52

149. Κατόπιν των ανωτέρω, το πρόστιμο της Yealink με τη μείωση διευθέτησης θα διαμορφωθεί σε **€63.654,06** για τον καθορισμό ελάχιστης διαφημιζόμενης τιμής στο διαδίκτυο και σε **€19.348,52** για την απαγόρευση εξαγωγών, ήτοι συνολικά σε **€83.002,59**.

VII.2.2 Allwan

VII.2.2.1 Ο προσδιορισμός της βάσης του προστίμου

150. Στην παρούσα υπόθεση, ως βάση για τον υπολογισμό του προτεινόμενου προστίμου ως προς την παράβαση της εταιρείας, λαμβάνεται υπόψη ο κύκλος εργασιών που πραγματοποίησε η εμπλεκόμενη στην αγορά προμήθειας συσκευών και συναφών προϊόντων τηλεπικοινωνίας (αξεσουάρ, ανταλλακτικά κλπ) για εταιρική χρήση στην ελληνική επικράτεια κατ' έτος και για όλη τη χρονική περίοδο συμμετοχής της στη διαπιστούμενη παράβαση. Συνεπώς, η βάση υπολογισμού του προστίμου σε ευρώ έχει ως εξής:

Πίνακας 4: Βάση υπολογισμού του προστίμου για την Allwan

Allwan	Κύκλοι εργασιών σχετικής αγοράς	Βάση υπολογισμού προστίμου
Έτη 2017-2021 ²²³	[...]	[...]

VII.2.2.2 Εφαρμογή των κριτηρίων για τον καθορισμό του προστίμου

151. Για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, συνεκτιμώνται μια σειρά από παράγοντες που σχετίζονται, πρωτίστως, με τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παράβασης. Εν προκειμένω, με βάση τα στοιχεία του φακέλου, προκύπτουν τα ακόλουθα:

VII.2.2.2.1 Σοβαρότητα της παράβασης

152. Στο πλαίσιο της πολιτικής καθορισμού ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών στο διαδίκτυο που είχε υιοθετήσει για τα προϊόντα της, η Yealink είχε εφαρμόσει σύστημα παρακολούθησης των τιμών διαφήμισης των ηλεκτρονικών καταστημάτων με σκοπό τον εντοπισμό και την όχληση των λιανοπωλητών που απέκλιναν από τις καθορισμένες τιμές. Κατά την υλοποίηση του συστήματος

²²³ Για τα έτη έναρξης και λήξης της παράβασης, υπολογίζονται μόνο οι αντίστοιχοι μήνες παράβασης επί του ετήσιου κύκλου εργασιών που πραγματοποίησε η εταιρεία στη σχετική αγορά. Βλ. σχετικά παρ. 10 της ισχύουσας Ανακοίνωσης ΕΑ περί προστίμων.

επίβλεψης της συμμόρφωσης των λιανοπωλητών, η Yealink είχε την ενεργή και έμπρακτη υποστήριξη του διανομέα της, Allwan.

153. Ο καθορισμός τιμών μεταπώλησης ή/ και ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών, ως εξ αντικειμένου περιορισμός του ανταγωνισμού, θεωρείται από τη φύση του ως ικανός να επιφέρει αντίκτυπο στη σχετική αγορά, καθώς αμβλύνει τον ανταγωνισμό μεταξύ μεταπωλητών, καταργώντας τον ενδοσηματικό ανταγωνισμό τιμών, ενώ λειτουργεί ως αντικίνητρο για την μείωση των τιμών πώλησης για το συγκεκριμένο προϊόν. Επιπλέον εκτιμάται ότι στην προκειμένη περίπτωση αναπτύχθηκαν αντι-ανταγωνιστικά αποτελέσματα, καθώς η πρακτική καθορισμού ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών εφαρμόστηκε στην πράξη, γεγονός που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά τον υπολογισμό του προστίμου.
154. Σύμφωνα με όσα προεξετέθησαν στην ενότητα VII.2.1.2.1.1 ανωτέρω, στην προκειμένη περίπτωση ενδείκνυται η επιβολή προστίμου τόσο στη Yealink όσο και στην Allwan για τη συμμετοχή τους στην υπό κρίση κάθετη σύμπραξη, ενόψει της ενεργού ανάληψης από την τελευταία δράσεων προς το σκοπό της υλοποίησης της εξεταζόμενης πολιτικής καθορισμού ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών στο διαδίκτυο που επιβαλλόταν από την Yealink και της εποπτείας και συμμόρφωσης των λιανοπωλητών με αυτή. Λαμβάνεται ωστόσο υπόψη ότι η Allwan διαδραμάτισε επικουρικό/ δευτερεύοντα, άλλως υποστηρικτικό μόνο ρόλο κατά την υλοποίηση της εν θέματι πρακτικής. Η παράβαση αφορά στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας, καταλαμβάνοντας συνεπώς σημαντική γεωγραφική έκταση. Τέλος, από τα στοιχεία του φακέλου δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί το εύρος του οικονομικού οφέλους που αποκόμισε ή επιδίωξε να αποκομίσει η Allwan.

VII.2.2.2 Διάρκεια της παράβασης

155. Για να υπολογιστεί η διάρκεια της παράβασης που έχει ως αντικείμενο τον περιορισμό του ανταγωνισμού, πρέπει να εξακριβώνεται η περίοδος ύπαρξης αυτής. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα στην ενότητα VI η διάρκεια της παράβασης εκκινεί στις **01.09.2017** και λήγει στις **11.06.2021**.

VII.2.2.3 Υπολογισμός του προστίμου

VII.2.2.3.1 Υπολογισμός Βασικού Προστίμου

156. Λαμβάνοντας υπόψη όλες τις περιστάσεις της υπόθεσης και τα προεκτεθέντα κριτήρια το βασικό ποσοστό προστίμου για τη διαπιστωθείσα κατά τα ανωτέρω παράβαση προσδιορίζεται σύμφωνα με τον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 5: Βασικό ποσό προστίμου

Allwan	Βάση υπολογισμού προστίμου (€)	Ποσοστό προστίμου	Βασικό ποσό προστίμου (€)
Έτη 2017-2021	[...]	[...]	[...]

VII.2.2.3.2 Εφαρμογή Ανώτατου Ορίου 10%

157. Εν προκειμένω, το υπολογισθέν πρόστιμο δεν υπερβαίνει το ανώτατο κατά νόμο όριο (10% του συνολικού κύκλου εργασιών της χρήσης πριν την έκδοση της απόφασης, ήτοι του 2022), οπότε το βασικό ποσό προστίμου δεν μεταβάλλεται.

VII.2.2.3.3 Εφαρμογή διαδικασίας διευθέτησης διαφορών ως προς την μείωση του προστίμου

158. Εν προκειμένω, εφόσον εντός προθεσμίας δέκα ημερών από την κοινοποίηση της Εισήγησης Διευθέτησης η εμπλεκόμενη επιβεβαίωσε με σχετική δήλωσή της²²⁴, ανέκκλητα, ανεπιφύλακτα και με σαφήνεια, ότι τούτη απηχεί την Πρόταση Διευθέτησης Διαφοράς που υπέβαλε, προτείνεται η μείωση του τελικού ποσού του προστίμου κατά 15% λόγω διευκόλυνσης της διαδικαστικής αποτελεσματικότητας²²⁵. Ως εκ τούτου, το τελικό προτεινόμενο πρόστιμο διαμορφώνεται ως ακολούθως:

**Πίνακας 6: Τελικό ποσό προστίμου
μετά τη μείωση κατ' εφαρμογή της διαδικασίας διευθέτησης διαφορών**

Allwan	Βασικό Ποσό προστίμου (€)	Ποσοστό μείωσης λόγω διευθέτησης	Τελικό ποσό προστίμου μετά τη μείωση λόγω διευθέτησης (€)
Έτη 2017-2021	[...]	15%	22.770,07

159. Κατόπιν των ανωτέρω, το πρόστιμο της Allwan με τη μείωση διευθέτησης θα διαμορφωθεί σε **€22.770,07**.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Ολομέλεια της Επιτροπής Ανταγωνισμού, αποφάσισε, ομοφώνως και σε φανερή ψηφοφορία τα ακόλουθα :

1. **Αποδέχεται** τις Προτάσεις Διευθέτησης Διαφοράς που υπεβλήθησαν από τις επιχειρήσεις: 1) «YEALINK NETWORK TECHNOLOGY Co. Ltd» και 2) «Allwan Επικοινωνίες Δεδομένων Ε.Π.Ε.» δυνάμει της υπ' αριθ. 790/2022 Απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού και του άρθρου 29Α του ν. 3959/2011, κατά την ως άνω απλοποιημένη διαδικασία.
2. **Διαπιστώνει** ότι οι εταιρείες «YEALINK NETWORK TECHNOLOGY Co. Ltd» και «Allwan Επικοινωνίες Δεδομένων Ε.Π.Ε.» παραβίασαν, το άρθρο 1 του Ν. 3959/2011 και το άρθρο 101 ΣΛΕΕ, λόγω της συμμετοχής τους σε απαγορευμένη κάθετη σύμπραξη δυνάμει των πρακτικών που, συνοπτικώς στο πλαίσιο της Διαδικασίας Διευθέτησης, περιγράφηκαν στην Εισήγηση.

²²⁴ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. ΕΑ 305/08.12.2023 Δήλωση Διευθέτησης Διαφοράς της εν λόγω εταιρείας.

²²⁵ Βλ. ΕΑ 790/2022 παρ. 37.

3. **Υποχρεώνει** τις προαναφερόμενες επιχειρήσεις να παύσουν, εφόσον δεν το έχουν ήδη πράξει, και να παραλείπουν στο μέλλον τις διαπιστωθείσες παραβάσεις του άρθρου 1 του ν. 3959/2011 και του άρθρου 101 ΣΛΕΕ.
4. **Επιβάλλει**, στην «**YEALINK NETWORK TECHNOLOGY Co. Ltd**» πρόστιμο **83.002,59 ευρώ**, και στην «**Allwan Επικοινωνίες Δεδομένων Ε.Π.Ε.**» πρόστιμο **22.770,07 ευρώ** ήτοι συνολικά πρόστιμα ποσού **105.772,66 ευρώ** για την τέλεση της διαπιστωθείσας παράβασης των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ.

Η απόφαση εκδόθηκε την **11^η Δεκεμβρίου 2023**.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος
ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΙΑΝΟΣ

Αριθμ. οικ. 44

Διαβιβάζεται για δημοσίευση η υπ' αρ. 834/2023 απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Αθήνα, 5 Μαρτίου 2024

Η Πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού
ΑΪΡΙΝ - ΕΒΕΛΥΝ - ΜΙΚΕΛΑ - ΜΑΙΡΗ ΣΑΡΠ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

